

2009 M. BALANDŽIO 21 D., ANTRADIENIS

PIRMININKAVO: Hans-Gert PÖTTERING

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 17.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu, kad toliau tęsiame ketvirtadienio, 2009 m. balandžio 2 d., posėdį

2. – Pirmininko pareiškimas

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, stipriausias per pastaruosius dešimtmečius žemės drebėjimas nusinešė 295 žmonių gyvybes Abruzzo regione. Labiausiai nukentėjo L'Aquilos miestas. Esame sukrėsti šios stichinės nelaimės griauamosios jėgos ir jos tragiškų padarinių. Per 40 000 gyventojų liko be namų po pagrindinio smūgio ir jį lydėjusių daugybės požeminių smūgių. Įvairiais vertinimais, L'Aquila provincijoje, kuri itin stipriai nukentėjo, vienas iš trijų namų buvo visiškai arba iš dalies sugriautas. Norėčiau pasinaudoti galimybe šios dienos plenarinėje sesijoje Europos Parlamento vardu pareikšti giliausią užuojautą šio baisaus žemės drebėjimo aukoms.

Taip pat leiskite visų mūsų vardu pareikšti giliausią užuojautą žuvusiųjų šeimoms ir artimiesiems, šią liūdną valandą solidarizuojantis su Italija, jos piliečiais ir valdžios institucijomis. Prisiminkime visus žuvusiuosius, sužeistuosius arba likusius be namų ir visus tuos, kurie vienaip ar kitaip nukentėjo nuo šios nelaimės. Norėčiau paprašyti visus atsistoti ir pagerbti nelaimės aukų atminimą tylos minute.

(Parlamento nariai atsistojo tylos minutei)

Dėkoju.

3. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

4. Įgaliojimų tikrinimas (žr. protokolą)

5. Smurtas prieš moteris (rašytinis pareiškimas) (žr. protokolą)

6. Bendru sprendimu priimtų teisės aktų pasirašymas (žr. protokolą)

7. Klaidų ištaisymas (Darbo tvarkos taisyklių 204a straipsnis) (žr. protokolą)

8. Pirmininko pranešimas (žr. protokolą)

9. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

10. Anuluoti rašytiniai pareiškimai (žr. protokolą)

11. Peticijos (žr. protokolą)

12. Tarybos perduoti susitarimų tekstai (žr. protokolą)

13. Rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

14. Asignavimų perkėlimas (žr. protokolą)

15. Darbų programa

Pirmininkas. – Išplatintas galutinis darbotvarkės projekto variantas, parengtas balandžio 16 d., ketvirtadienį, Pirmininkų sueigos posėdyje, vadovaujantis darbo tvarkos taisyklių 130 ir 131 straipsniais. Siūlomi šie pakeitimai:

Antradienis:

Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas paprašė iš darbotvarkės išbraukti Gunnaro Hökmarko pranešimą dėl Bendrijos branduolinės saugos sistemos.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mes turėtume atidėti Gunnaro Hökmarko pranešimą dėl Bendrijos branduolinės saugos sistemos dėl dviejų priežasčių: pirmoji – tai, kad Teisės reikalų komitetas pritarė tam, kad Komisijos pasiūlymas yra susijęs su esminiu procedūriniu trūkumu, nes pagal Euratomo taisykles prieš pradedant darbą su pasiūlymu Komisija pirmiausia privalo gauti techninio komiteto nuomonę, tačiau net du kartus ji to nepadarė. Teisės reikalų komitetas tai vertina kaip esminį trūkumą: kitaip tariant, tai yra trūkumas, dėl kurio Komisijai reikėtų atsiimti pasiūlymą ir jį pakartotinai pateikti, kaip tai numatyta pagal galiojančias taisykles. Antroji priežastis yra tai, kad nėra pagrindo skubėti, nes šios nuostatos bus taikomos tik toms elektrinėms, kurios bus pastatytos po 2015 m. Todėl nėra pagrindo skubėti ir priimti tekstą, kurį svarstant buvo reikšmingai pažeistos procedūros.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Gerb. pirmininke, esu įsitikinęs, kad šiuo klausimu mes turime priimti sprendimą šio mėnesio sesijoje. Tam yra daug priežasčių. Pirmiausia tai yra pasiūlymas, dėl kurio diskusijos Parlamente vyko jau anksčiau, ir dabar jis vėl turi būti svarstomas, pagaliau Taryba jį svarsto jau nuo 2003 m. Atėjo laikas priimti sprendimą. Ekspertų grupė, kurią minėjo Monica Frassoni, pateikė savo nuomonę teisinės padėties požiūriu dėl šio pasiūlymo, kuriame yra pakeitimų. Tai, dėl ko nesutapo didelės Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto daugumos ir Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso nuomonės yra klausimas, ar tai yra naujas pasiūlymas, ar pasiūlymas, su kuriuo mes dirbame jau nuo 2003 m. Manau, kad visi kiti sutiks su tuo, kad tai – pasiūlymas, su kuriuo mes dirbame jau seniai. Tam tikrame etape privalome priimti sprendimą, ypač todėl, kad daug valstybių planuoja atominių elektrinių statybą. Todėl manau, kad mums labai svarbu Europos Sąjungoje turėti tinkamai parengtus ir patikimus teisės aktus, ir todėl šiandien siūlau balsuoti už tai, kad šią savaitę balsuotume dėl Branduolinės saugos direktyvos.

(Parlamentas atmetė pasiūlymą)

Trečiadienis:

Pirmininkas. – Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija paprašė, kad būtų atidėtas balsavimas dėl pasiūlymo dėl rezoliucijos dėl tarptautinių derybų, per kurias siekiama sudaryti Tarptautinę sutartį dėl Arkties apsaugos, pradžios.

Diana Wallis (ALDE). – Gerb. pirmininke, šiuo klausimu surengėme trumpą diskusiją, kai balsavome praėjusioje plenarinėje sesijoje.

Problema tokia: vykstant diskusijai su Komisija ir Taryba, daugeliui iš mūsų Parlamente tapo aišku, kad mums nereikėtų balsuoti dėl rezoliucijos ir todėl tuomet paprašėme ją atidėti.

Manau, kad dabar mūsų požiūris yra toks, kad rezoliucija yra nereikalinga. Prieš porą mėnesių Parlamentas pareiškė savo nuomonę šiuo klausimu; to visiškai pakanka; šiame etape daryti ir vėl to paties nebereikia. Diskusija, vykusianti su kitomis institucijomis, buvo vertinga, tačiau rezoliucija nereikalinga.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, pripažįstu, kad esu šiek tiek nustebinta, nes niekas nesitikėjo, kad ši rezoliucija bus nereikalinga tuo metu, kai mes dėl jos diskutavome. Visiškai niekas, ir mažiausiai – pati Diana Wallis.

Toliau – tiesa, kad Komisija rėmėsi tuo, kad Europos Sąjunga norėtų dalyvauti Arkties Tarybos darbe ir pan. Manau, kad atsižvelgiant į pageidavimą, kurį pareiškė Komisija, ši nauja rezoliucija, kurioje aiškiai pareikštas mūsų noras paskelbti moratoriumą grėžimo darbams ir demilitarizuoti Arkties zoną, yra iš tikrųjų labai svarbi ir pasirodo tuo metu, kai besiribojančios šalys bando rodyti savo jėgą – tarp jų ir karinę jėgą – šioje zonoje tam, kad galėtų pretenduoti į teritoriją ir pasinaudoti grėžimo galimybėmis.

Todėl politiškai būtina, kad balsuotume už šį tekstą, ir ši visiškai pasikeitusi Dianos Wallis – ir dalies Parlamento – nuomonė atsižvelgiant į mūsų diskusijas yra visiškai nepagrįsta.

(Parlamentas pritarė pasiūlymui)

Trečiadienis:

Pirmininkas. – Sąjungos už tautų Europą frakcija paprašė, kad Komisijos pareiškimas dėl žemės drebėjimo Italijos Abruzzo regione būtų įtrauktas į darbotvarkę.

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, po konsultacijų su politinėmis frakcijomis ir Italijos delegacijų vadovais savo frakcijos vardu aš jūsų prašau pritarti tam, kad diskusija dėl žemės drebėjimo Abruzzo regione būtų įtraukta į rytojaus darbotvarkę. Tikiu, kad žmonės, išgyvenę žemės drebėjimą, įvertins Europos institucijų ir asmeniškai jūsų parodytą solidarumą ir užuojautą, taip pat jie būtų dėkingi už bet kokią finansinę ir teisinę paramą atstatymo darbams. Dėl to diskusija, dalyvaujant Europos Komisijai, suteiktų nacionalinėms ir vietos institucijoms daug naudingos informacijos apie tai, ką gali padaryti Europos Sąjunga.

Gianni Pittella (PSE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasakyti, kad socialistų frakcija Europos Parlamente pritaria Robertos Angelilli pasiūlymui. Norėčiau padėkoti Hansui-Gertui Poetteringui už jo žodžius ir visam Parlamentui už parodytą emocinį solidarumą su žmonėmis, išgyvenusiais žemės drebėjimą. Taip pat manau, kad diskusija rytojaus popietę ne tik leistų priimti atnaujintas solidarumo deklaracijas, bet taip pat – ir visų pirma – konkrečius pasiūlymus, nes Europa gali ne tik reikšmingai prisidėti prie rekonstrukcijos, bet ir palengvinti krizę, kurioje atsidūrė Abruzzo gyventojai.

(Parlamentas pritarė pasiūlymui)

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, man buvo liūdna ir pikta sužinojus, kad klausimas žodžiu su diskusija dėl rožinių vynų ir leistinos enologinės praktikos, kurį aš ir mano kolegos nariai iš daugelio politinių frakcijų pateikė iki nustatytos datos, neįtrauktas į šios savaitės darbotvarkę.

Visų pasirašiusiųjų vardu raginu ištaisyti šią padėtį. Iš tikrųjų kalbėjau su kai kuriais politinių frakcijų pirmininkais, ir man atrodo, kad jie arba buvo netinkamai informuoti apie šį prašymą arba jis liko nepastebėtas.

Todėl labai jūsų prašau įtraukti žodinį klausimą, kuris buvo pateiktas, kaip nustatyta, į šios savaitės darbotvarkę.

Pirmininkas. – Astrid Lulling, man ką tik pranešė, kad rožinių vynų klausimą numatyta svarstyti gegužės mėn. Tuomet mes turėsime pakankamai laiko, kurio šį kartą neturime.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, norėčiau – jei galiu būti toks drąsus – pareikšti savo nepasitenkinimą ir smalsumą, nes pateikiau klausimą žodžiu su diskusija, kuriam pritarė 48 Parlamento nariai, kurių parama – jūsų žiniai – buvo gauta iškart, ir net čia ir dabar yra narių, kurie jam pritaria, tačiau, didelei mano nuostabai, niekas man neatsakė, kodėl, kada ir kokiais kriterijais remiantis klausimo žodžiu su diskusija buvo nuspręsta neįtraukti.

Dar kartą pakartosiu, remdamasis paskutiniojo didelio žemės drebėjimo ir jo aukų, apie kurias jūs kalbėjote, pavyzdžiu ir – atkreipsiu dėmesį į jo padarytą žalą kultūrai ir sugriovimus, pabrėžiant šio reiškinio europinę reikšmę. Atsižvelgiant į tai, kad aš buvau pranešėjas rengiant vienintelį Europos institucijos pranešimą dėl žemės drebėjimų, man labai gerai žinoma, kad Europos lygmeniu gali būti padaryta ir turi būti padaryta labai daug. Dėkoju jums ir laikiu atsakymo.

Pirmininkas. – Nikolaos Vakalis, šio pobūdžio prašymą būtina pateikti likus mažiausiai valandai prieš posėdžio pradžią. Tai yra susiję su Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsniu. Rekomenduočiau svarstyti šį klausimą gegužės mėn., nes remiantis Darbo tvarkos taisyklėmis mes negalėsime toliau tęsti.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau paprašyti jūsų paklausti Parlamento, ar šis klausimas turėtų būti įtrauktas į darbotvarkę. Jūs negalite tai nuspręsti pats vienas. Pagaliau paklauskite, ar nariai pritaria šiam sprendimui.

Jūs, be abejonės, galite rasti porą minučių aptarti šiam svarbiam klausimui, kuris turi didelės įtakos daugeliui mūsų Sąjungos regionų, ir skubiai jį išnagrinėti, nes gegužės mėn. bus per vėlu.

Pirmininkas. – Astrid Lulling, pirmininkas pats vienas šito nespėdžia, aš laikausi Darbo tvarkos taisyklių. Lemiamą vaidmenį čia vaidina 132 straipsnis, kuriuo mes vadovaujamės. Prašymas turėjo būti pateiktas likus valandai iki posėdžio pradžios. Rekomenduosiu Pirmininkų sueigai svarstyti šį klausimą gegužės mėn.

Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas paprašė į darbotvarkę įtraukti pareiškimą dėl genetiškai modifikuotų kukurūzų – MON 810.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, susiklostė tikrai keista padėtis, kai mes, galima sakyti, pakibome ore: dauguma valstybių narių nenori atsisakyti galimybės skelbti moratoriumus dėl GMO, ir Komisija turėtų į tai atsižvelgti, nors, be abejonės, ji gali veikti taip, kaip nori. Geriau ir nesugalvosi!

Manau, kad tokiu svarbiu klausimu būtų naudinga žinoti, ką nori daryti Komisija: testuoti, sustoti, atsitraukti ar teikti pasiūlymą dėl teisės akto. Vienintelis dalykas, ko prašome Komisijos – informuoti, ką ji ketina daryti, ir paskelbti tai viešai diskusijoje Parlamente.

Lutz Goepel (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, MON 810 patvirtintas naudoti Europos Sąjungoje 1998 m. Šis patvirtinimas valstybėms narėms nėra privalomas, ir kiekviena valstybė narė gali nuspręsti, ar jam pritarti, jį taikyti ar uždrausti auginti šiuos kukurūzus.

Manau, kad tai yra paskutiniojo sprendimo dėl nutarimo šiuo klausimu pagrindas Vokietijos Federacinėje Respublikoje. Norėčiau informuoti, kad 2005 m. Vokietijoje buvo suteiktas leidimas auginti MON 810, 2007 m. sėklų sodinimas buvo sustabdytas, o 2007 m. gruodžio mėn. Monsanto pateikė šios rūšies auginimo bendro stebėjimo planą. 2008 m. leidimas buvo atnaujintas ir vos prieš keletą dienų vėl uždrausta auginti šiuos kukurūzus.

Monica Frassoni nurodė, kad daugelis valstybių narių draudžia auginti šiuos kukurūzus. Konkrečiai – keturios valstybės – Prancūzija, Austrija, Vengrija ir Liuksemburgas – ir dabar Vokietija – t. y. penkios iš 27 valstybių narių. Tai – grynai nacionalinis sprendimas subsidiarumo pagrindu ir todėl neturėtume apsunkinti Parlamento jo svarstymu.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Dėkoju jums, gerb. pirmininke. Mes nepritariame tam, kad klausimas būtų sprendžiamas taip, kaip nurodė Monica Frassoni, bet dėl priežasčių, kurias pateikė Lutz Goepel, todėl dėkoju jums už galimybę trumpai pakalbėti šiuo klausimu.

Turime surengti išsamią diskusiją, tačiau ne tik šiuo klausimu, bet taip pat ir dėl to, kaip turėtume spręsti klausimą dėl genetiškai modifikuotų maisto produktų. Vis dėlto negalime to padaryti per tokį trumpą laiką – porą dienų. Todėl manau, kad turėtume prašyti naujojo Parlamento po rinkimų surengti išsamią diskusiją dėl genetiškai modifikuoto maisto produktų. Labai dėkoju.

(Parlamentas atmetė pasiūlymą)

(Darbų programa buvo patvirtinta)

16. Vienos minutės pasisakymai svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – vienos minutės pasisakymai svarbiais politiniais klausimais.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, kaip žinote, šiuo metu stebime nerimą keliantį tarptautinės prekybos mažėjimą. Todėl būtina pakeisti šią tendenciją, tokią svarbią mūsų ekonomikos atsigavimui, kurio siekiame. Įvairiais vertinimais dėl brangstančio skolinimosi ir mažėjančio kreditavimo prekyba sulėtėjo 10–15 proc. Daugiašalis prekybos finansų paketas, priimtas G20 susitikime Londone be abejonės vertintinas teigiamai. Mano nuomonėje Sąjunga turėtų toliau vaidinti pirmaujančią vaidmenį praktiškai įgyvendinant Londono paketą šiomis trimis kryptimis:

- pirma, tikslinėmis priemonėmis, kurias taiko daugiašalės ir regioninės finansų institucijos;
- antra, taikyti koordinuotas visuomenines priemones valstybių narių lygmeniu; ir
- trečia, pakeisti atitinkamas daugiašales taisykles.

Europos Komisija šiuo požiūriu turėtų imtis būtinų iniciatyvų.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, Nyderlandų radikaliųjų dešiniųjų vadovų kalbose juntamas islamofobijos dvelksmas; Čekijoje padažnėjo išpuolių prieš čigonus; taip pat sulaukta pasibaisėtinų, netoleruotinių pastabų iš Irano prezidento dėl rasistinės Palestinos vyriausybės su užuominomis apie Izraelio valstybės sukūrimą JT konferencijoje prieš rasizmą, kuri visų pirma skirta tolerancijai ir įvairovei skatinti.

Ar mūsų Parlamentas be pasipiktinimo neturi kitokio pasirinkimo, kaip pasiųsti simbolinį ženklą, skatinantį įvairovę ir toleranciją, taip reikalingą globalizuotame pasaulyje, griežtai pasmerkdamas tokias pastabas? Ar jis neturėtų kreiptis į Europos Vadovų Tarybą ir Komisiją, prašydamas pasiųsti rimtą išspėjimą šalims, kurios palaiko šią agresyvią logiką, ir net ją viešai propaguoja, nes, kaip rodo istoriniai įvykiai, veiksmai, deja, nuo panašių pastabų mažai teatsilieka?

Gerb. pirmininke, kaip gali mūsų Parlamentas panašių rasistinių ir ksenofobinių įsitikinimų akivaizdoje tylėti, kai ekonomikos krizės sąlygomis, tautoms izoliuojantis, kaip sėklos pavasarį pradeda vežėti protekcionistinės nuotaikos?

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Mums didelį nerimą kelia pastarojo meto įvykiai Moldovos Respublikoje. Patys rimčiausi iš jų apima žmogaus teisių pažeidimus, areštus, grobimus, kankinimus, žurnalistų bauginimus ir susidorojimus su jais. Valdžios institucijos ignoruoja Moldovos piliečių valią, ir tai rodo daugelis pažeidimų, kurie leidžia manyti, kad rinkimų rezultatai buvo suklastoti. Tai įrodo papildomi sąrašai, papildomai išspausdinti balsavimo dokumentai, opozicijos bauginimai, draudimai naudotis visuomeninėmis televizijos stotimis ir kampanija, kurią valstybės institucijos vykdė komunistų partijos naudai. Nors šiomis savaitėmis sulaukta daug protesto pasisakymų Europoje ir pasaulyje, deja, padėtis Moldovos Respublikoje nepasikeitė. Tikiuosi, kad diskusijose šią savaitę, į Moldovos Respubliką išvykus *ad-hoc* delegacijai, ir ypač rezoliucija, kurią tikimės priimti baigiamojoje sesijoje gegužės mėn. Europos Parlamentas aiškiai parodys, kad Europos Sąjunga netoleruos žmogaus teisių pažeidimų ir atvirai paragins iš naujo surengti rinkimus Moldovos Respublikoje.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, per Velykas, balandžio 13 d., naktį prieš aušrą mažame Kamień Pomorski miestelyje netoli Ščecino įvyko didelė tragedija. Name gyvi sudegė 20 žmonių, tarp jų buvo vaikų. Tai tapo visos Lenkijos skausmu.

Šiandien norėčiau iš čia kreiptis į visų valstybių narių vyriausybes ir vietas ir regionines valdžios institucijas, ragindamas imtis skubių veiksmų tam, kad būtų imtasi priemonių patikrinti visų gyvenamųjų pastatų, ypač socialinio būsto, priešgaisrinės saugos būklę. Aš čia kalbu apie tinkamą medžiagų naudojimą minėtų pastatų statybai ir griežtą jų atitikimą priešgaisrinio saugumo reikalavimams. Drama Lenkijoje – vienas iš daugelio panašių įvykių, kurių, deja, pasitaiko Europoje. Šis gaisras ir jo aukos turėtų būti mums priminimas ir išspėjimas ateičiai.

László Tóké (Verts/ALE). – (HU) Kalboje, pasakytoje kovo 23 d. prašiau Europos Parlamento ir Europos Komisijos padėti apsaugoti Verespatako miestą Rumunijos Rošia Montană provincijoje, kurio gyventojams, architektūros paveldui ir gamtai kyla pavojus dėl ketinimų atidaryti bendrą Kanados ir Rumunijos kasybos įmonę.

Tuometiniai nuogastavimai pasitvirtino po to, kai po dvejų metų atidėliotų sprendimų, naujoji Rumunijos vyriausybė pagaliau nusprendė pradėti įgyvendinti projektą, leidžiantį pradėti gamybą cianidų technologijos pagrindu, kuri neatitinka Europos standartų ir kelia pavojų ne tik vietos gamtai, bet ir gresia ekologine katastrofa visam Rumunijos ir Vengrijos pasienio regionui.

Norėčiau pasinaudoti galimybe prisijungti prie kitų savo kolegų narių ir pateikti Komisijos nariui Stavrosui Dimasui prašymą uždrausti naudoti cianido technologijas. Raginu Europos Komisiją, laikantis Europos aplinkos apsaugos dvasios pasiųsti inspektorių grupę į Rumuniją atlikti patikrinimą tam, kad ateityje būtų užtikrintas atitinkamų ES kasybos pramonės reglamentų laikymasis.

Vittorio Agnoletto (GUE/NGL). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau papasakoti apie tai, kas atsitiko Briuselyje *Fiat* gamykloje. Norėdama pakenkti profesinėms sąjungoms, *Fiat* apkaltino savo darbuotojus, neva įkaitais pagrobčius valdybos narius, tai – netiesa. Pagrobimo nebuvo nei balandžio 9 d., nei kurią kitą dieną. Šį šmeižtą *Fiat* paskelbė tyčia, tam, kad diskredituotų savo darbuotojus, kurie mėgino apsaugoti savo ateitį, protestuodami prieš 24 darbuotojų atleidimą iš įmonės. *Fiat* atsisako rengti bet kokius posėdžius, diskusijas arba derybas su profesinių sąjungų atstovais. Vienintelis tikslas – atleisti 24 darbuotojus, iš kurių 12 yra profesinių sąjungų nariai. Manau, Parlamentas turėtų atkreipti dėmesį ne tik šį įvykį, bet ir į *Fiat* ir daugelio kitų tarptautinių Europos įmonių veiklą, nukreiptą prieš profesines sąjungas, pažeidžiančią darbuotojų teises. Šios tarptautinės įmonės naudojasi valstybių narių ir Europos Sąjungos įstatymais, o kai kuriais atvejais ir subsidijomis, visiškai neatsižvelgdamos į darbuotojų teises.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Gerb. pirmininke, prieš keletą dienų didelė grupė EP narių dalyvavo išvykoje prie Europos pietryčių sienos.

Tai, ką mes matėme ir patyrėme, lankydamiesi pasienyje nė kiek nesustiprino mūsų pasididžiavimo. Turiu jums pasakyti, kad Europos piliečiai pasienyje gyvena mažomis salomis po 120–130 žmonių, į kurias kasdien užklysta 150, 200 arba 250 nelegalių migrantų, kur jie visi kartu gyvena itin skurdžiomis sąlygomis, nes šiose vietovėse nėra jokios infrastruktūros.

Šiame Parlamente girdžiu kalbas apie Darfūrą, Pietų Sudaną, Mianmarą, ir nors tai teisinga, mes pagaliau turime atsigręžti ir į Europos gyventojus, nes jie taip pat yra Europos piliečiai, kaip ir tie, kurie gyvena Paryžiuje, Madride arba Berlyne. Jaučiau, kad mano pareiga – jus informuoti apie tai, gerb. pirmininke, ir tikiuosi, kad jūs imsitės veiksmų.

Slavi Binev (NI). – (BG) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Bulgarijos visuomenei iškilo pavojus. Iš organizacijos, skirtos apginti visuomenę, policija pamažu tampa institucija, užsiimančia politiniu reketu ir vykdančia nusikaltėlių užsakymus. Vėlykų sekmadienio išvakarėse Burgaso miesto savivaldybės narys, 64 metų Petko Petkov buvo dviejų uniformuotų policininkų smūgiais pargriautas ant žemės ir sumuštas stebint dideliame būriui prie bažnyčios susirinkusių žmonių. Oficialioje policijos ataskaitoje, paskelbtoje kitą dieną šis incidentas nebuvo paminėtas. Tai dar vienas policijos išpuolis prieš „Atakos“ partijos narius, anksčiau nukentėjo EP narys Dimitar Stoyanov ir Sofijos miesto tarybos narys. Nė vienas iš šių užpuolimų nebuvo ištirtas.

Kitas tyčinio policijos neveiklumo pavyzdys „vykdant užsakymą“ yra tai, kad nebuvo informacijos nė apie vieną grobimo Bulgarijoje atvejį, nors jų būta per 15, kurių paskutiniai du – ši mėnesį. Mūsų visuomenę apėmęs baimės ir bejėgiškumo jausmas. Policininkai Bulgarijoje tapo reketininkų sinonimu. Nuo kada įstatymus ir tvarką palaikantys pareigūnai veikia kaip nusikaltėliai, nuo ko turime gintis ir kas turėtų apsaugoti žmones? Šis klausimas lieka be atsakymo.

Richard James Ashworth (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau atkreipti Parlamento dėmesį į neteisėtą Lamanšo sąsiaurio uostų – Calais, Boulogne ir Dunkerko – blokadą, kurią praėjusią savaitę vykdė žvejybos pramonės darbuotojai. Šis streikas labai sutrikdė krovinių šiuo labai svarbiu Europos maršrutu srautą. Panašūs veiksmai labai brangiai kainuoja ir trikdo Pietryčių Anglijos uostų darbą ir ten gyvenančių žmonių gyvenimą.

Šie sunkumai gana dažnai, ir aš prašyčiau Komisijos panaudoti savo įgaliojimus ir pareikalauti kontroliuoti veiksmus, trukdančius laisvai prekėms ir asmenims judėti Europos Sąjungoje. Be to, norėčiau paklausti: ar Komisija nemano, kad 4 mln. EUR valstybės pagalba, kurią Prancūzijos vyriausybė skyrė žvejams, neprieštarauja bendros žuvininkystės politikai?

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Gerb. pirmininke, pastarojo meto įvykiai Moldovoje iškėlė klausimus, į kuriuos, manau, verta atkreipti dėmesį. Pirmasis – tai mūsų atsakas į Moldovos valdžios institucijų veiksmus, paminančius pagrindines ES vertybes, vykdančias represijas prieš jaunimą ir žurnalistus, dalyvavusius protestuose prieš rinkimų rezultatus. Bet koks atlaidumas iš mūsų pusės šiuo požiūriu meta šešėlį ES patikimumui.

Antrasis – tai ES atsakas į tai, kad Moldovos valdžios institucijos pažeidė procedūras įgyvendinant savo susitarimus su mumis ir diskriminuodamos Europos piliečius nacionaliniu pagrindu. Dar kartą – tai gali pakenkti ES patikimumui ir autoritetui.

Trečia – ES solidarumas melagingų kaltinimų prieš vieną jos narių akivaizdoje, kuris gali tapti pretekstu įšaldyti karinę padėtį regione, prieštaraujant svarbiems ten vykstantiems procesams.

Ketvirta – ES reakcija dar kartą pabrėžia požiūrio skirtumus į šalių, dalyvavusių 1940 m. įvykiuose, statusą ir nurodo tolesnę ES ir Rusijos santykių kryptį.

Chris Davies (ALDE). – Gerb. pirmininke, išivaizduokime, kad kuris nors mūsų rinkėjas apgaulės būdu pasisavino socialines išmokas: jis gali būti nubaustas ir pakliūti į kalėjimą.

Tačiau kartais būna ir kitaip. Praėjusį lapkričio mėn. laikraščiai paskelbė, kad vienas iš mūsų narių, Den Dover sumokėjo 750 000 Britanijos svarų sumą įmonės, kuri priklauso jo žmonai ir dukteriai, darbuotojams ir panaudojo pinigus brangiems automobiliams pirkti ir kitiems asmeninio pasipelnijimo tikslams.

Dauguma žmonių laiko Den Dover sukčiumi, nusikaltėliu, kuris turėtų atlikti bausmę, ir aš prašau jūsų, gerb. pirmininke, atsakyti, kiek iš šių lėšų buvo grąžinta.

Mūsų Parlamentas turėtų būti atvirumo, sąžiningumo ir skaidrumo pavyzdys. Vis dėlto kartais atrodo, kad čia vadovaujamasi slaptumo įžadais slepiant tikrąjį kai kurių narių piktnaudžiavimo gaunamomis išmokomis

mastą. Mūsų atsisakymas vadovautis tam tikrais finansinio skaidrumo principais leidžia manyti, kad vieną dieną Europos institucijos mums visiems užtrauks didelę gėdą.

Pirmininkas. – Chris Davies, galite būti tikras, kad šiuo atveju taip pat šis klausimas bus sprendžiamas taip, kaip to reikalauja įstatymai.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, kiekvienas balandžio mėnuo suteikia mums galimybę apmąstyti abiejų totalitarinių sistemų padarinius. Jis primena mums Katynės žudynes, kai buvo nužudyta tūkstančiai Lenkijos karininkų – Ostaszkówo, Starobielsko ir Kozielsko stovyklų kalinių, pasmerktų mirčiai Lavrentijaus Berijos įsaku 1940 m. kovo mėn. Jis primena taip pat 1943 m. Varšuvos geto sukilimo pradžią, protestuojant prieš vokiečių okupacinių jėgų pradėtą masinį žydų išvežimą į naikinimo stovyklas.

Gyvybės maršas, skirtas geto tragedijai atminti ne tik primena mums šiuos įvykius, bet ir užtikrina, kad panašūs įvykiai daugiau nepasikartos. Deja, Katynės žudynės ir jų vykdytojai niekada nebuvo nuteisti. Vis dėlto mūsų Parlamento raštiškas pareiškimas dėl rugpjūčio 23 d. paskelbimo Europos stalinizmo ir nacizmo aukų atminimo diena mums įkvepia vilties.

Den Dover (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, suprantu, kad Chris Davies savo kalboje kalbėjo apie mane, todėl norėčiau, kad man būtų suteikta teisė atsakyti į šį klausimą. Išgirdau tik paskutinius 10 žodžių. Per pastarąsias 20 min. jis man pranešė elektroniniu laišku, kad ketina apie mane kalbėti.

Norėčiau pasakyti, kad didžiulis triukšmas, kurį dėl mano ir mano padėjėjos išlaidų per pastaruosius devynis ar dvylika mėnesių sukėlė žiniasklaida man buvo siaubinga patirtis. Pateikiau dokumentus pirmosios instancijos teismui, ir tikiuosi, kad galėsiu iškelti solidžią bylą. Aš suprantu, kad mano gynyba yra stipri ir kartu ėmiausi laikinų priemonių, kurios reiškia, kad nuo šiol nebus mokamos jokios išmokos to, kol teismas neišnagrinės visų įrodymų ir nepriims atitinkamo sprendimo. Prašau Parlamento palaukti ir dėkoju jums už šią galimybę.

Gerard Batten (IND/DEM). – Gerb. pirmininke, ką Britanijai reiškia 36 narystės Europos Sąjungoje metai? Jie reiškia prarastą savarankiškumą. 75–85 proc. visų teisės aktų dabar mes gauname iš ES, o ne priimame savo Parlamente. Kasmet ES kainuoja Britanijai mažiausiai 56 mlrd. Didžiosios Britanijos svarų sterlingų arba 900 Didžiosios Britanijos svarų kasmet kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui. Mes nebecontroliuojame savo sienų ir gyvename neribotos ir nekontroliuojamos imigracijos sąlygomis.

ES žmogaus teisės aktai reiškia, kad nebeįmanoma veiksminga apsauga nuo tarptautinių nusikaltėlių, neteisėtų imigrantų ir prieglobsčio prašytojų. Europos arešto orderis ir teismai *in absentia* reiškia, kad praradome pagrindines priemones prieš nepagrįstus suėmimus ir laisvės suvaržymą.

ES narystė tapo katastrofa Didžiajai Britanijai. Tai didžiulė mūsų pačių klaida. Vienintelė galimybė spręsti šį klausimą – besąlygiškas išstojimas iš Europos Sąjungos.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Gerb. pirmininke, prieš keletą savaitių aljansas, sudarytas iš Europos Sąjungą remiančių Čekijos socialdemokratų, euroskeptiko prezidento Václavo Klausio ir komunistų privertė atsistatydinti Mireko Topoláneko vyriausybę. Šiuo metu vyksta darbas sudarant laikinąją vyriausybę, kuri gegužės mėn. turėtų perimti darbą iki tol, kol po rinkimų spalio mėn. bus suformuota nauja vyriausybė. Šis naujas kabinetas turėtų perimti pirmininkavimą, kuris iki šiol vyko labai sklandžiai ir tikiuosi, kad Čekija pagaliau ratifikuos Lisabonos sutartį. Tai būtų svarbus ir teigiamas ženklas Europai.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Pastaraisiais mėnesiais tarp kai kurių tautybių žmonių, gyvenančių šiaurės Serbijoje, Vojvodinoje, kurių daugiausia yra vengrai, įsivyravo baimės atmosfera. Nors 2004 m. ir 2005 m. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl fizinių ir psichologinių išpuolių prieš šiame regione gyvenančius ne serbų tautybės žmones ir vykdė parodomuosius veiksmus, 2005 m. pasiūsdamas į šį regioną tyrimų delegaciją ten gyvenančių tautinių mažumų, daugiausia vengrų bauginimas ir žeminimas ne tik nesiliovė, bet, atrodo, dar labiau sustiprėjo.

Nuo praėjusių metų pradžios užfiksuota penkiolika psichologinių ir penki fiziniai išpuoliai, kurių du – rimti. Deja, policijos elgesys nekelia pasitikėjimo. Tai patvirtina ir tai, kad išpuolių prieš etnines mažumas atveju nė vienas iš priimtų teismo sprendimų faktiškai nebuvo vykdomas, o tai rodo nepakankamą teismų darbą ir, kaip rodo daugelio metų patirtis, atlaidų jų požiūrį. Tai įrodo ir tai, kai serbų dauguma net dabar nepripažįsta, kad mes prisimename, kad daug dešimčių tūkstančių žmonių buvo įvykdytas nuosprendis be jokių nutarčių ir neįrodžius jų kaltės.

Kiek Europos Sąjunga gali toleruoti tai, kad XXI amžiuje tauta, priklausanti Europos Sąjungai būtų fiziškai ir psichologiškai terorizuojama šalies, kuri deklaruoja ketinimus stoti į ES? Ar mums šiuo atveju nerūpi bent mūsų reputacija?

Jo Leinen (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, vakar Ženevoje prasidėjo Jungtinių Tautų konferencija prieš rasizmą. Joje dalyvauja dvidešimt dvi ES valstybės, ir penkios nutarė nedalyvauti. Tai rodo menką ES vienybę vykstant šiam svarbiam įvykiui.

Vis dėlto keletas valstybių narių šią savaitę pareiškė ketinimus vykti į Ženevą, todėl norėčiau prašyti jūsų pasinaudoti savo įtaka ir pareikalauti iš Tarybai pirmininkaujančios Čekijos laikytis vieningos ES pozicijos dėl šios konferencijos prieš rasizmą.

Bauginanti Irano prezidento kalba neturėtų leisti suskaldyti ES ir susilpninti JT. Ši kalba neturėtų pakenkti mūsų vienybei ir todėl manau, kad mes turėtume mėginti dar kartą – kaip to taip pat reikalauja JT generalinis sekretorius Ban Ki-munas – užtikrinti, kad visos 27 ES valstybės narės ir ES kaip visuma pritartų galutiniam dokumentui, kuris bus ten priimtas tam, kad padėtume milijonams žmonių pasaulyje, kenčiantiems dėl rasizmo ir diskriminacijos. Labai jums dėkoju.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, paskutiniojoje mėnesinėje sesijoje prašiau jūsų laikytis Parlamento įsipareigojimų ir paskelbti duomenis apie EP narių dalyvavimą Parlamento veikloje. Gerb. pirmininke, jūs man davėte žodį, kad kitame biuro posėdyje – kuris turėtų įvykti tiksliai po 40 min. – šis klausimas bus svarstomas. Vis dėlto dabar suprantu, kad šis klausimas neįtrauktas į biuro posėdžio, kuris vyks 18.30 val., darbotvarkę. Kadangi iki rinkimų liko šiek tiek daugiau negu mėnuo ir kadangi Parlamentas įsipareigojo paskelbti duomenis ir informaciją apie EP narių dalyvavimą Parlamento veikloje, tačiau galimybių vis mažiau, aš nežinau, ar galės įvykti oficialus biuro posėdis, kuriame būtų svarstomas šis klausimas. Generalinis sekretorius įsipareigojo pateikti pranešimą, kuriuo remdamasi Tarybai pirmininkaujanti valstybė galės priimti sprendimą; todėl aš jūsų klausiu, gerb. pirmininke: ar piliečiai, Europos rinkėjai gaus šią reikalingą informaciją, kaip nusprendė šis Parlamentas prieš rinkimus į Europos Parlamentą birželio mėn., ar mes ir vėl sulaužysime pažadą ir nevykdysime mūsų pačių sprendimų?

Etelka Barsi-Pataky (PPE-DE). – (HU) Vakar buvo sudaryta naujoji Vengrijos socialistų vyriausybė. Nenoriu kalbėti apie politinius šio įvykio aspektus, tačiau norėčiau nurodyti, kad vyriausybės sudėtyje nėra nė vienos moters. Tikrai keista, kad 2009 m. Europoje gali būti sudaryta vyriausybė, kurios sudėtyje iš 14 narių nebūtų nė vienos moters. Skandinavijos šalyse daugiau kaip pusę vyriausybės narių sudaro moterys. Prancūzijoje taip pat artėjama prie šio santykio. Daugiau kaip trečdalis Vokietijos vyriausybės narių yra moterys. Tai Europoje įprasta.

Šiame Parlamente per pastaruosius penkerius metų mes priėmėme 11 pranešimų lyčių lygybės klausimais. Tai – svarbus tikslas, pagrįstas Europos vertybėmis, tačiau jis beprasmiškas, jei nėra įgyvendinamas tikrovėje. Todėl raginu kolegas narius – šiuo atveju iš Socialistų frakcijos – panaudoti savo įtaką tam, kad šie svarbūs ir kilnūs siekiai būtų įgyvendinti ir jų valstybėse, jei to dar nėra.

Neena Gill (PSE). – Gerb. pirmininke, visai neseniai buvau Birmingeme. Vaikščiodama nuo vieno durų prie kitų – ir tai būdingas britų rinkimų bruožas – visiškai nenustebau dėl to, kad nė vienas žmogus, kurio namų duris pravėriau, neturėjo nė mažiausio supratimo apie tai, kad po šešių savaitių vyks Europos Parlamento rinkimai.

Esu tikra, kad jums žinoma, kad statistiniai duomenys JK rodo, kad tik 16 proc. gyventojų girdėjo apie rinkimus, tačiau mums susirūpinimą turėtų kelti tai, kad ir kitose valstybėse narėse šie statistiniai duomenys ne ką geresni. Faktiškai, maždaug 30 proc. rinkėjų neplanuoja dalyvauti būsimuosiuose rinkimuose. Dėl šio susidomėjimo ir informavimo trūkumo esame atsakingi visi, ne tik šis Parlamentas. Milijonai, išleisti ryšiams buvo panaudoti netinkamai.

Mane labiausiai erzina tai, kad žadėtasis rinkimų kampanijos skelbimas suveikė ne taip, kaip tikėtasi. Skelbimas, tiesiogiai susijęs su darbo ir šeimos gyvenimo derinimu nebuvo itin korektiškas ir nuliūdino dirbančias motinas ir iniciatyvines grupes, skatinančias kūdikių žindymą. Dar vienas įvartis į savo vartus. Gerb. pirmininke, šioje padėtyje jūs privalote imtis skubių priemonių, atsisakydami nekorektiškos reklamos ir paprastai paragindami mūsų rinkėjus dalyvauti būsimuosiuose rinkimuose. Reklama turi būti aiškiai matoma ir lengvai suprantama.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, aš taip pat norėčiau kalbėti tuo pačiu klausimu – būtent dėl dalyvavimo būsimuosiuose rinkimuose į Europos Parlamentą, kuris, kaip manoma,

nebus labai aktyvus. Taip yra dėl Europos Parlamento kampanijos, kuri nėra pakankamai įtakinga ir dar svarbiau – dėl kritikuojamos Europos Sąjungos socialinės rinkos ekonomikos – modelio, kurį įgyvendindami mes taip sunkiai dirbome ir kuris duoda vaisių Europos Sąjungos darbuotojams. Piliečiai neigiamai vertina priemones, kurios ne visuomet yra malonios arba jiems patinka. Todėl gaila, kad mes susipriešiname čia klausimais, kurie turėtų mus suvienyti Europos piliečių interesų labui.

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, kovo 14 ir 15 dienomis aš, kaip biudžeto komiteto narė kartu su Costas Botopoulos vykau į Peloponeso regionus, kuriuos 2007 m. vasarą siaubė potvyniai. Didelei savo nuostabai mes sužinojome, kad 89,7 mln. EUR iš Europos solidarumo fondo šio regiono dar nepasiekė.

Todėl oficialiai norėtume atkreipti Komisijos dėmesį į šį klausimą ir norėtume sužinoti, kas atsakingas už biudžeto institucijos sprendimų nevykdymą. Ar gali būti, kad pagalba, dėl kurios buvo balsuojama prieš keletą mėnesių vis dar nepasiekė šių regionų, kur kasdien vis akivaizdžiau reikalingas Europos solidarumas?

Be Komisijos vykdomos retrospektyvinės stebėsenos norėtume gauti kai kuriuos paaiškinimus dėl Europos pagalbos panaudojimo iš Graikijos vyriausybės. Tai tikrai labai skubus klausimas. Laukti dvejus metus būtų tikrai pernelyg ilgas laiko tarpas.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad vis dažniau pasikartojantys nepageidautini įvykiai, praėjusiais metais prasidėję Armėnijoje, šiais metais besitęsiantys Gruzijoje ir Moldovoje teikia peno apmąstymams, atsižvelgiant į tai, kad juos visus vienija pora bendrų bruožų: visos trys šalys dalyvauja Rytų partnerystės programoje ir kiekvienoje jų įvykiai vyksta pagal vienodą scenarijų. Manau, turime į tai atsižvelgti.

Praėjusią savaitę Moldovos prezidentas Vladimir Voronin net paskelbė, kad jis ketina išstoti iš Rytų partnerystės tam, kad testų nepriimtinius veiksmus prieš žmogaus teises Moldovoje. Manau, kad Europos Sąjunga turėtų glaudžiai dirbti su Europos Vadovų Taryba ir ESBO.

Jim Allister (NI). – Gerb. pirmininke, terorizmo garbinimas įgyja įvairias formas, tačiau kai šio Parlamento narė giria žudikus, kurių nusikaltimams buvo padarytas galas, sulaukus pelnyto teisėtų saugumo pajėgų atpildo, tuomet ši narė sąmoningai ar nesąmoningai nesutinka su tuo, kas kada nors buvo pasakyta šiame Parlamente smerkiant terorizmą ir tuos, kurie jį norėtų pateisinti arba pagrįsti. Būtent taip pasielgė Velykų sekmadienį Sinn Féin narė Bairbre de Brún, apibūdindama IRA teroristus, kaip dorus, nesavanaudžius ir garbingus žmones. Deja, terorizmas – dabar ir praeityje – parodė kitokį veidą. Gėda turėtų būti nariui, nepadoriai liaupsinančiam žmones, kurių rankos suteptos krauju!

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Naudodamas populistinę ir griežtą nacionalistinę retoriką, prezidentas Mahmoud Ahmadinejad daro didelę žalą Irano įvaizdžiui ir reputacijai. Jis taip pat kelia pavojų nuosaikaus islamo Vakaruose plėtrai ir stiprina neigiamus stereotipus apie jį.

Turime imtis ryžtingų veiksmų prieš šias provokacijas. Nuteisdamas Roxana Saberi, Irano režimas iš esmės parodė savo silpnumą ir bailumą. Vykstant žodinei konfrontacijai su Jungtinėmis Valstijomis, grobiami įkaitai, šiuo atveju – moterys ir žurnalistas siekiant ideologiniu požiūriu mobilizuoti islamo šalininkus. Šitaip paminami bet kokie demokratijos standartai.

Žmogaus teisės kaip ir kova dėl teisės į informaciją – Europos Sąjungos principų pagrindas. Ketvirtoji valdžia – t. y. žiniasklaida ir laikraščiai – yra svarbi priemonė įgyvendinant demokratinius standartus. Bet kuri jėga, bijanti spaudos, pirmiausia nukreipia veiksmus būtent prieš ją. Nedemokratiniai režimai gyvena nuolatine baime, ir būtent dėl to jie persekioja, įkalina ir kankina ir net žudo žurnalistus.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Gegužės 1 d. sukaks penkeri metai, kai mes esame Europos Sąjungos nariai kartu su kitomis Vidurio ir Rytų Europos valstybėmis. Tuo metu atrodė, kad kiekviena naujoji valstybė narė laikysis pagrindinių ES principų ir draus diskriminaciją, taip pat puoselės daugiakalbystę ir kalbų įvairovę, ir nacionalinių mažumų teises.

Net po penkerių narystės ES metų vis dar dažnai pasitaiko, kai daugumos kalba saugoma, atvirai diskriminuojant nacionalinių mažumų kalbų vartojimą. Akivaizdus pavyzdys šiuo metu yra Slovakija, kur atgaivintas 1995 m. priimtas kalbos įstatymas, kuris savo metu sulaukė pelnytos tarptautinės kritikos. Šis kalbos teisės akto projektas kelia pavojų mažumų kalboms visais gyvenimo aspektais ir turi neigiamą poveikį, pvz., pusei milijono vengrų, kurie ten gyvena. Užuoat skatinęs daugiakalbystę ir saugojęs tautinių mažumų tapatybę, įstatymas leidžia kalbos kontrolieriams ir inspektoriams tikrinti kalbinių mažumų bendruomenes ir taikyti griežtas baudas, jei jos nesilaiko šių reglamentų, kurie Briuselio požiūriu turėtų atrodyti beprotiški.

Todėl raginu Komisijos narį, atsakingą už daugiakalbystę, įsikišti tam, kad būtų praktiškai įgyvendinama daugiakalbystė Slovakijoje.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) 10 naujųjų valstybių narių jau penkerius metus yra ES sudėtyje. Atėjo metas apibendrinti tai, ką turime šiandien. Mūsų Parlamento kadencija taip pat baigiasi. Iš pradžių būta senųjų valstybių narių nepasitikėjimo, tačiau jis palaipsniui išnyko. Iš tikrųjų, po kurio laiko pasirodė, kad daugeliu klausimų, pvz., dėl Paslaugų direktyvos arba užimtumo laisvės požiūriu pirmenybę vykdant ES reformas perėmė naujosios valstybės narės. Manau, kad galima teigti, kad šie penkeri metai visiškai pakeitė mokymosi kreivę. Taip pat derėtų pabrėžti, kad naujosios valstybės narės vis dar taikomos diskriminacinės priemonės. Galiu nurodyti tik tai, kad naujųjų valstybių narių ūkininkai šiais metais ir vėl gauna išmokas, kurios sudaro tik 60 proc. išmokų, mokamų senųjų valstybių narių ūkininkams. Taip pat turėčiau pridurti, kad stojimas į ES buvo naudingas abiem pusėms, ir padėkoti Europos Parlamentui. Visus pastaruosius penkerius metus buvome čia lygiaverčiai partneriai.

PIRMININKAVO: Luisa MORGANTINI

Pirmininko pavaduotoja

Pirmininkė. – Šio klausimo svarstymas baigtas.

17. Elektros energijos vidaus rinka – Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra – Prieiga prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo – Gamtinių dujų vidaus rinka – Prieigos prie gamtinių dujų tiekimo tinklų sąlygos – Padangų ženklavimas atsižvelgiant į degalų naudojimo efektyvumą – Pastatų energetinis naudingumas (nauja redakcija) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendra diskusija dėl:

– Eluned Morgan rekomendacijos antrajam svarstymui (A6-0216/2009) pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl Tarybos bendrosios pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančią Direktyvą 2003/54/EB (14539/2/2008 – C6-0024/2009 – 2007/0195(COD));

– Giles Chichester rekomendacijos antrajam svarstymui (A6-0235/2009) pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl Tarybos bendrosios pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, įsteigiančio Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (14541/1/2008 – C6-0020/2009 – 2007/0197(COD));

– Alejo Vidal-Quadras Rocos rekomendacijos antrajam svarstymui (A6-0213/2009) pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl Tarybos bendrosios pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 (14546/2/2008 – C6-0022/2009 – 2007/0198(COD));

– Antonio Mussos rekomendacijos antrajam svarstymui (A6-0238/2009) pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl Tarybos bendrosios pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, panaikinančios Direktyvą 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, priėmimo (14540/2/2008 – C6-0021/2009 – 2007/0196(COD));

– Atanaso Papanicolas rekomendacijos antrajam svarstymui (A6-0237/2009) pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl Tarybos bendrosios pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl teisės naudotis gamtinių dujų tiekimo tinklais sąlygų, kurio panaikinamas reglamentas (EB) Nr. 1775/2005 (14548/2/2008 – C6-0023/2009 – 2007/0199(COD));

– Ivo Beleteo pranešimo (A6-0218/2009) pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl padangų ženklavimo atsižvelgiant į degalų naudojimo efektyvumą ir kitus esminius parametrus (COM(2008)0779 – C6-0411/2008 – 2008/0221(COD));

– Silvia-Adriana Tîcău pranešimo (A6-0254/2009) pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pastatų energetinio naudingumo (nauja redakcija) (COM(2008)0780 – C6-0413/2008 – 2008/0223(COD)).

Eluned Morgan, pranešėja. – Gerb. pirmininke, šis energetikos paketas yra daugelio metų įtempto darbo, kuris leido priimti pakeitimus, kuriais parlamentas gali didžiuotis, kulminacija. Mes galime ypač didžiuotis tuo, kad ES energijos vartotojai pirmą kartą yra diskusijos energetikos klausimais centre ir Europos lygmeniu pripažįstamas energetinio skurdo klausimas. Taip pat atsižvelgta į neatsiejamą interesų konfliktą, kai įmonei priklauso elektros perdavimas ir gamyba ir sustiprintas energetikos rinkų reguliavimas.

Aš buvau pranešėja rengiant Elektros direktyvą, vieną iš penkių paketo priemonių, kuriomis siekiama tobulinti žemyno elektros ir dujų rinkų darbą, užtikrinant geresnį rinkų integravimą ir vienodas sąlygas ir mažiau diskriminuojantį jų veikimą.

Norėčiau pasakyti, kad aš esu nepaprastai dėkinga už bendradarbiavimą kitiems pranešėjams, dalyvavusiems rengiant šį paketą, pagalbiniais pranešėjams, taip pat Komisijai ir ES Tarybai pirmininkavusiai Čekijai už tai, kad mums sėkmingai pavyko užbaigti tai, kas diskusijose kartais atrodė neįveikiama.

Teisės aktais numatytos įvairios naujos vartotojų apsaugos priemonės, užtikrinančios, pvz., tai, kad vartotojai gali pakeisti tiekėjus per tris savaites, nuostata dėl nepriklausomos ir pagrįstos skundų sistemos kiekvienoje valstybėje narėje ir teisė į kompensaciją tuo atveju, jei neužtikrinamas atitinkamas paslaugų lygis. Šiais teisės aktais taip pat turėtų būti užtikrinta, kad kiekvienas ES namų ūkis iki 2022 m. bus aprūpintas „pažangiais skaitikliais“. Šie modernūs skaitikliai leistų vartotojams geriau kontroliuoti energijos vartojimą ir didinti energijos naudojimo efektyvumą, mažinant energijos sąnaudas ir ribojant anglies dujų išmetimą.

Europos Parlamento iniciatyva naujasis įstatymas taip pat apimtų specialias pažeidžiamų vartotojų apsaugos priemones ir pirmą kartą būtų rimtai atsižvelgta į energetinio skurdo klausimą.

Norėčiau paklausti Komisijos nario Andriso Piebalgo, ar sprendžiant tiekimo saugumo, tvarumo ir konkurencingumo klausimus ES energetikos sistemoje nuo šiol nereikėtų išsipareigoti visais būsimaisiais ES energetikos politikos pasiūlymais atsižvelgti ir į ketvirtą sritį – prieinamumą. Neseniai ES parengtame pranešime teigiama, kad su energetiniu skurdu susiduria iki 125 mln. piliečių. Valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių, kurios leistų išvengti šimtų – jei ne tūkstančių – mirčių neturtingiausiuose namų ūkiuose visame žemyne. Taip pat būtų turėtų būti baigta diskriminuojanti kainodara dėl išankstinio apmokėjimo skaitiklių.

Labiausiai ginčytina paketo dalis susijusi su tuo, ar energetikos rinkose reikalingas visiškas nuosavybės atskyrimas – kitaip tariant, visiškas tiekimo sistemų atskyrimas nuo gamybos. Kai kurių valstybių narių rinkos struktūra yra tokia, kad tiekimo sistemų operatorių, kuriems taip pat priklauso elektros gamybos priemonės, monopolija nesuteikia jokių lengvatų kitiems rinkos dalyviams ir trukdo plėtoti konkurenciją. Dabar Parlamentas pritarė kompromisui, kaip galima suderinti perdavimą ir gamybą su sąlyga, kad būtų užtikrinti mechanizmai, kurie padėtų išvengti su tuo susijusio interesų konflikto. Daugelis iš mūsų dvejodami pritarė kompromisui, nes mano, kad turėtų būti atsižvelgiama į tendenciją atskirti didmeninę prekybą, ir šios integruotos įmonės neatsižvelgiant į direktyvą vis tiek greičiausia sieks panašaus atskyrimo.

Komisijos pastangos atkreipti dėmesį į kai kurių įmonių piktnaudžiavimus jau duoda rezultatų, pvz., EON ir RWE sutinka parduoti savo tiekimo tinklus po to, kai buvo atlikti tyrimai dėl kartelinių susitarimų. Taip pat tikimės, kad bus sustiprintos valstybių narių reguliavimo institucijos.

Norėčiau visiems padėkoti už bendradarbiavimą ir manau, kad galime didžiuotis tuo, ką mums pavyko pasiekti ES vartotojų labui.

Giles Chichester, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, šis paketas, mano nuomone, yra sėkmė „trečiuoju bandymu“. Manau, kad būsimosios energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros vaidmuo ateityje bus esminis siekiant sukurti seniai reikalingą dujų ir elektros energijos vidaus rinką.

Per trisdešimt derybas man tapo aišku, kad mano siūlomi pakeitimai Parlamento vardu yra itin svarbūs tam, kad energetikos rinkos veiktų vienodomis sąlygomis ir būtų veiksmingos. Mano tikslas – sukurti agentūrą, kuri veiktų nepriklausomai ir turėtų didesnius įgaliojimus priimant sprendimus. Pvz., jei ja siekiama veiksmingai prisidėti prie vieningos, konkurencingos energetikos rinkos sukūrimo, agentūrai reikia didesnių įgaliojimų sprendžiant tarptautinius klausimus ir skatinant veiksmingą tiekimo sistemų operatorių (TSO) ir valstybių narių reguliavimo institucijų (NRI) bendradarbiavimą.

Vis dėlto esant didesniems įgaliojimams būtina didesnė atskaitomybė ir skaidrumas. Turiu galvoje bendrą principą įtvirtinant nepriklausomą agentūros veiklą, kuri sustiprintų jos veiklos veiksmingumą ir patikimumą, didinant įvairiopą agentūros atskaitomumą, ypač šiam Parlamentui. Manau, tai pavyko pasiekti.

Turiu pasakyti, kad vaidmenys, kuriuos mes skiriame agentūrai yra labiau patariamieji, ne konkretūs, tačiau mes norėjome sudaryti galimybes inovaciniam reguliavimui, atkreipdami dėmesį sritis, kur veiksmai būtini, tačiau agentūra tam neturi atitinkamų įgaliojimų.

Leiskite man pirmiausia pabrėžti didesnę atsakaitomumą, kurio mums pavyko pasiekti. Prieš skiriant agentūros direktorių ir jam pradėjus eiti pareigas jis dalyvauja atitinkamame šio Parlamento komitete, padarydamas pareiškimą ir atsakydamas į klausimus. Reguliavimo valdybos pirmininkas taip pat dalyvauja atitinkamame komitete ir atsiskaito už savo darbą. Parlamentas gavo teisę skirti į administracinę valdybą du narius. Visa tai leidžia agentūrai naudotis valdyba kaip visuomeniniu forumu, kur ji gali pareikšti nuomonę jai rūpimais klausimais.

Grįžtant prie vaidmenų, kuriuos minėjau, manau, kad dujų ir elektros vidaus rinkų stebėseną, dalyvavimas rengiant tinklo kodeksus, įnašas įgyvendinant gaires dėl vieningų Europos energetikos tinklų, stebėseną įgyvendinant projektus, kuriant naujas sujungimo pajėgumus, įgaliojimai nustatant išimtis reikalavimams dėl investicijų į infrastruktūrą, 10 metų tinklo investicijų planų įgyvendinimo stebėseną ir įgaliojimai teikti nuomones ir rekomendacijas TSO – kartu su kitais aspektais, kurių tiesiog neturiu laiko išvardyti – visa tai suteikia agentūrai daugelį galimybių siekti reikalingų pokyčių.

Taip pat nustatėme reikalavimus, siekdami supaprastinti sprendimų priėmimą. Manau, agentūrai pavyks įveikti visus jai kylančius iššūkius. Taip pat nustatėme galimybę Komisijai teikti pranešimą dėl agentūros darbo ir pasiūlymus dėl tolesnių agentūros užduočių ir vaidmenų, kurias ji, priklausomai nuo patirties, gali vykdyti.

Norėčiau padėkoti savo kolegoms pranešėjams, kitoms dviem institucijoms ir ypač Komisijos nariui už jų įtęptą ir konstruktyvų darbą tam, kad būtų pasiekta kompromisinis paketas. Manau, kad tai, kad aš buvau pakviestas kalbėti antras, o ne penktas yra aiškus šio pasiūlymo tikrosios reikšmės ir svarbos pripažinimas.

Alejo Vidal-Quadras, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjams, Komisijos nariui Andrisui Piebalgsui ir ambasadoriui Janai Reinišovai už puikų bendradarbiavimą per tris pirmuosius šių metų mėnesius. Šis bendradarbiavimas leido mums pasiekti gerų rezultatų, dėl kurių balsuosime šią savaitę. Derybos buvo ilgos, sudėtingos ir kartais sunkios, tačiau manau, kad mums pavyko pasiekti susitarimo, kuriuo patenkintos visos pusės.

Parlamentas gali didžiuotis galutiniu paketo, kurio pavyko pasiekti, tekstu. Iš tikrųjų per pirmąjį svarstymą pasiektas susitarimas dėl nuosavybės atskyrimo leido labai sustiprinti mūsų derybų grupės poziciją per derybas. Tai padėjo mums nustatyti kur kas geresnę reguliavimo sistemą, ypač valstybėms, kuriose veikia ITO modelis, išplečiant nacionalinių reguliavimo institucijų kompetenciją, kuri būtų nepriklausoma nuo vyriausybių ir pramonės. Šis naujasis vaidmuo leistų sumažinti nekonkurencingo elgesio riziką, ypač jei vertikalčiai integruotos įmonės piktnaudžiauja savo padėtimi, stabdydamos investicijas į naujus pajėgumus.

Be to, pasiekta susitarimo dėl persvarstymo straipsnio, kuris leis mums po keleto metų patikrinti, ar visi modeliai veikia taip, kad būtų įgyvendinama visiškai konkurencinga ir teisėta rinka. Be to, labai sustiprinome vartotojų apsaugos nuostatas, tarp jų ir informavimo apie mokesčius ir geresnių sąlygų keičiant tiekėjus požiūriu.

Dar viena sėkmė buvo visiškai nauja straipsnio dėl trečiųjų šalių nuostata, pagal kurią numatyta, kad galima neleisti išduoti sertifikatą sistemų tiekimo operatoriui (TSO) iš trečiųjų šalių, jei ji išdavus kiltų pavojus energijos tiekimui visai Bendrijai arba kitos valstybės narės energijos tiekimo saugumui.

Norėčiau paaiškinti, kad šiam reglamentui tenka svarbus vaidmuo, ypač elektros reguliavimo srityje, nes jis suteikia valstybėms narėms priemones, reikalingas reikšmingai padidinti jungiamųjų linijų Sąjungoje pajėgumus, kurti ir nustatyti teisiškai įpareigojančius tinklo kodeksus, tiekimo sistemų operatorių taikomus mainams, ir šitaip pašalinti vieną pagrindinių fizinių kliūčių elektros vidaus rinkai užbaigti.

Tekste, kurio pasiekta, sustiprintas Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros vaidmuo šiame procese, kaip buvo nuspręsta per pirmąjį Europos Parlamento svarstymą. Turiu pripažinti, kad Parlamentas tikėjosi, kad agentūrai bus suteikti daug didesni įgaliojimai. Vis dėlto mes suprantame, kad tai yra tik pirmasis žingsnis ilgame reguliavimo sistemų integravimo procese.

Mums pavyko įtraukti naują nuostatą, kuri leistų agentūrai siūlyti pagrindinius kriterijus, nustatant išimtis naujoms jungiamosioms linijoms. Tai itin svarbu, nes tai yra viena pagrindinių kliūčių, su kuriomis susiduria investuotojai, investuojantys į naujus pajėgumus skirtingose valstybėse narėse. Laikantis skirtingų reguliavimo

procedūrų, galima sulaukti prieštarų rezultatų ir atbaidyti investuotojus – čia tinkamas pavyzdys – *Nabucco* dujotiekis.

Šiuo reglamentu taip pat apibrėžiamas ir nustatomas atitinkamas vaidmuo, tenkantis Europos elektros energijos perdavimo sistemų operatorių tinklui (ENTSO-E), kuris būtų atsakingas rengiant tinklo kodeksus, teikiamus agentūrai ir nustatant koordinuotus mechanizmus ypatingais atvejais, kaip, pvz., nutrukus elektros energijos teikimui Europos Sąjungoje, kurių būta visai neseniai.

Baigdamas norėčiau padėkoti techniniams darbuotojams, kurių darbas leido mums pasiekti susitarimo, kurio pačioje derybų pradžioje mes nesitikėjome pasiekti.

Antonio Mussa, *pranešėjas*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai, Komisijai, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkei Angelikai Niebler, savo kolegoms pranešėjams, rengusiems šį energetikos paketą, pagalbiniais pranešėjams ir komiteto sekretariatui ir visiems jo darbuotojams už bendradarbiavimą ir kompetenciją, kurią jie parodė, sprendžiant šį klausimą.

Mes visi galime ir turime didžiulį pasiekimą rezultatų; aš be abejonės, didžiuojusi, prisimindamas darbą, kurį teko atlikti, perėmus direktyvą dėl dujų vidaus rinkos ir drauge visus sunkumus, nežadancius lengvų sprendimų. Džiaugiuosi tuo, kad mano antroji EP nario kadencija sutapo su galutiniu šio paketo svarstymu, kuris, jį priėmus, mano nuomone, bus vienas svarbiausių šią kadenciją ir vienas pačių naudingiausių mūsų rinkėjams, Europos piliečiams.

Dujų direktyvoje, kuri turėtų įsigaliooti 2011 m. numatomos reikšmingos sektoriaus naujovės: vienas svarbių rezultatų, kurių derėtų pabrėžti yra tai, kad pasirinkta nepriklausomo perdavimo operatoriaus galimybė. Tai padės atverti rinkų galimybes ir užtikrins realią pažangą siekiant sukurti sistemą, kuri leistų Europos Sąjungai kalbėti vienu balsu energetikos klausimais. Nepriklausomų perdavimo operatorių reguliavimo sistema – didžiulė šio paketo naujovė ir galima teigti, kad tai sritis, kurioje Europos Parlamentui pavyko pasiekti geriausių rezultatų.

Naujojoje Dujų direktyvoje didelė reikšmė skirta dujų institucijoms ir agentūrai. Direktyva užtikrina institucijų vaidmens teisėtumą, ypač tose valstybėse, kuriose veikla pradedama iš naujo. Todėl iš esmės svarbiausia nustatyti šių tarnybų vaidmenį ir atsakomybę ir suteikti plačius įgaliojimus, nes šioms institucijoms patikėta sudėtinga užduotis kontroliuoti bendrą energetikos rinką.

Kitas aspektas, nagrinėtas trišalėse derybose, yra išimtis iš bendrųjų taisyklių vadinamosioms „uždarosioms“ sistemoms, kaip, pvz., oro uostai, pramonės objektai ir pan., kuriems dėl jų individualių ypatybių turėtų būti taikoma palankesnė sistema. Tai – dėmesio, kuris naujojoje direktyvoje skiriamas Europos piliečių poreikiams, pavyzdys.

Mano požiūriu būtent Europos piliečiai turės daugiausia naudos iš šios direktyvos, nes naudodami modernius skaitiklius jie gaus visą informaciją apie mokėtinas sąskaitas ir galės pasirinkti geriausią rinkos pasiūlymą ir tiekėją kainos požiūriu, ir, nors ir tiesa, kad prireiks keleto metų tam, kad būtų matomas šio liberalizavimo rezultatas, negalima neigti, kad naujų operatorių atsiradimas rinkoje leistų sumažinti kainas ir užtikrinti geresnės rinkos sąlygas ES piliečiams.

Kitas svarbus aspektas – Europos perdavimo tinklo sistemų, užtikrinančių dujų tiekimo saugumą Europos piliečiams, pripažinimas. Tai taip pat susiję su naujos infrastruktūros, kaip, pvz., dujų užpildymo ir laikymo pajėgumų stiprinimu ir kūrimu, kurie bus labai svarbūs, įgyvendinant trečiąjį paketą. Todėl būtina atverti rinkos konkurencijos galimybes, užtikrinant ilgalaikes investicijas ir sutartis su sektoriaus įmonėmis, ypač naujosiose valstybėse narėse, kur, sukūrus naują infrastruktūrą, taip pat būtų galima išspręsti ilgalaikius sunkumus, susijusius su energetine priklausomybe.

Geriau atsižvelgiama į pažeidžiamų vartotojų apsaugą, suteikiant valstybių narių ir regioninėms valdžios institucijoms galimybę skubiais atvejais garantuoti dujų tiekimą. Šios dujų direktyvos ir viso energetikos paketo rezultato sėkmė dar kartą pabrėžia Europos ir jos institucijų vaidmenį dirbant Europos piliečių labui.

Atanas Papanizov, *pranešėjas*. – (BG) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad man labai malonu, kad Europos Parlamentui ir Tarybai pavyko pasiekti susitarimo dėl trečiojo energetikos paketo, taip pat dėl reglamento dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais, kurio pranešėjas aš esu. Norėčiau nurodyti Čekijos pirmininkavimo Tarybai įnašą ir aktyvią Europos Komisijos paramą ieškant bendrų sprendimų.

Trečiuoju energetikos paketu įgyvendinta teisė naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais. Padėti pagrindai kurti bendrą Europos energijos rinką vadovaujantis taisyklėmis, kurios išsamiai nustatytos teisiškai įpareigojančiais tinklo kodeksais. Padidintos galimybės plėtoti regioninį bendradarbiavimą, kur kartu su Europos perdavimo sistemų operatoriais ir valstybių narių reguliuotojais svarbų motyvuojantį vaidmenį vaidintų Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra.

Tai labai sustiprintų tiekimo saugumą ir paskatintų kurti naują Europos operatorių tinklo infrastruktūrą, rengiant 10 metų tinklo investicijų planą, kurio įgyvendinimą kontroliuoja valstybių narių reguliavimo institucijos ir stebi agentūra. Tai suteikia galimybę visiems rinkos dalyviams remiantis griežtai apibrėžtomis procedūromis rengti tinklo kodeksus ir siūlyti pakeitimus jiems, jei jų praktinis įgyvendinimas rodo, kad to reikia. Sugriežtintos sąlygos, nustatančios konkurenciją tarp tiekėjų, taikant griežtesnes informavimo ir perdavimo operatorių veiklos skaidrumo taisykles.

Ypač norėčiau padėkoti dalyvavusiems derybose už tai, kad jie pritarė pasiūlymams, kuriuos pateikiau dėl 10 metų investicijų plano ir regioninio bendradarbiavimo iniciatyvų. Be to, džiaugiuosi, kad įvykusiomis derybomis pavyko pasiekti geresnės pusiausvyros tarp Europos perdavimo sistemos operatorių tinklo, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros ir Europos Komisijos įgaliojimų, siekiant sukurti sklandžiai veikiančią, veiksmingą, konkurencingą rinką.

Norėčiau pabrėžti, kad dirbant su penkiais dokumentais iš trečiojo energetikos paketo buvo glaudžiai bendradarbiauta. Sukurta bendra sistema, kurios atskiros sudėtinės dalys papildo ir sustiprina viena kitą. Norėčiau paminėti itin reikšmingą bendradarbiavimą su savo kolegomis pranešėjais: Eluned Morgan, Antonio Mussa, Alejo Vidal-Quadrasu ir Giles Chichester. Taip pat norėčiau padėkoti pagalbiniais pranešėjams, kurie kiekviename derybų etape prisidėjo savo konstruktyviais ir labai naudingais pasiūlymais. Norėčiau taip pat padėkoti Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui ir jo sekretoriui.

Gerb. pirmininke, 2009 m. prasidėjo sutrikusiu dujų tiekimu į Bulgariją ir Slovėniją, kartu labai sumažėjusiomis tiekimo apimtims į Vidurio ir Rytų Europą. Manau, kad remiantis trečiuoju energetikos paketu, netikėti Europos Komisijos pasiūlymai suteikti naują turinį dujų tiekimo saugumo direktyvai ir projektai iki 2009 m. pabaigos pagal ekonomikos atkūrimo planą sujungti dujų perdavimo tinklus leistų Europos Sąjungai dėl didesnių išteklių ir didesnio solidarumo įveikti bet kokius galimus tiekimo sutrikdymus. Jaučiuosi galįs pagrįstai paraginti savo kolegas narius pritarti per antrąjį svarstymą jums pateiktam tekstui, kurio pasiekėme bendrai su Taryba.

Ivo Belet, pranešėjas. – (NL) Net jei padangų ženklavimas atsižvelgiant į kuro efektyvumą šiandien kažkodėl negrąbiai įterptas tarp elektros ir dujų, mes svarstome svarbias ir labai apčiuopiamas priemones, tiesiogiai liečiančias kiekvieną vartotoją, kiekvieną vairuotoją, faktiškai daugumą mūsų Europoje.

Tai – konkreti priemonė, mažai arba visiškai nekainuojanti, leidžianti veiksmingai prisidėti įgyvendinant nustatytus drąsius klimato tikslus. Nuo automobilio padangų – nesu visiškai tikras, ar jums tai žinoma – priklauso 20–30 proc. visų transporto priemonių kuro sąnaudų. Todėl visiškai logiška, kad būtent čia slypi didelės energetinio naudingumo ir taupymo galimybės.

Kokie konkrečių veiksmų numatome imtis? Skatinsime visus automobilių vairuotojus, o tai reiškia, daugumą mūsų nuo šiol stebėti padangų energinį naudingumą ir triukšmingumą. Mes nieko neįpareigosime; mes tik informuosime žmones, kaip tai darome dabar šaldytuvams, pvz., naudojant aiškų ženklavimą arba lipdukus. Kas norėtų naudoti B arba C klasės padangas, jei gali naudoti aplinką tausojančias A klasės padangas? Be to, A klasės padangos yra apskritai efektyvesnės. Tai reiškia tikrąjį taupymą, taupymą vartotojo ir ypač aplinkos požiūriu.

Norėčiau pateikti jums vieną skaičių: poveikio vertinimais įrodyta, kad CO₂ išskyrimo mažinimo galimybių gali siekti vieną su puse milijono tonų. Tiek CO₂ išskiria maždaug vienas milijonas keleivinių automobilių Europos keliuose. Kai ši priemonė bus pradėta taikyti, tai reikštų, kad iš Europos kelių būtų pašalinta vienas milijonas keleivinių automobilių, ir tai – iš tikrųjų įspūdingas rezultatas!

Žinoma, tai naudinga būtų ir padangų gamintojams. Būtina pasakyti – tai logiška – kad konsultavomės su sektoriaus atstovais dėl šios priemonės. Aišku, nėra prasmės taikyti naujų teisės aktų sektoriui, kuriam krizė turėjo itin sunkių padarinių, jei tai reikštų papildomas sąnaudas ir biurokratinius apribojimus. Tai labai pagrįsti argumentai, ir jų negalima ignoruoti. Ženklavimo direktyva taip pat naudinga kokybiškų padangų gamintojams, todėl skiriame tokį didelį dėmesį jai įgyvendinti, tai svarbu, nes būtų sukurtos vienodos sąlygos aukštesniu lygmeniu.

Nereikia priminti, kad aplinkos saugumo neturėtų būti siekiama saugumo sąskaita, ir būtent todėl pateikėme pakeitimus. Naudojamų padangų saugumas ir toliau yra pagrindinis mūsų prioritetas.

Norėčiau pateikti trumpą pastabą dėl triukšmo taršos. Į šį kriterijų taip pat atsižvelgiama, nes, kaip jums žinoma, triukšmo tarša – viena didžiausių mūsų dienų rykščių. Todėl labai pritariu tam, kad šiuo požiūriu buvo apdairiai nustatytas gyvybingas kriterijus, kuriuo siekiama mažinti triukšmo taršą, tačiau, kaip jau minėjau, jokių būdu ne automobilių arba padangų saugumo sąskaita.

Norėčiau baigti pastaba dėl numatytų laikotarpių. Mano nuomone, mums pavyko pasiekti reikšmingo, tačiau pagrįsto kompromiso. Žinoma, viltis siejame su padangų gamintojais, kaip CO₂ dujų išmetimo dujų atveju – su automobilių gamintojais, kad į rinką jie kuo greičiau pateiktų produktus, atitinkančius labiausiai aplinką tausojančius standartus.

Silvia-Adriana Țicău, pranešėja. – (RO) Komisijos nary, ponios ir ponai, pastatų sektoriuje sunaudojama 40 proc. visos ES sunaudojamos energijos ir išskiriama 40 proc. visų šiltnamio dujų. Todėl skubių priemonių įgyvendinimas tobulinant pastatų energinį naudingumą – patikimiausias, greičiausias ir mažiausiai kainuojantis būdas mažinti šiltnamio dujų išskyrimą. Vis dėlto pastatų energinio naudingumo didinimas ES ekonomikos atsigavimui gali labai reikšmingas, nes tai leistų sukurti daugiau kaip 250 000 naujų darbo vietų per investicijas, skatinančias atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą ir energijos požiūriu taupių pastatų statybą ir, svarbiausia, leistų pagerinti Europos piliečių gyvenimo kokybę, pirmiausia mažinant jų sąskaitas už energijos vartojimą.

Naujuoju Komisijos pasiūlymu, iš dalies keičiančiu esamą direktyvą, numatoma panaikinti 1 000 m² ribinį dydį siekiant atitikti nacionalinius (regioninius) minimalius energinio naudingumo reikalavimus kapitališkai renovuojant pastatus ir nustatyti taisykles, kaip suartinti šiuos reikalavimus valstybių narių lygiu, skatinant pastatų, kurie vietoje pagamina tiek atsinaujinančios energijos, kiek suvartoja pirminės energijos, statybą bei iš valstybės lėšų finansuoti statybą tik tų pastatų, kurie atitinka mažiausius energinio naudingumo reikalavimus.

Parlamentas pateikė šiuos svarbius pakeitimus: direktyvos taikymo srities išplėtimas, apimantis centralizuoto šildymo ir vėdinimo sistemas, pastatų energetinio naudingumo sertifikatų vaidmens didinimas ir formato standartizavimas, bendros metodikos nustatymas mažiausiems energinio našumo reikalavimams, visuomeninių institucijų atvejais energetinio naudingumo sertifikatų rekomendacijų įgyvendinimas jų galiojimo laikotarpiu, naujos nuostatos teikti informaciją vartotojams ir auditorių ir ekspertų rengimas, o nuo 2019 m. – statybos leidimų išdavimas pastatams statyti, kurie vietoje pagamina mažiausiai tiek atsinaujinančios energijos, kiek jos pagaminama iš įprastų šaltinių bei naujų nuostatų taikymas šildymo ir vėdinimo sistemoms tikrinti.

Kviečiu savo kolegas narius aplankyti parodą, skirtą šios rūšies pastatams – pastatams, kuriuos eksploatuojant sunaudojamas energijos kiekis lygus nuliui – vykstančią Europos Parlamente, bendrai organizuotą su WWF.

Nors direktyva dėl pastatų energinio naudingumo galioja nuo 2002 m., jos įgyvendinimas įvairiose valstybėse narėse nebuvo patenkinamas. Valstybės narės mano, kad finansavimo trūkumas – pagrindinė kliūtis, trukdanti tinkamai įgyvendinti šią direktyvą. Dėl to Europos Parlamentas pasiūlė pastatų energinio naudingumo priemones finansuoti iš Europos regioninės plėtros fondo, sukurti Energijos naudojimo efektyvumo fondą ir skatinti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą, prisidedant EIB, Europos Komisijai ir valstybėms narėms, galimybes taikyti sumažintą PVM paslaugoms ir produktams, skirtiems pastatų energetiniam naudingumui, kurti nacionalines programas, didinančias pastatų energinį naudingumą, nustatant finansines priemones ir tam tikras specialias mokesčių lengvatas.

Taip pat norėčiau padėkoti pagalbiniais pranešėjams, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto techniniams darbuotojams ir pastarojo komiteto BUSP darbuotojams, su kuriais dirbti man itin sekėsi. Labai susidomėjęs laikiu tolesnių savo kolegų narių pastabų.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, nelengva per penkias minutes įvertinti septynis puikius pranešimus, tačiau neturėčiau praleisti galimybės padėkoti visiems pranešėjams – Elunedai Morgan, Silvia-Adriana Țicău, Giles Chichester, Alejo Vidal-Quadrasui Rocai, Antonio Mussai, Atanasui Papanizovui ir Ivo Beletui – bei pagalbiniais pranešėjams. Taip pat norėčiau padėkoti Angelikai Niebler, kuri tikrai daug padarė tam, kad mes parengtume šį pranešimą per labai trumpą laiką.

Pradėsiu nuo vidaus energetikos rinkos, nes prieš dvejus metus iškelėme drąsų tikslą: sukurti tikrai konkurencingą Europos energetikos rinką, tarnaujančią Europos Sąjungos piliečiams. Trečiasis dujų ir elektros vidaus energetikos rinkos paketas – priemonė, kuria ir siekiama šio tikslo.

Šiandien jau esame pasirengę priimti šį paketą ir esame arti numatyto tikslo. Per trišales derybas pavyko pasiekti kompromiso. Komisija pritaria šiam kompromisui. Patvirtinus jį rytojaus plenariniame posėdyje, Europos Sąjunga turėtų aiškią reguliavimo sistemą, reikalingą tam, kad vidaus rinka tinkamai veiktų ir skatinančią labai reikalingas investicijas.

Pirma, ji leistų supaprastinti energetikos prekybą tarp valstybių narių, įsteigiant Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą, suteikiant jai įgaliojimus priimti teisiškai įpareigojančius sprendimus, ir kuri papildytų valstybių narių reguliavimo institucijas. Tai užtikrintų tinkamą požiūrį sprendžiant klausimus, kylančius valstybėms narėms ir įgalintų Europos Sąjungą kurti europinį tinklą.

Antra, naujasis teisės aktas paskatintų tarptautinį ir regioninį bendradarbiavimą ir investicijas, reikalingas naujam europiniam perdavimo sistemų operatorių tinklui. ES tinklo operatoriai bendradarbiaus ne tik kurdami tinklo kodeksus ir saugumo standartus, bet ir planuos ir koordinuos reikalingas investicijas ES lygmeniu.

Trečia, tai užtikrintų veiksmingesnę valstybių narių reguliavimo institucijų reguliavimo priežiūrą, kuri yra daug labiau nepriklausoma ir aprūpinta visomis būtinomis priemonėmis.

Ketvirta, tai užtikrintų veiksmingą energijos gamybos ir perdavimo sistemų atskyrimą pašalinus bet kokių interesų konfliktą, būtų skatinamos investicijos į tinklus ir užkertamas kelias diskriminavimui.

Šis teisės aktas taip pat užtikrina didesnę skaidrumą, sudarant vienodas sąlygas naudotis informacija, didina kainodaros skaidrumą, pasitikėjimą rinka ir padeda išvengti bet kokių galimų manipuliacijų rinka.

Taip būtų pasiekta ne tik tinkamo vidaus rinkos veikimo, bet ir apskritai užtikrinama, kad ES galės įveikti bet kokius iššūkius energetikos srityje: klimato kaitą, didėjančią priklausomybę nuo importo, tiekimo saugumą, visuotinį konkurencingumą.

Vidaus rinkos veikimas – labai svarbus užtikrinant ES veiksmą kovojant su klimato kaita būtų sėkmingi. Nesant konkurencingos elektros rinkos, prekybos taršos leidimais sistema negalės tinkamai veikti ir mūsų tikslai dėl atsinaujinančios energijos niekada nebus įgyvendinti.

Pasiektas kompromisas taip pat užtikrina tinkamą pusiausvyrą tarp Parlamento ir Tarybos pozicijų. Pranešėjai jums jau nurodė svarbiausius klausimus, kur pasiektas politinis kompromisas leido sustiprinti bendrą poziciją, kuriai 2009 m. sausio mėn. pritarė Taryba.

Norėčiau pabrėžti keletą reikšmingų aspektų.

Parlamento raginimas stiprinti vartotojų apsaugą ir kova su energetiniu skurdu dabar yra įteisinti teisės aktais. Siekiama, kad iki 2020 m. moderniais skaitikliais, leidžiančiais vartotojams gauti tikslią informaciją apie vartojimą ir skatinančiais energinį naudingumą naudotųsi 80 proc. vartotojų. Padidinti valstybių narių reguliavimo institucijų įgaliojimai ir agentūros įgaliojimai ir nepriklausomumas, taip pat atskyrimo taisyklių veiksmingumas.

Dar svarbiau yra tai, kad ir gyvenime vyksta daug pasikeitimų. Daugelis įmonių restruktūrizavo savo verslą ir pakeitė požiūrį į tai, kaip sprendžiami tinklo ir vartotojų klausimai. Šiandien Hanoverio mugėje įsitikinau, kad modernūs skaitikliai populiarėja, o įmonės atsižvelgia į šiuos sprendimus.

Energijos naudojimo efektyvumas – viena svarbiausių Europos energetikos politikos priemonių. Statybos sektorius vis dar turi daug galimybių tobulinti energinį pastatų naudingumą, kurti naujas darbo vietas bei skatinti augimą.

Nuoširdžiai dėkoju Parlamentui už paramą Komisijos pasiūlymui dėl pastatų energinio naudingumo direktyvos naujosios redakcijos. Diskusijos ir pasiūlymai rodo, kad Parlamentas pritaria šiems politikos tikslams ir norėtų didinti esamą efektyvumą. Direktyva nustatoma sistema, gerinanti ES pastatų energijos naudojimo efektyvumą.

Daug paaiškinimų sustiprina direktyvos poveikį: pvz., „optimalių sąnaudų“ metodo principas, reikalavimai dėl kontrolės mechanizmų ir daugelis apibrėžimų.

Svarbus finansavimo, skatinančio energijos efektyvumo priemonės, klausimas, tačiau jis turėtų būti sprendžiamas atitinkamais teisės aktais ir iniciatyvomis. Dėl to Pastatų direktyvos veikimas yra apribotas finansų ir mokesčių klausimų.

Labai didelio naudingumo pastatai, nesvarbu, kaip juos pavadinsime – pastatais, kuriuos eksploatuojant sunaudojama mažai energijos arba pastatais, kurių galutinis sunaudojamos energijos kiekis lygus nuliui, arba kitos kartos pastatais – dar vienas klausimas, Komisijos iniciatyva įtrauktas į direktyvą.

Itin svarbu, kad ši nuostata būtų drąsi, tačiau įgyvendinama ir pasižymėtų tam tikru lankstumu, atsižvelgiant į skirtingas ES klimato ir ekonomikos sąlygas. Pvz., vienodi reikalavimai pastatams, kuriuos eksploatuojant galutinis sunaudojamas energijos kiekis lygus nuliui, ne visiškai atitinka šį reikalavimą ir todėl yra nereikalingi.

Norint, kad tinkamai veiktų vidaus rinka, svarbu ją suderinti. Visiškai pritariu Parlamento norui sukurti vienodą metodologiją nustatant reikalavimams optimalų sąnaudų lygį. Vis dėlto bendros metodologijos nustatymas energetinio naudingumo skaičiavimams būtų neproduktyvus, ir Direktyvos įgyvendinimas dėl sudėtingų valstybių narių statybos kodeksų vėluotų kelerius metus.

Todėl tai – labai sudėtinga ir sunki teisėkūros sritis, tačiau viliuosi, kad Parlamentas šią teisinę priemonę sustiprins.

Pranešėjas taip pat kalbėjo apie padangas, kurios yra svarbios mažinant kelių transporto intensyvumą ir taršą. Bendras šio pasiūlymo poveikis kartu su teisės aktais, susijusiais su padangų tipo patvirtinimu iki 2020 m. leistų sutaupyti maždaug 5 proc. kuro, kurį sunaudoja ES automobilių parkas. Šiuo pasiūlymu užtikrinama standartizuota informacija vartotojams apie kuro naudojimo efektyvumą. Jis taip pat leistų teikti informaciją apie padangų sukibimą su šlapia danga, kitą svarbų kriterijų bei išorinį riedėjimo triukšmą. Šiuo pasiūlymu siekiama, kad būtų pradėtos naudoti padangos, didinančios kuro naudojimo efektyvumą, tačiau ne kitų padangų parametrų sąskaita.

Pranešimu, dėl kurio bus balsuojama šią savaitę, bus reikšmingai patobulintas pradinis pasiūlymas, pvz., direktyva pakeista reglamentu, mažinant perkėlimo į valstybių narių teisę sąnaudas ir užtikrinama, kad ta pati galiojimo data etiketėje būtų taikoma visur. Žieminių padangų įtraukimas į taikymo sritį, kiek galima greičiau nustatant konkrečias jų klases, būtų naudingas tiems, kurie vairuoja sniego arba ledo sąlygomis.

Svarbu rasti geriausią vietą, kur turėtų būti pritvirtinta etiketė. Šiuo klausimu vyksta diskusija. Norėtume, kad jūs pritartumėte mūsų pasiūlymui etiketę dėti ant lipdukų, kurie šiuo metu klijuojami ant padangų, nurodančių jų matmenis, apkrovos indeksą, kt.

Manau, kad dokumentų rinkiniu energetikos klausimais šią kadenciją mes pasiekėme stebėtinai pažangos ir – o tai dar svarbiau – užsitikrinome mūsų piliečių ir pramonės paramą. Lankantis Hanoverio mugėje, galima įsitikinti, kaip pramonė siekia didinti energijos naudojimo efektyvumą ne tik tose srityse, kur šiandien priimami teisės aktai, bet ir kitose pramonės srityse, pvz., kurdama galutiniam vartojimui skirtus prietaisus ir gamybos priemones, reikalingas įvairioms pramonės sritims.

Energetikos vartojimo efektyvumas, energetika ir Europa – raktažodžiai, apibūdinantys sritis, kur mums pavyko pasiekti didžiausių laimėjimų šią kadenciją. Norėčiau padėkoti visiems dalyvavusiems, ypač Europos Parlamento nariams, kurie tam pritarė.

Taip pat atsiprašysiu už tai, kad užtrukau, tačiau kitą kartą, kai man bus suteiktas žodis, kalbėsiu trumpiau. Dėkoju, kad leidote man baigti kalbą.

Rebecca Harms, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Gerb. pirmininke, Andrisai Piebalgsai, dėkoju už jūsų kalbą. Manau, kad geriausiai galime matyti pažangą, kurios pasiekėme, nustatę tikslą diskusijos pradžioje. Prisimenu, kad diskusijos pradžioje Neelie Kroes pateikė analizę, rodančią, kad nepaisant kelių liberalizavimo paketų Europos lygmeniu, ES, kurią šiandien sudaro daugiau valstybių narių, veikia vis mažiau dalyvių – didelių energetikos bendrovių – kitaip tariant, didėja koncentracija ne tik elektros energijos, bet ir dujų sektoriuje. Todėl malonu, kad diskusijos pradžioje Komisija ir vėliau Europos Parlamentas pasakė, kad veiksmingiausia priemonė kovoti su šia koncentracija – ypač elektros sektoriuje – gamybos ir tinklo pajėgumų atskyrimas.

Šiandien galiu su jumis lažintis, kad be šio atskyrimo – kurį jūs skatinate jau iš pradžių – mes neužtikrinsime realios vartotojų apsaugos energetikos rinkoje nuo vienašališkai nustatomų kainų. Aš taip pat galiu lažintis, kad šis Parlamentas artimiausiu metu vėl svarstys šią priemonę, nes to, ką mes svarstome šiandien nepakanka įveikti didelių energetinių įmonių galios ir dominuojančios padėties. To neužteks, kad elektros ir dujų kainos

nekiltų dar aukščiau, nepaisant vis didėjančių energetikos sektoriaus pelnų. To faktiškai nepakanka užtikrinant skaidrumą ir vartotojų apsaugą, kurią žada geranoriški Parlamento nariai.

Turiu pripažinti, kad šie nariai savo nuomonę gynė labai atkakliai. Tačiau tenka pasakyti, kad nugalėjo didžiosios bendrovės ir kai kurios valstybės narės, o ne išvalgiausieji Europos politikai. Manau, kad jūs prisiminsite šias lažybas, kai po keturių metų vėl svarstysime dar vieną liberalizavimo etapą ir tikrai kalbėsime apie atskyrimą.

Gunnar Hökmark, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Elunedai Morgan už parengtą pranešimą dėl elektros rinkų. Man, kaip pagalbiniam pranešėjui buvo malonu su ja dirbti, ir aš manau, kad būtų teisinga sakyti, kad mums pavyko liberalizuoti energetikos rinkas. Kaip ten bebūtų, mes žengėme kai kuriuos svarbius žingsnius, atverdami rinkos galimybes. Manau, kad būtų galima teigti, kad pranešimas dėl elektros energijos yra svarbiausias procese, kurį šiandien aptariame.

Manau, kad svarbu nurodyti, kad tai yra priešinga tam, kai siekiama išsaugoti įvairių valstybių energetikos sienas. Švedijoje vyksta diskusija, kurioje dalyvauja ir protekcionistinių priemonių elektros rinkoje šalininkai. Tačiau tai prieštarautų ir trukdytų tam, ko mums pavyko pasiekti atveriant elektros rinką.

Tik atverdami rinkos galimybes galime kovoti su klimato kaita ir tinkamai naudoti atsinaujinančios energijos šaltinius ir branduolinę energiją. Energijos tiekimą Europos Sąjungai užtikrinsime, sujungdami valstybes ir rinkas. Manau, kad veiksmai, kurių imsimės šiuo energetikos paketu yra labai svarbūs. Nors mūsų laukia ir kiti etapai, galime jį laikyti savo įnašu į energetinio saugumo stiprinimą Europoje ir kovą su klimato kaita.

Edit Herczog, PSE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, trečiuoju energetikos paketu siekiama suteikti sektoriui priemones, kurios užtikrintų didesnę energijos tiekimo saugumą ir skaidrumą ir tvarų ir prieinamą energijos vartojimą visiems Europos piliečiams ir įmonėms. Juo reaguojama į iššūkius energetikos srityje, su kuriais šiandien susiduriame. Juo siekiama mažinti valstybių narių priklausomumą nuo tiekimo iš vienos šalies. Juo atsižvelgiama į vartotoją ir jo poreikius. Juo siekiama išvengti atsirandančių rinkos iškraipymų, ypač tarp valstybių, kurios pigiai gamina ir tų, kurios norėtų pigiai pirkti, tai nebūtinai yra vienas ir tas pats. Juo siekiama pritraukti investuotojus į energetikos sektorių.

Europos agentūra vaidina svarbų vaidmenį ir kaip teigė mano kolega pranešėjas, Giles Chichester, mums pavyko sukurti stiprią ir nepriklausomą agentūrą, ir mes sustiprinome Europos Parlamento vaidmenį siekiant minėtų tikslų. Manau, kad buvo puiku dirbti drauge. Todėl gaila, kad energetikos paketas bus pagaliau baigtas.

Anne Laperrouze, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, 2007 m. rugsėjo mėn. Europos Komisija pristatė trečiąją energetikos paketą dėl vidaus rinkos. Labai greitai diskusijos susitelkė ties labai svarbiu, nors ir ne išskirtiniu klausimu, kaip reikėtų atskirti energijos gamybos ir perdavimo veiklą.

Rimčiau atsižvelgta į tinklo nuosavybės klausimą, kuris, mano manymu, per pirmąjį svarstymą buvo nepakankamai gerai sprendžiamas. Įvairių variantų derinimas, tarp jų liūdnai pagarsėjęs trečiasis variantas, sustiprintas ir patikslintas, dabar man atrodo labai geras dalykas – tai akivaizdu, atsižvelgiant į tai, kad buvau viena iš teikusių šį pakeitimą.

Laimei, vis dėlto apibendrinti šį trečiąjį paketą, tik kaip nuosavybės atskyrimą būtų neteisinga. Pasiekta akivaizdžios pažangos: daugiau teisių vartotojui, didesni įgaliojimai reguliavimo institucijoms, geresnis bendradarbiavimas tarp reguliavimo institucijų, dešimties metų investiciniai planai, didesnis skaidrumas supaprastinant atsinaujinančių energijos šaltinių plėtrą, techninis bendradarbiavimas tarp tinklo operatorių ir vartojimo priemonės, pvz., modernūs skaitikliai.

Tai žingsnis stiprinant Europos solidarumą. Straipsniu dėl trečiųjų šalių, kuris, nors ir ne toks stiprus, kaip iš pradžių pateiktas Komisijos, aiškiai nurodoma, kad valstybė narė turi teisę atsisakyti išduoti sertifikatą operatoriui, jei ji išdavus valstybei narei arba kitoms valstybėms narėms kiltų pavojus užtikrinant energijos tiekimo saugumą.

Galiu apgailestauti tik dėl vieno dalyko – dėl Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros: norėjome sukurti stiprią, nepriklausomą agentūrą, kuri galėtų priimti sprendimus be mūsų pagalbos. Susidūrėme su liūdnai pagarsėjusiu Meroni sprendimu. Neapgaudinėkime savęs: tikros Europos energetikos politikos sukūrimas pareikalaus tolesnės pažangos, ypač institucinėje srityje.

Tiekimo saugumas, kova su klimato kaita, rinkų reguliavimas: visų šių tikslų turėtų būti siekiama laikantis racionalaus, o ne dogmatinio požiūrio.

Europos piliečiai tikisi ne tik to, kad bus įgyvendintos ekonominės teorijos, bet ir konkrečių įrodymų, kad rinkos galimybių atvėrimas bus jiems naudingas, suteikiant laisvę pasirinkti tiekėją ir užtikrinant pagrįstas, stabilias ir prognozuojamas kainas.

Labai dėkingas kolegoms nariams, Komisijos nariui ir Tarybai už konstruktyvias pastangas.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, kalbėdamas šioje diskusijoje Sąjungos už tautų Europą frakcijos vardu, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į keturis klausimus.

Pirmiausia turėtume teigiamai vertinti sprendimus, kuriais siekiama atskirti elektros ir dujų gamybą ir prekybą nuo jų perdavimo. Tai leistų energijos išteklių gamintojams geriau konkuruoti, šitaip mažinant energijos paslaugų kainas.

Antra, svarbu, kad tam tikros valstybės narės, kurios privalo įvesti energijos gamybos atskyrimą nuo jos perdavimo tam gali pasirinkti vieną iš trijų variantų: didžiausias įmanomas nuosavybės atskyrimas, tinklo valdymo perdavimas nepriklausomam operatoriui, ir variantas išlaikant integruotą energijos gamybą ir perdavimą, tačiau tik tuomet, jei laikomasi sąlygų, kurios užtikrintų, kad šios dvi verslo dalys praktiškai veiktų nepriklausomai.

Trečia, būtina ypatingai pabrėžti sprendimus, susijusius su vartotojo pozicijos stiprinimu elektros ir dujų rinkoje, ir ypač galimybę pakeisti energijos tiekėją per tris savaites be jokių papildomų mokesčių.

Ketvirta, reiktų ypatingai pabrėžti sprendimus, turinčius socialinį aspektą, reikalaujantį iš valstybių narių teikti pagalbą elektros ir dujų vartotojams, neišgalintiems mokėti už paslaugas.

Claude Turmes, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia dėl Silvia-Adriana Țicău pranešimo, už kurį balsuos Žalieji: jis yra ekologiškas, ir aš dėkoju frakcijai, kuri jį parengė.

Laiką, kuris man skirtas, norėčiau skirti apibūdinti vidaus rinkas. Šį vakarą jau aišku, kad mums bus reikalingas ketvirtasis paketas dėl liberalizavimo penkiais klausimais: pirma, dujotiekių ir tinklų nuosavybės atskyrimas; antra, elektros ir dujų laikymo prieiga; trečia, didesni įgaliojimai ES energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai; ketvirta, valstybinė mainų tinklo nuosavybė, nes kitaip sistema niekuomet negalės veikti ir, penkta, infrastruktūros pagrindu veikiančiai pramonei turėtų būti taikomi specialūs teisės aktai dėl kartelių.

Nors Eluned Morgan drąsiai atstovavo vartotojų interesams, vartotojai turės naudoti tik tuomet, kai tinkamai veiks didmeninė rinka. *Enel* perėmė *Endesa*, *RWE* perėmė *Nuon* ir *Vattenfall* perėmė *Essent*. Liks 10 didžiųjų žaidėjų, kuriems visiškai nerūpi aplinkos darbotvarkė arba vartotojų reikalai. Tai bus kartelis, o dirbant su karteliais būtini griežtesni teisės aktai. Šiuo požiūriu šį vakarą mes pralaimėjome, vadovaujant Herbertui Reuliui, Angelikai Niebler ir kitiems. Tai didelė energetikos oligopolijų pergalė ir Europos vartotojų pralaimėjimas.

Vladimír Remek, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (CS) Ponios ir ponai, per šį trumpą laiką neįmanoma trumpai apibūdinti visą vadinamąjį Energetikos paketą. Nepaisant to, pirmiausia norėčiau padėkoti visiems, dalyvavusiems rengiant dokumentus, kuriuos šiandien turime ant stalo. Vis dėlto būkime realistais, šiuo metu neįmanoma pasiekti daugiau. Neabejotinai tam turėjo įtakos tai, kad dabartinis Parlamentas baigia savo kadenciją. Asmeniškai aš norėčiau kalbėti apie dokumentą dėl Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros, kurį pristatė Giles Chichester. Kaip pagalbinis pranešėjas, taip pat siūliau, kad agentūra prisidėtų kuriant regionų rinkas. Šiuo metu neįmanoma įvykdyti toliau siekiančių planų, kaip, pvz., viršvalstybinės reguliavimo institucijos sukūrimas.

Taip pat raginau patvirtinti originalų Komisijos pasiūlymą, priimant sprendimus Europos energetikos reguliavimo institucijų Reguliavimo valdyboje išlaikyti principą „vienas narys – vienas balsas“. Tai labai svarbu mažosioms ES valstybėms narėms. Didžiųjų valstybių, tokių, kaip Prancūzija ir Vokietija, bandymai prastumti vadinamąjį santykinį valstybių balso svorio principą būtų nenaudingas mažosioms valstybėms. Pvz., „vieno nario – vieno balso“ principas Čekijai ir kitoms valstybėms leidžia geriau pasipriešinti kai kurių didžiųjų tinklo operatorių pastangoms dominuoti rinkoje. Todėl džiaugiuosi, kad mano pastangos nebuvo bergždžios ir tai laikau Tarybai pirmininkaujančios Čekijos sėkme.

Ne viskas, kas susiję su Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra atlikta iki galo. Pvz., lieka atviras klausimas dėl jos buveinės. Man asmeniškai būtų labai džiugu, jei agentūra būtų Slovakijoje, kuri to norėtų. Blogiausias sprendimas būtų, jei būtų pasirinktas laikinas variantas ir agentūra

liktų Briuselyje, kur agentūrų ir taip jau yra daugybė – tarp jų ir tokių, kurios, kaip iš pradžių buvo manyta, čia bus laikinai.

Jim Allister (NI). – Gerb. pirmininke, laikas nuo laiko man teko girdėti, kad vieninga energetikos rinkos Airijos saloje koncepcija buvo laikoma pavyzdine. Sprendžiant pagal tai, kas labiausiai rūpi vartotojams – kainą – negaliu pasakyti, kad ji veikia sėkmingai. Kai ministras Nigel Dodds paskelbė jos pradžią, buvo žadama didinti energijos naudojimo efektyvumą ir stiprinti konkurenciją, kurie padėtų sumažinti didmeninę elektros energijos kainą ir daugelį kitų privalumų vartotojams. Visa tai pasirodė netikra, taip pat ir vartotojams iš Šiaurės Airijos, kurių atstovai šiandien visuomenės atstovų ložėje klausosi šių diskusijų.

Mano nuomone, sunkumų kelia neveiksmingas reguliavimo procesas, kuriuo pernelyg susitapatinama su pramone, toleruojant aukštas kainas, net ir po to, kai naftos kainos stipriai nukrito. Reguliavimo institucijos nereagavo į tai, kad pirkimai buvo vykdomi esant didžiausioms kainoms rinkoje, ir tai šiandien lemia itin aukštas kainas, tuo tarpu vartotojams neužtikrinama reguliavimo institucijų pagalba.

Herbert Reul (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, sutinkame dėl to, kad būtina užtikrinti piliečiams didesnę energijos tiekimo saugumą, pakankamą energijos tiekimą ir tai, kad jie galėtų pirkti energiją, mokėdami pagrįstą kainą. Nesutinkame dėl priemonių, kuriomis būtų galima to pasiekti.

Vis dėlto šiandien mes turime rezultatą, kuriuo galime didžiuotis ir kuris yra konstruktyvus ir diferencijuotas, nes klausimas sudėtingas ir nėra paprastai sprendžiamas. Sprendimas yra toks, kad mes privalome užtikrinti, kad daugiau pinigų būtų investuojama į energetikos sektorių, į tinklus, į jungiamąsias linijas ir naujas elektrines. Tai – labai svarbus klausimas, ir tam reikia kapitalo.

Kita vertus, turime užtikrinti, kad įmonės, teikiančios energiją būtų kontroliuojamos ir siekti sukurti tikrą konkurenciją. Manau, kad buvo priimtas teisingas sprendimas patvirtinti skirtingus įmonių organizavimo modelius, tuo pat metu užtikrinant, kad turėtume veiksmingą stebėseną, stiprią agentūrą ir solidų bendradarbiavimą tarp reguliavimo institucijų tam, kad įmonės nedarytų to, ką nori. Tai, kad gali būti laikomasi visiškai skirtingų nuostatų – tarp jų pritaikytų ypatingoms valstybių narių sąlygoms – yra teisingas sprendimas. Tinkamai jas įgyvendinant ateityje šis sprendimas gali pasirodyti sėkmingas ir veiksmingas žingsnis į priekį. Be to – ir tai yra tiesa – vykstant diskusijoms galėjome matyti valstybėse narėse vykstančius pokyčius. Padėtis nebėra tokia pati, kaip iš pradžių vykdant Komisijos apklausą. Duomenys ir faktai šiandien kur kas įvairesni, ir mes jau pasiekėme didelės pažangos, tačiau tai, ką priimsime netrukus, bus dar vienas žingsnis į priekį.

Norbert Glante (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, jau minėjau anksčiau, kad ši diskusija dėl energetikos paketo nebūtinai turėtų būti suskirstyta į juoda ir raudona, kairę arba dešinę. Tačiau vis dėlto tai ideologinis klausimas. Šiandien tuo įsitikinome dar kartą. Galėčiau kirsti lažybų su mano kolega nare iš Vokietijos Rebecca Harms, kad po ketverių metų mums nereikės ketvirto paketo, nes naudosimės priemonėmis, kurias turėsime: rinkos reguliavimu, tinklų prieinamumo didinimu – visa tai, kas šiandien sėkmingai veikia Vokietijos Federacinėje Respublikoje. Galima matyti teigiamų pavyzdžių. Pritariu tam, kad viskas liktų taip, kaip yra ir naudoti priemones, kurios mums suteiktos, užtikrinant jų įgyvendinimą.

Antra, norėčiau ginčytis dėl to, kad naujai įsteigta Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai būtų suteikta teisė panaudoti išskirtinius įgaliojimus ir taikyti geriausią valstybių narių patirtį. Jei taip bus, neabejoju, kad pasieksime gerų rezultatų.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, diskusija dėl energetikos paketo dėl elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkos reikalinga. Tam, kad šie reglamentai tinkamai veiktų, jais turėtų būti suteikti atsakymai į keletą klausimų, tarp jų ir į šiuos: ar ateityje Sąjungoje veiks viena bendra energetikos rinka ir ar reikėtų koordinuoti valstybių narių rinkas? Kokia energijos rūšis per artimiausius 30 metų užtikrintų stabilų ir pakankamą energijos tiekimą santykinai mažomis kainomis, kas rūpi ES ekonomikai ir jos piliečiams? Kokie energijos šaltiniai geriausiai ribotų šiltnamio dujų išskyrimą ir mažintų jo kontrolės sąnaudas?

Deja, veiksmai, kurie buvo vykdomi šioje srityje iki šiol nėra nei skaidrūs, nei įtikinami, ir tai gali turėti nepalankių padarinių piliečiams ir ekonomikai artimiausius 15 metų.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, Trečiuoju energetikos paketu visų pirma siekiama tarnauti vartotojams mūsų žemyne. Ir to buvo pasiekta – klientas yra svarbiausia, tačiau reikėtų atsižvelgti ir į esminius energijos gamintojų interesus. Turėjome išspręsti dvi svarbias užduotis.

Pirmiausia tiekimo saugumas – ir jo mums pavyko pasiekti. Mano nuomone, lyginant su pirmuoju ir antruoju paketais pasiekta tikrai reikšmingos pažangos. Bendros energetikos rinkos sukūrimas tampa realybe, ir

solidarumo principas šiandien akivaizdžiai veikia. Taip pat galime, kai to reikalauja mūsų saugumo interesai, investuoti ir už Sąjungos ribų.

Antra, atviros konkurencijos Europos energetikos rinkoje principas. To dar nėra iki galo pasiekta ir galbūt reikėtų ieškoti kitų, konkretesnių sprendimų. Vis dėlto nuo šiol turime užtikrinti, kad sąlygos Europos rinkoje investuotojams iš trečiųjų šalių būtų tokios pačios, o ne geresnės, negu investuotojams iš mūsų valstybių, ir kad mūsų energetikos koncernai abipusiu pagrindu galėtų konkuruoti ir laisvai investuoti už Europos Sąjungos ribų.

Norėčiau pabrėžti, kad trečiasis paketas – svarbus laimėjimas ne tik techniniu ir ekonominiu, bet ir politiniu požiūriu. Ir tai tikrai labai didelė Europos Sąjungos sėkmė.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, manau, kad šiuo atveju – buvau pagalbinis savo frakcijos pranešėjas dujų sektoriui – mums pavyko rasti kompromisą, kuriam galėtume pritarti ir kituose sektoriuose, nes mes nevertinome rinkos ideologiniu požiūriu, ir svarstėme racionaliai. Bendra Europos rinka visų pirma reiškia, kad mes suteikiame valstybių narių reguliuotojams didesnes galimybes, daugiau galių ir nustatome bendrus europinius kriterijus tam, kad nė viena reguliavimo institucija nepriimtų sprendimų, kurie skirtųsi nuo kitų arba kai viena yra priklausoma nuo vyriausybės, o kita – ne ir taip pat turėtume Europos agentūrą, kuri, bendradarbiaudama su Komisija, dirbtų formuojant Europos rinką.

Kitas labai svarbus aspektas – vartotojo vaidmens stiprinimas, tai iš principo įtvirtinta keletu nuostatų, nors man norėtųsi, kad šių nuostatų būtų daugiau. Jomis siekiama užtikrinti vartotojų galimybes. Abi šios sąlygos įvykdytos, todėl balsuoju už šį paketą.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Komisijos nare, ponios ir ponai, praėjusi žiema akivaizdžiai parodė, kaip esame priklausomi nuo dujų importo ir kaip ši priklausomybė yra naudojama užsienio politikoje. Todėl ypač norėčiau pabrėžti, kad būtina kiek galima greičiau sukurti vieningą, atvirą ir veiksmingą vidaus rinką gamtinėms dujoms Europos Sąjungoje, nustatant tinklo reglamentų kodeksą, užtikrinantį skaidrią tarptautinių tiekimo tinklų prieigą, įgalinančią ilgalaikį planavimą ir vystymąsi. Į ilgalaikį planą turėtų būti įtraukti veiksmingai veikiantys elektros energijos perdavimo tinklai ir būtinos regioninės jungiamosios linijos. Būtina tobulinti reguliavimą garantuojant vienodą infrastruktūros prieigą. Taip pat norėčiau ypatingai pabrėžti energetikos šaltinių diversifikavimo poreikį nustatant lengvatas, kuriomis skatinama plačiau naudoti atsinaujinančią energiją. Kadangi pastatų sektoriuje sunaudojama 40 proc. visos ES sunaudojamos energijos, svarbiausia pabrėžti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą didinant pastatų energinį naudingumą, ekonomiškumą ir šiltinimą. Europos Sąjungos, nacionalinės ir vietos vyriausybės priemonės ir finansinės lengvatos turėtų veikti kaip bendra sistema. Ačiū.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Prieš išsamiau apžvelgdamas kai kuriuos šio pranešimo aspektus, leiskite man padėkoti pranešėjai Silvia-Adriana Țicău ir kitiems pagalbiniams pranešėjams už puikų bendradarbiavimą rengiant pranešimą.

Mano ir mano politinės frakcijos noras buvo, kad šis pranešimas taptų geru pagrindu tam, kad būtų galima greitai galutinai susitarti tarp Komisijos, Tarybos ir Parlamento dėl praktinių priemonių tobulinant energinį pastatų naudingumą skirtingose valstybėse narėse.

Turiu pasakyti, kad buvau kritiškai nusiteikęs dėl kai kurių pasiūlymų, kurie yra ne kas kita, kaip beprasmės biurokratinės priemonės ir pernelyg dideli teisiškai įpareigojantys tikslai atskiroms valstybėms narėms, galintys tapti rimtomis kliūtimis praktiškai įgyvendinant taip reikalingus projektus. Reikšmingas šio pranešimo aspektas – susitarimas dėl bendros suderintos metodologijos skaičiuojant ekonominę energijos naudojimo efektyvumą, kuris būtų pagrindas valstybėms narėms nustatyti savo mažiausius standartus; taip pat atsižvelgiama į regionų klimato skirtumus.

Taip pat norėčiau paminėti finansinės paramos aspektą, būtiną įgyvendinant priemones, reikalingas tobulinti energetinį naudingumą įvairiose valstybėse narėse. Sutinku su pasiūlymais įsteigti europinį fondą bendradarbiaujant su Europos investicijų banku, kuris leistų kaupti finansines lėšas tam, kad būtų sukurti valstybių narių arba regioniniai fondai per vadinamąjį svertų poveikį. Taip pat pritariu pasiūlymui, skatinančiam geriau naudoti struktūrinius fondus energetiniam naudingumui didinti įvairiose valstybėse narėse.

Baigdamas norėčiau pabrėžti tai, kas labai svarbu, skubiai ir atidžiai atliekant energinio naudingumo priemonių tobulinimo įvairiose valstybėse narėse vertinimą. Energetinio pastatų naudingumo sektoriaus atgaivinimas, išskyrus ryškų sumažinimą...

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Gerb. pirmininke, ypač norėčiau padėkoti pranešėjams, kurie ten kalbasi. Pasiekėme svarbų etapą. Pasirinkome teisingą kelią, nors, kaip buvo sakyta, to nepakanka. Turėsime atlikti daug kitų darbų.

Modernūs skaitikliai, gyvybinga ir atvira energetinė sistema, tikros konkurencijos poreikis: tai – žodžiai ir frazės, mūsų manymu, svarbūs, kaip ir vartotojų teisės. Energetinis skurdas tapo didele problema. Energijos kainos kyla, tai – brangi prekė, todėl vartotojų teisės būtina užtikrinti. Šiuo energetiniu paketu siekiame, kad energetikos sektorius taptų visuomeniniu sektoriumi. Socialistų frakcijos Europos Parlamente nuomone, jis rodo, kad mes giname vartotojų interesus ir todėl siekiame, kad rinka būtų kiek galima skaidresnė. Turime judėti toliau būtent šia kryptimi. Ačiū.

(Plojimai)

Neena Gill (PSE). – Gerb. pirmininke, jau mūsų derybų dėl Ivo Beletto pranešimo pradžioje supratome, kad visi suinteresuoti dalyviai – nuo padangų gamintojų iki aplinkosaugos lobistų – pritaria, kad šis teisės aktas reikalingas. Norėčiau pagirti pranešėją už tai, kaip jis rengė šį pranešimą ir tai, kaip jis dirbo su pagalbinais pranešėjais.

Manau, šis teisės aktas būtent dabar labai reikalingas. Jis suteiktų impulsą automobilių pramonei šiuo labai sunkiu jai laikotarpiu. Neseniai lankiausi *Michelin* gamykloje (*Stoke*) ir *Jaguar Land Rover* gamyklose, esančiose mano rinkimų apygardoje, kur mačiau, kaip jose jau įgyvendinami moksliniai tyrimai ir technologijos gaminant ekologišką produkciją. Skiriant bet kokią paramą pramonei sunkmečiu turėtų būti atsižvelgiama į reikalavimus prisitaikyti prie gamtos apsaugos iššūkių.

Teisės aktais, kaip šis bus užtikrinta, kad mūsų gamintojai pirmautų pasaulyje pagal technologijas, mums šiandien taip reikalingas. Tai – abiem pusėms naudingas pasiūlymas, nes vartotojams bus užtikrintas jiems taip reikalingas aiškumas. Padangos nėra pigios, tačiau dauguma pavienių pirkėjų priversti rinktis iš to, kas yra. Ši informacija padės siekti produkcijos, mažinančios taršą ir triukšmą. Priimdami šį pasiūlymą, skatinsime tikrai konkurencingą rinką ekologiškoms prekėms.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Komisijos nare, tai, ką pirmiausia piliečiams suteiktų laisva rinka, susiję su pačia demokratijos esme. Čia aš turiu galvoje laisvę. Veiksmingai veikiančios rinkos, suteikiančios naujokams galimybę teikti energetikos paslaugas piliečiams būtų veiksminga alternatyva vartotojams. Jų vaidmuo rinkoje iš pasyvaus taptų aktyviu. Pvz., jie gali pakeisti tiekėją, jei teikiamos paslaugos yra prastos kokybės ar elektros tiekimas nėra stabilus arba pernelyg aukštos kainos. Pasirinkimo laisvė leistų vartotojams aktyviai dalyvauti kovojant su klimato kaita, pasirenkant tiekėjus, kurie siūlo atsinaujinančią energiją, mažai teršiančią aplinką. Naujuoju priemonių paketu numatomos mažesnės kainos, inovatyvūs produktai ir geresnė paslaugų kokybė. Dar vienas aspektas, kuris leistų piliečiams turėti naudos liberalizavus energetikos sektorių, yra energijos tiekimo saugumo užtikrinimas. Pritariu tam, kad į naująjį teisės aktą būtų įtrauktos specialios priemonės, apsaugančios pažeidžiamus vartotojus.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Europos Parlamentas teisingai savo derybų ašimi pasirinko vartotoją, nes vidaus rinkai reikalingas vartotojas, turintis daugiau teisių ir galimybių gauti aiškią informaciją. Vartotojams turi būti suteikta galimybė pasirinkti paslaugų tiekėją, todėl jiems reikia modernių skaitiklių.

Džiaugiuosi, kad mes pasiekėme susitarimo dėl šio plataus ir didelės kompetencijos reikalaujančio dokumentų rinkinio. Vis dėlto manau, kad pasiektu susitarimu dėl nuosavybės atskyrimo vis tiek leidžiami per dideli organizaciniai skirtumai tarp įvairių valstybių narių elektros ir dujų rinkų. Taip pat tikiuosi, kad mechanizmais ir nuostatomis, nustatytais šiame pakete, kaip pvz., didesnė valstybių narių reguliavimo institucijų nepriklausomybė būtų galima įveikti šiuos skirtumus ir sukurti vieningą elektros ir dujų rinką.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, įgyvendinant tokį sumanymą sukurti vieningą energetikos erdvę, būtina reikia bendrų ir koordinuotų investicijų į energetikos infrastruktūrą. Pagrindinė užduotis – didinti Europos elektrinių gamybos pajėgumus ir kurti tarptautinius tinklus. Taip pat būtina atsižvelgti į aplinkos ir klimato ir energetikos paketų reikalavimus. Kitas iššūkis, kylantis siekiant suderinti ES energetikos rinką, – kaip reikėtų užtikrinti saugų energijos išteklių tiekimą į ES iš išorės.

Dėl ekonominių ir saugumo priežasčių būtina siekti tiekimo diversifikavimo ir labiau stengtis plėtoti Europos energetinę sistemą. Taip pat bijomasi, kad visiškai atvėrus energetikos rinkas konkurencijai, gali kilti pavojus neturtingiausiems ES gyventojams, kurie dažnai negali laiku sumokėti už teikiamas paslaugas. Dėl to verta svarstyti priemones, kurios leistų užtikrinti, kad šiems žmonėms nebūtų nutrauktas elektros tiekimas.

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (BG) Gerb. pirmininke, buvau pagalbinė pranešėja Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu rengiant pranešimą dėl gamtinių dujų rinkos. Manau, kad jūs visi sutiksite, kad didžiausias trečiojo energetikos paketo laimėjimas – Europos vartotojų ir piliečių apsauga. Tai pirmas kartas, kai šių tekstų projektai yra tokie aiškūs. Ypatingą dėmesį norėčiau skirti energetinio skurdo apibrėžimui, taip pat tam, kad bus neįmanoma atkirsti tiekimo, taip pat galimybei nemokamai pasirinkti tiekėją ir suprantamiems ir skaidriems susitarimams. Vis dėlto šio teisės akto ateitis susijusi su dar didesnių garantijų užtikrinimu vartotojams, pažeidžiamų žmonių apsaugos priemonėmis bei didesniu skaidrumu ir palyginamumu sutartinių sąlygų požiūriu. Kitas svarbus klausimas, kylantis mums, EP nariams, yra kainos ir priemonės bei jų reguliavimas. Manau, kad šis teisės aktas ir ateityje leis mums siekti šių tikslų.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, norėčiau visus pasveikinti, ypač dėl šio paketo. Tai – svarbus žingsnis į priekį mūsų piliečiams Europoje. Jūs visi pajusite jo poveikį savo piniginėse ir savo sąskaitose. Tai taip pat reiškia svarbų žingsnį į priekį mažosioms ir vidutinio dydžio įmonėms, nes jos taps konkurencingesnės, ypač dabar, ekonomikos ir finansų krizės sąlygomis, ir šis energetikos paketas kaip tik ir leidžia tinkamai spręsti šį klausimą.

Tai, kad Europos reguliavimo institucija padės valstybių narių įmonėms dirbti vienodomis sąlygomis, kaip ir kitose 26 valstybėse narėse ir kad energijos tiekėjai kitose 26 rinkose galės pasinaudoti naujomis galimybėmis – svarbus šio reglamento aspektas, atveriantis visiškai naujas galimybes.

Kalbant apie teisės aktą dėl pasyvių ir taupių namų, norėčiau pasakyti, kad mūsų dėmesys pastatų energiniam naudingumui leis ateityje sukurti šiame sektoriuje daug naujų darbo vietų.

Pirmininkas. – Theodor Dumitru Stolojan, kadangi jūs aktyviai dalyvavote šioje diskusijoje, nors aš jums sakiau, kad jūs viršijote jums skirtą laiko limitą, atsižvelgdamas į jūsų atsakingą požiūrį ir aktyvumą, išimties tvarka leidžiu jums kalbėti dar vieną minutę.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE). – (RO) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems pranešėjams už puikiai atliktą darbą. Esu tikras, kad visi svarstome, kodėl dar neturime bendros elektros rinkos arba bendros gamtinių dujų rinkos. Manau, kad kiekviena valstybė narė, kuri dar neįvykdė Europos direktyvos nuostatų, turėtų tai padaryti.

Antra, pritariant sprendimui įsteigti Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą ir norėčiau informuoti Europos Parlamentą, kad Rumunija pateikė paraišką, prašydama, kad ši agentūra įsikurtų Rumunijoje.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, prižadu, kad kalbėsiu trumpai. Aš patenkintas paketu, kurį mes turime priimti. Idealių įstatymų nėra. Tai – teisės aktas, priimtas vykstant diskusijoms ir siekiant kompromiso. Pradėjome susiskaidę, tačiau galiausiai Taryba pasiūlymą priėmė praktiškai vienbalsiai.

Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto dauguma pritaria šiam kompromisui. Tai reiškia, kad jis geras.

Dabar turėsime atlikti didelį darbą, atsižvelgdami į jo įgyvendinimą, tolesnius veiksmus ir agentūros poreikius, tačiau jau suteikėme mūsų piliečiams pagrindines priemones veikti.

Labai dėkoju už atliktą darbą. Tikrai galime juo didžiuotis.

Eluned Morgan, pranešėja. – Gerb. pirmininke, norėčiau dar kartą padėkoti kolegoms už bendradarbiavimą. Taip pat norėčiau padėkoti Bethan Roberts ir René Tammist, kurie labai padėjo rengiant šį pranešimą.

Tai – mano gulbės giesmė po 15 metų, praleistų Europos Parlamente, ir aš labai džiaugiuosi, kad mums pavyko pasiekti didelės pažangos energetikos rinkose Europos visuomenės labui. Galbūt paketas nėra tobulas, tačiau neabejotinai tai – žingsnis į priekį.

Manau, kad ateityje energetinė krizė dar labiau aštrės, todėl svarbiausia nustatyti atitinkamas rinkos sistemas ir lengvatas. Mes turime pritraukti 1 trln. EUR vertės investicijas į rinkas tam, kad ateityje elektros tiekimas nenutrūktų.

Tačiau būtina padaryti dar daugiau. Jums žinoma, kad Europos Sąjungoje yra 12 valstybių, turinčių vos po vieną įmonę, užimančią 70 proc. visos elektros rinkos. Tai, ką turime šiandien, yra blogiausias galimas variantas. Manome, kad konkurencija veikia, tačiau iš tikrųjų atskirose rinkose dominuoja didžiosios įmonės. Valstybių narių reguliavimo institucijos ir konkurencijos institucijos privalo imtis veiksmų, kad ši padėtis pagaliau būtų baigta.

Realiau iššūkiu ateityje taps įgyvendinimas. Nepamirškime, kad jau yra daug ES teisės aktų, jau veikiančių energetikos rinkose, ir būtent todėl, kad jų nebuvo laikomasi, dabar šį teisės aktą būtina persvarstyti. Ar mums bus reikalingas ketvirtasis paketas ar ne, priklausys nuo Komisijos įgyvendinimo užtikrinimo ir tinkamos šių naujų įstatymų priežiūros, vykdomos valstybių narių reguliavimo institucijų ir konkurencijos institucijų. Todėl matysime, kokie bus tolesni Komisijos ir valstybių narių reguliavimo institucijų veiksmai.

Giles Chichester, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, ar galėčiau pirmiausia pasakyti, kad mano kolega Alejo Vidal-Quadras Roca atsiprašo? Jis negali kalbėti jam skirtu metu. Jis turi kitų skubių reikalų, ir prašę manęs pasakyti – tai labai gražu iš jo pusės – kad mes abu susitarėme, kad aš kalbėsiu mūsų frakcijos vardu.

Norėčiau paliesti vieną ar du klausimus, kurie buvo iškelti diskusijose. Kolega reiškė susirūpinimą, kad galia bus sukoncentruota keletas didžiausių bendrovių rankose. Jei taip nutiktų, Komisija gali ieškoti išeities vadovaudamasi konkurencijos taisyklėmis, mes taip pat turime precedentą kitose pasaulio vietose, kur buvo sprendžiami monopolijų arba dominuojančios padėties rinkoje klausimai. Taigi sprendimas, jei šis teisės aktas nebus sėkmingas, yra.

Ar turėtume priimti ketvirtąjį paketą? Turiu priminti Komisijos nariui, kad jį išpėjau dėl to, kad neskubėtų priimti trečiąjį paketą: būtų geriau palaukti ir pažiūrėti, ko bus pasiekta įgyvendinus antrąjį paketą. Manau, kad dabar turime skirti laiko perkelti šiam paketui į valstybių narių teisę: jam įgyvendinti ir stebėti, kaip jis veikia prieš nusprenddami, kad reikia dar kažko daugiau.

Turiu pasakyti, kad mano nusivylimą dėl to, kad nuosavybės atskyrimas nebuvo sėkmingas pakeitė optimizmas dėl agentūros galimybių kūrybiškai pasinaudoti savo įgaliojimais susidariusioje padėtyje ir norėčiau padėkoti kitam savo kolegai, kuris paprašė daugiau galių suteikti energetikos reguliavimo institucijoms.

Rinkos jėgos jau juda šia kryptimi. Dvi Vokietijos komunalinių paslaugų įmonės nusprendė atsisakyti savo perdavimo sistemų, nes tai joms ekonominiu požiūriu būtų naudingiau.

Ar negalėčiau kitaip suformuluoti konkurencijos sąvokos? Tai geresnė kaina ir paslaugos vartotojams, ir efektyvesnis išteklį naudojimas. Todėl tai – puikus dalykas.

Antonio Mussa, *pranešėjas*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šios diskusijos sukėlė emocijas: didelį pasitenkinimą Pramonės, mokslo tyrimų ir energetikos komitetui priėmus trečiąjį paketą, paketą, toki svarbų Europos piliečiams. Tai, aišku, nebus paskutinis paketas, nes – kaip jūs žinote – esama didelių paskatų judėti link alternatyvių energijos šaltinių, kaip, pvz., atsinaujinantys energijos šaltiniai ir branduolinė energetika. Per kitus 10, 15 arba 20 metų vis dėlto juo turėtų būti užtikrinta energijos paklausa ir pasiūla, taip pat aprūpinti ir apsaugoti, ypač pažeidžiamiausi, vartotojai.

Manau, kad Eluned Morgan, aš pats ir kiti nariai suvaidino reikšmingą vaidmenį apsaugant pažeidžiamus vartotojus, skirdami reikšmingus įgaliojimus valstybių narių ir regioninėms valdžios institucijoms, kurie per krizę galėtų pakeisti padėtį – nesakau, kad energija turėtų būti tiekiamą už dyką – tačiau iš tikrųjų manau, kad jie padėtų pakeisti padėtį ir leistų užtikrinti nuolatinį aprūpinimą energijos ištekliais.

Kitas esminis klausimas yra šis: Europos gyventojai nėra informuoti apie Komisijos, Tarybos ir Parlamento veiklą dėl šio paketo, kuris yra itin svarbus energijos vartotojams – jūs matėte, kas įvyko praėjusią žiemą. Manau, kad nėra nieko blogiau, kaip neinformuoti tų, kuriems tai buvo naudingiausia. Manau, kad užduotis, tenkanti Komisijai, Tarybai ir Parlamentui, dar nepradėjus įgyvendinti šio paketo, yra informuoti vartotojus, kad šis paketas yra, supažindinti su tuo, kas padaryta jų labui, jų vardu ir dar kartą – jų gerovei.

Atanas Paparizov, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, kaip ir mano kolegės norėčiau pasakyti, kad, nors ir netobulas, trečiasis energetikos paketas – labai geras pagrindas kurti bendrą rinką, ypač dujoms ir užtikrinti dujų tiekimo saugumą.

Tokioms šalims, kaip mano, kuri yra maža šalis Europos Sąjungoje, kompromisas dėl nuosavybės atskyrimo labai svarbus, nes leistų užtikrinti energetinį saugumą remiantis išsamiomis taisyklėmis, skaidrumu, trečiųjų šalių straipsniu ir kitomis sudėtinėmis dalimis, sudarančiomis paketą ir spręsti energetinio saugumo klausimą.

Paketu taip pat užtikrinama, kad vartotojai galės apsaugoti savo teises, ir tai leistų sukurti geresnę konkurencinę sistemą energetikos rinkų plėtoje ir jų veikimui. Šio paketo sėkmė priklauso nuo jo įgyvendinimo, kaip ką tik minėjo mano kolega Eluned Morgan, ir aš nemanau, kad reikės ketvirtąjį paketą. Manau, kad sprendimas gali būti tikslus įgyvendinimas ir solidarumas tarp valstybių narių kuriant rinką, ypač kuriant naujas regioninio bendradarbiavimo iniciatyvas, ypač labiausiai nuo energijos tiekimo priklausančioms valstybėms, ir valstybėms, kurios šiuo metu yra energetinių sąlygų dalis.

Ivo Belet, pranešėjas. – (NL) Dėl priemonės dėl padangų ženklavimo atsižvelgiant į degalų naudojimo efektyvumą, kuria užbaigiamas šis paketas, pridursiu porą pastabų apie savikainą. Tai – priemonė, kuri padangų pramonei bei vartotojams beveik nieko nekainuoja. Gamintojo išlaidos vertinamos mažiau negu 0,01 EUR vienai padangai, o tai visiškai nereikšminga, jeigu kas nors norėtų tam paprieštarauti. Bet kokios papildomos išlaidos perkant padangas, kurios leistų efektyviau naudoti degalus, turėtų pagal skaičiavimus atsipirkti per aštuonis mėnesius. Tuomet ir automobilių vairuotojai, ir aplinka pajustų tikrąją šio teisės akto naudą.

Taip sakydamas norėčiau pabrėžti, kad itin svarbu, kad ši priemonė būtų taikoma vienodai visoms valstybėms narėms ir visiems gamintojams ES ir už jos ribų. Štai todėl mums reikia reglamento, o ne direktyvos.

Baigdamas pasakysiu, kad mes suprantame, kad nors vis dar esama nuomonių skirtumų tarp kai kurių šio Parlamento frakcijų daugeliu aspektų, tikimės, kad rytoj šiai priemonei pritars didžioji dauguma. Šia paprasta priemone įprastu greičiu, mes sumažinsime tiek CO₂, kiek tai prilygsta pašalinus iš Europos kelių iš kelių vieną milijoną keleivinių automobilių. Todėl nereikia įtikinėti, kad šią priemonę geriau įvesti anksčiau, o ne vėliau.

Baigdamas norėčiau padėkoti pagalbiniam pranešėjui A. Chambrisui iš Europos Komisijos ir Alfredo Sousa de Jesusui iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos už puikią darbo patirtį.

Silvia-Adriana Țicău, pranešėja. – (RO) Ponios ir ponai, pasiūlymas, iš dalies keičiantis pastatų energinio naudingumo direktyvą – viena svarbiausių priemonių, kurias priėmė Parlamentas, gerindamas Europos piliečių gyvenimo kokybę ir skatindamas ES ekonomikos gaivinimą. Europos piliečiai tikisi veiksmų ir konkrečių jiems rūpimų klausimų ir poreikių sprendimų.

Aš asmeniškai manau, kad finansavimo iš Europos regioninės plėtros fondo padidinimas iki 15 proc. finansuoti gyvenamųjų pastatų energiniam naudingumui, yra būtinybė. Tai suteiktų valstybėms narėms didesnę lankstumą ir galimybę pasinaudoti kitąmet vidutinės trukmės laikotarpio persvarstymu dėl struktūrinių fondų panaudojimo tam, kad jos galėtų atitinkamai peržiūrėti veiklos programas, siekdamos geresnio struktūrinių fondų įsisavinimo.

Norėčiau pabrėžti, kad ši direktyva pasižymi didelėmis galimybėmis kuriant naujas darbo vietas: maždaug 500 000 darbo vietų gali būti sukurta Europoje, ir tai turėtų didelę įtaką regionų arba valstybių narių darbo rinkai.

Komisijos nary, manau, kad jūs ir toliau tam pritarsite, taip pat ir nustatant mažiausią ERPF finansavimą pastatams, bent jau ateityje. Norėčiau dar kartą padėkoti pagalbiniam pranešėjams ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto darbuotojams ir kolegoms pranešėjams, kurie pritarė mūsų veiksams ir su kuriais man teko sėkmingai bendradarbiauti.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

Balsavimas dėl Silvia-Adriana Țicău pranešimo vyks 2009 m. balandžio 23 d., ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Adam Gierek (PSE), raštu. – (PL) Visai nesenai persikėlimas gyventi į namą, pastatytą iš blokinių konstrukcijų milijonams žmonių reiškė laiptelį aukštyn gerinant gyvenimo kokybę ir socialinę padėtį. Pigi energija reiškė, kad šildymo išlaidos niekam nekėlė susirūpinimo.

Šiandien maždaug 100 mln. žmonių gyvena blokiniuose daugiabučiuose. Norėčiau prašyti Europos Komisiją svarstyti galimybę teikti didžiulę pagalbą iš Europos Sąjungos fondų modernizuojant šiuos pastatus ir išstius šių pastatų rajonus, ypač Vidurio ir Rytų Europoje. Numatyti lėšas šiam tikslui būtų galima atlikus vidutinės trukmės 2007–2013 m. Finansinės programos persvarstymą. Šiuo metu nustatyta 3 proc. riba statybos išlaidoms yra neabejotinai per maža.

Didelio masto blokinių statinių ir gyvenamųjų rajonų modernizacija leistų sumažinti šildymo išlaidas, pagerinti gyvenimo kokybę, sukurti darbo vietas dešimtims tūkstančių žmonių ir sumažinti energijos vartojimą. Tai tiesiogiai reikštų šiltnamio dujų išskyrimo mažinimą, kuris leistų mums geriau siekti vieno iš 3x20 tikslų.

Parama esamiems blokiniams pastatams modernizuoti turėtų būti įpareigojimas Europos Parlamentui kitą kadenciją. Šios rūšies paslaugų poreikis gali vaidinti svarbų vaidmenį įveikiant dabartinę ekonomikos krizę ir nedarbą bei kovojant su skurdu.

Louis Grech (PSE), raštu. – Energijos sąnaudos auga nerimą keliančiu tempu, ir prisideda prie energetinio skurdo didėjimo ES. Vis dėlto energijos rinkos kaina – tik viena šio klausimo dalis. Vartotojai patiria didelių papildomų finansinių išlaidų dėl energetikos rinkos trūkumų ir iškraipymų. Pvz., Maltoje vartotojų ir verslo energetikos išlaidos neįtikėtinais išaugo, išaugus kaip niekada anksčiau naftos kainoms, tačiau kai naftos kainos nukrito per pusę, vartotojams jos dėl to nesumažėjo. Mums reikalinga ES politika apsaugant vartotojus ir MVĮ nuo neteisėtų valstybių energetikos įmonių veiksmų. Vienas sprendimų gali būti nacionalinė nepriklausoma reguliavimo institucija, kuri sukurtų reikalingus mechanizmus prieš bet kokią piktnaudžiavimą arba neskaidrų privačių ir (arba) vyriausybei priklausančių įmonių elgesį didinant kainas tokioms paslaugoms, kaip, pvz., dujos, elektra, vanduo, oro uostų mokesčiai ir kt.

Tai turėtų būti įgyvendinama tobulinant esamus ES teisės aktus ir direktyvas, apimančius vartotojų apsaugą, ypač užtikrinant:

– didesnius skaidrumo ir racionalumo standartus dėl kainų didinimo ir dėl geresnės prieigos ir informavimo apie vartotojų teises.

– mažesnes sąnaudas ir biurokratinės kliūtis vartotojui, jei jis turi pagrįstą priežastį ieškoti žalos atlyginimo.

András Gyürk (PPE-DE), raštu. – (HU) Mūsų nuomone, labai svarbu, kad Europos Parlamentas jau gali patvirtinti trečiąją energetikos paketą per antrąją svarstymą. Naujasis reglamentas gali paskatinti konkurenciją ES elektros ir dujų rinkoje. Vis dėlto priimdami pasiūlymą, negalime nepaminėti, kad galutinis reglamentas daug prarado, palyginti su Komisijos originaliu pasiūlymu.

Derybose dėl paketo karščiausias diskusijas sukėlė klausimas dėl gamybos ir sistemų operatorių atskyrimo. Galutinis atskyrimo rezultatas turėtų didelį poveikį ES energetikos rinkos struktūrai. Mano požiūriu, kompromisas, kurio pasiekė valstybės narės nepadės sukurti skaidraus reguliavimo šioje srityje, atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės taip pat gali taikyti tris skirtingus atskyrimo modelius. Dėl to taip pat atsirastų didelių skirtumų, kurie suskaidytų ES energetikos rinką.

Džiaugiuosi dėl to, kad Tarybos kompromisu atsižvelgiama į daugelį Parlamento vartotojų apsaugos pasiūlymų. Tokios priemonės, kaip galimybė pakeisti tiekėją per tris savaites, išsamesnės sąskaitos ir paprastesnės kompensavimo procedūros leistų didesniai piliečių skaičiui pajusti rinkos reguliavimo panaikinimo privalumus. Kitas svarbus dalykas – tai, kad remiantis naujuoju reglamentu trečiosioms šalims bus sunkiau pirkti energiją. Būtent dėl šios priemonės būsimasis energetikos paketas – svarbus žingsnis kuriant bendrą ES energetikos politiką.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), raštu. – (SK) Energijos tiekimo sąnaudos ir patikimumas – pagrindiniai veiksniai, lemiantys ne tik ES konkurencingumą, bet ir jos piliečių gerovę. Dėl to Europos Parlamentas trečiuoju energetikos paketu pagrindinę vietą skyrė vartotojui. Tam, kad šis svarbus teisėkūros aktas būtų naudingas vartotojams, Parlamentas peržiūrėjo ir pataisė direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo, nes pastatų sektoriuje sunaudojama 40 proc. visos ES sunaudojamos energijos.

Projektuotojai ir statybų inspektoriai šioje direktyvoje ras reikalingų gairių. Manau, kad labai svarbus optimalių sąnaudų skaičiavimo metodas ir mažiausių ekonominio naudingumo reikalavimų nustatymas pastato terminės izoliacijos struktūriniais komponentams, taip pat šių skaičiavimų taikymas naujiems ir esamiems pastatams. Tikslai pastatams, kuriuos eksploatuojant sunaudojamas energijos kiekis lygus nuliui, – reikšminga naujos direktyvos redakcijos dalis.

Palankiai vertinu tai, kad būtų įsteigtas Europos Energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančios energijos fondas, kuriuo būtų remiamas šios direktyvos įgyvendinimas. Iki šiol ribotai naudoti struktūrinius fondus pastatų energiniam naudingumui buvo leista tik 12 naujųjų ES valstybių narių. Dabar ši galimybė išplėsta visoms valstybėms narėms. Tuo pat metu didžiausia ERPF lėšų dalis šiuose projektuose padidinta nuo 3 iki 15 proc.

Tam, kad būtų užtikrintas sėkmingas direktyvos įgyvendinimas, būtina, kad valstybės narės visais aspektais, susijusiais su direktyva, konsultuotųsi su vietos ir regionų valdžios institucijų atstovais ir vartotojų apsaugos grupėmis.

Katrin Saks (PSE), raštu. – (ET) Norėčiau padėkoti pranešėjams kurie dirbo rengiant energetinio paketo pasiūlymus, ypač Elunedai Morgan, kuri atliko didelį ir svarbų darbą vartotojų apsaugos srityje. Ypač džiaugiuosi, kad į naująjį paketą buvo įtrauktas energetinio skurdo klausimas. Valstybės narės, kurios to dar nepadarė, tarp jų ir mano gimtoji Estija, turėtų parengti valstybės veiksmų planą kovoti su energetiniu skurdu, kuriuo būtų siekiama sumažinti žmonių, kenčiančių dėl energetinio skurdo, skaičių. Tai itin svarbu dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis. Šį klausimą Estijoje būtina rimtai spręsti, nes pastaraisiais metais gyventojų šildymo išlaidos labai padidėjo. Tiesioginė parama mažiau pasiturintiems vartotojams, kaip, pvz., Jungtinėje Karalystėje, galėtų būti dar viena svarbi priemonė, nors pastatų energinį naudingumą taip pat būtina didinti, ir tai būtų itin veiksminga priemonė Estijoje.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Europa susiduria su daugeliu iššūkių energijos pasiūlos ir paklausos srityje trumpalaikiu, vidutinės trukmės laikotarpiu ir ilgalaikėje perspektyvoje.

Mes, kaip Europos bendrija, iškėlėme sau labai drąsų uždavotį. Iki 2020 m. išpareigojome 20 proc. sumažinti šiltnamio dujų išskyrimą ir 20 proc. sumažinti bendrą energijos vartojimą.

Todėl manau, kad būtina atkreipti ypatingą dėmesį į energinio pastatų naudingumo savybių didinimą, nes pastatų sektoriuje sunaudojama 40 proc. visos ES sunaudojamos energijos.

Taip pat norėčiau pritarti pranešėjai. Manau, kad turėtume surengti informavimo kampaniją, kurios tikslas būtų informuoti piliečius apie galimybę taupyti pinigus apšiltinant pastatus, tuo pačiu kreipiantis į visų Bendrijos valstybių vyriausybes skirti subsidijas šiai iniciatyvai. Turėtume parengti vienodus mažiausius standartus pastatams šiltinti visoje Sąjungoje.

Taip pat pritariu tam, kad būtų išplėstas struktūrinių fondų naudojimas didinant pastatų energinį naudingumą visose Bendrijos valstybėse ir nuo 3 iki 15 proc. padidinta suma iš Europos regioninės plėtros fondo projektams šioje srityje

18. Reglamento (EB) Nr. 717/2007 (judriojo telefono ryšys) ir Direktyvos Nr. 2002/21/EB (elektroniniai ryšių tinklai) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – pranešimas (A6-0138/2009) pateiktas Adinos-Ioanos Vălean, Pramonės, išorės prekybos, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 717/2007 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo telefono ryšio tinklus Bendrijoje ir Direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (COM (2008)0580 – C6-0333/2008 – 2008/0187(COD)).

Adina-Ioana Vălean, pranešėja. – (RO) Gerb. pirmininke, Komisijos nare Viviane Reding, ponios ir ponai, liberalams nėra būdinga pasisakyti už rinkos priemonės reguliuojant kainas, net jei tai apima tik didžiausių ribų nustatymą. Vis dėlto judriojo tarptinklinio ryšio tarifų atveju, šis veiksmas būtinas ir gali būti vykdomas tik kolektyviai Europos Sąjungos lygmeniu. Tai būtina, nes pernelyg dideli tarifai sudaro kliūtis judėjimo laisvei ir ryšiams tarp Europos piliečių. Šių kliūčių pašalinimas – vienas pagrindinių tikslų ir vienas asmeninių mano, kaip Europos Parlamento narės, tikslų. Todėl ėmiausi pranešėjos vaidmens rengiant šį reglamentą ir Europos Parlamento pranešimą, priimtą mėnesio pradžioje dėl administracinių ir teisinių kliūčių, kurias sudaro valstybės narės, ribodamos Europos piliečių judėjimo laisvę.

Dabartinis reglamentas reikalingas, pvz., smulkiąjam verslininkui, vykstančiam į verslo kelionę, kuris turi kalbėtis su kolegomis ir spręsti drauge kylančius klausimus. Jis svarbus žurnalistams, siunčiantiems naujienų pranešimus elektroniniu paštu tiesiog iš įvykio vietos. Jis taip pat svarbus jauniems žmonėms, siunčiantiems teksto žinutes savo draugams ir draugėms. Taip pat jis svarbus darbuotojams, dirbantiems užsienyje, kurie norėtų išgirsti savo vaikų balsą telefonu. Visi šie Europos piliečiai mokėjo ir vis dar dažnai moka tris arba keturis kartus daugiau, naudodami mobilųjį telefoną, paprasčiausiai todėl, kad jie yra per porą mylių nuo savo valstybės, net nebūdami už Bendrijos ribų.

Reglamento, kurį mes ketiname priimti rytoj, leis išvengti didelių kainų. Kainų apribojimai, nustatyti reglamentu vis dar leis operatoriams gauti didelę pelno maržą ir konkuruoti siūlant mažesnes kainas. Susiduriame su sudėtinga problema, susijusia su mobiliojo telefono ryšio Europoje rinkos susiskaidymu ir veikimu.

Kai vartotojai renkasi mobiliojo telefono operatorių, jie visų pirma dažniausiai atsižvelgia į mokesčius už nacionalinius pokalbius arba kainą, siūlomą už naują mobilųjį telefoną, tačiau nekreipia dėmesio į tarptinklinio

ryšio kainas. Jei jie yra už savo valstybės ribų kitoje ES valstybėje narėje, jie moka, atsižvelgiant į tarptinklinio ryšio kainas, net jei jie tik priima skambučius. Vienintelė galimybė vartotojams – nebendrauti mobiliuoju telefonu. Konkurencija tarp operatorių šiuo požiūriu neveikia. Kilmės šalies operatorius turi mokėti tinklo operatoriui už lankymąsi tinkle.

Kai kurios valstybės, ypač pamėgtos turistų, per trumpą laiką sulaukia didelių turistų srautų, tuo tarpu kitų valstybių gyventojai vyksta atostogauti į užsienį. Tai reiškia, kad nėra pusiausvyros tarp pasiūlos ir paklausos, ir čia net tarp operatorių sujungimo tarifai yra labai aukšti. Be to, kai kuriose valstybėse mobiliojo telefono tinklų įdiegimo ir naudojimo savikaina yra didesnė. Į rinką atėję mažesni operatoriai arba nauji operatoriai, parodė, kad daugelis Europos operatorių taiko jiems diskriminuojančias kainas. Galiausiai už viską sumoka vartotojas.

Reglamentas, kurį ketiname priimti rytoj – laikinas sprendimas. Negalime neribotą laiką reguliuoti kainų, nes tai turėtų įtakos naujovėms ir net galėtų paveikti konkurencingumą. Todėl reglamentu numatyta, kad Europos Komisija turėtų išanalizuoti įvairias rinkos reguliavimo priemones. Kai kurios iš šių priemonių net siūlomos reglamentu. Po dvejų arba trejų metų turėsime galimybę aptarti kitas priemones, kai apie tai turėsime daugiau informacijos. Manau, kad tuomet galėsime įgyvendinti teisinę sistemą ir užtikrinti konkurencingus tarptinklinio ryšio tarifus ilgalaikiu laikotarpiu.

Be šio aspekto Parlamentas, mano manymu, daugeliu požiūrių pagerino reglamentą. Sumažinome didžiausius bendruosius tarptinklinio ryšio tarifus duomenims perduoti iki 50 centų už megabaitą, siekdami paskatinti šios paslaugos naudojimą ir konkurenciją sektoriuje. Pasistengėme, kad vartotojų informavimo gairės dėl tarptinklinio mobiliojo interneto prieigos būtų skaidresnės. Taip pat parengėme nuostatas, ribojančias iki 50 EUR mėnesines sąskaitas už tarptinklinį duomenų perdavimą, kurios būtų daug lankstesnės, norintiems naudotis šia galimybe. Teksto žinutės, apmokamos tarptinklinio ryšio tarifu siunčiamos vartotojui užsienio tinkle, taip pat ir siunčiant žinutes bendruoju pagalbos telefono numeriu 112. Sumažinome didžiausius galimus tarifus įeinantiems ir išeinantiems skambučiams, išsaugodami pelno maržos galimybę operatoriams. Taip pat uždraudėme operatoriams apmokestinti vartotojus užsienyje, kai jiems paprasčiausiai paliekamas balso pranešimas.

Baigdama norėčiau padėkoti visiems už pastangas per šį trumpą laikotarpį – savo kolegoms nariams iš kitų politinių frakcijų, Komisijos narei Viviane Reding ir jos padėjėjams, pasiuntinei Janai Reinišovai ir Tarybai pirmininkaujančios Čekijos ir pirmininkavusios Prancūzijos atstovams, taip pat mūsų darbuotojams iš Europos Parlamento, kurie visi dirbo drauge tam, kad milijonai piliečių galėtų jau šią vasarą pasinaudoti prieinamais tarptinklinio ryšio tarifais.

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, visais klausimais sutinku su pranešėja, kurią norėčiau pasveikinti greitai ir kokybiškai atlikus darbą.

Susiduriame su kliūtimi judėjimo laisvei, nes, baudami piliečius dideliais mokesčiais už mobiliojo telefono naudojimą jiems vos kirtus kitos valstybės sieną, nesukuriame vidaus rinkos, kurios siekiame ir kurią norime sukurti. Todėl norėdami suteikti judėjimo laisvę mūsų piliečiams turime pašalinti šias kliūtis. Šios kliūtys svarbios daugeliui piliečių. Europos Sąjungoje yra maždaug 150 mln. piliečių, kurie naudoja savo mobiliąjį telefoną bent kartą per metus, naudodamiesi tarptinkliniu ryšiu, būdami užsienyje ir turi už tai susimokėti. Tai ne tik studentai, keliaujantys ir išskylaujantys žmonės, bet ir darbuotojai, dirbantys kitose valstybėse narėse, žurnalistai ir verslininkai, kuriems dėl didelių ryšio kainų tai labai nepatogu.

Todėl dėkoju Europos Parlamentui už tai, kad jis skubiai reagavo į Komisijos pasiūlymą. Manau, kad mums pavyko praktiškai įgyvendinti pasiūlymą Europos Sąjungoje per rekordiškai trumpą laiką – tik septynis mėnesius nuo pasiūlymo iki jo įgyvendinimo. Tai – pirmasis toks pasiūlymas, kuriuo atstovaujama Europos vartotojų interesams.

Norėčiau tarti keletą žodžių apie tai, ko pasiekta pirmuoju paketu dėl tarptinklinio ryšio. Pavyko 60 proc. sumažinti tarptinklinio ryšio balso skambučių kainą piliečiams ir 30 proc. padidinti tarptinklinio ryšio srautą. Taip pat įdomu, kad nuolat didėjo gyventojų mobiliojo telefono ryšio skvarba. Dabar Europoje ši skvarba vidutiniškai sudaro 119 proc. Tai – absoliutus pasaulio rekordas ir, mažėjant tarptinklinio ryšio kainoms tai suteikia laisvę piliečiams, norintiems naudotis mobiliuoju telefonu. Tai taip pat užtikrina gerą pelną pramonei, nuolat didėjant srautams. Tuo pat metu kainos valstybėse narėse smunka žemyn. Nuo to laiko, kai pradėjo dirbti J. M. Barroso vadovaujama Komisija, vietinės judraus ryšio kainos sumažėjo maždaug 35 proc. Tai – atsakymas teigiantiems, kad jei mažinsime tarptinklinio ryšio kainas, kainos valstybėse narėse didės. Šis teiginys neteisingas. Statistiniai duomenys rodo, kad yra kaip tik atvirkščiai.

Dabar žengiamo dar vieną žingsnį į priekį: pirmiausia, žinoma, dėl tarptinklinių balso skambučių. Manau, kad labai gerai, kad ir toliau mažiname nustatytą didžiausią ribą tam, kad būtų konkuruojama pasiūlymais žemiau nustatytos ribos. Labai svarbu, kad į tarptinklinį ryšį įtraukėme SMS, nes kiekvienais metais Europos Sąjungoje išsiunčiama 2,5 mlrd. žinučių. Šio segmento pelnas apytiksliai siekia 800 mln. EUR. Kas daugiausia siunčia SMS žinutes? Pirmiausia jaunimas: 77 proc. jaunuolių iki 24 metų amžiaus naudoja teksto žinutes, būdami užsienyje, nes jiems taip lengviau ir pigiau. Tokiu būdu atsižvelgiant į operatoriaus išlaidas jie itin nukentėtų, mokėdami ypač didelę kainą, naudodamiesi tarptinklinio ryšio paslaugomis. Gerai, kad mažiname šias kainas, ir teksto pranešimai taps įprasti esant namuose arba kaimyninėje valstybėje. Todėl vartotojams tai bus labai naudinga. Kainos sumažinimas – dėl kurio Parlamentas balsuos rytoj – teksto žinutėms yra 60 proc. Dėl mokėjimo už kiekvieną tarptinklinio ryšio sekundę: tiesiog teigiama, kad žmonės neturėtų mokėti už tai, kuo jie nesinaudoja, ir mokėti tik už tai, kuo jie pasinaudojo. Taip pat sumažinsime šiandien paslėptą 24 proc. mokesť tam, mokėdami už tai, kas iš tikrųjų suvartota. Duomenų perdavimas, mūsų nuomone, yra ateities dalykas.

Tačiau kol mes laukiame ateities įvykių, kai, pvz., būdami bet kurioje vietoje galėsime atsisiųsti filmą, laikraščio straipsnį arba pasiųsti nuotrauką savo draugams, šiandien už tai tenka mokėti milžiniškas sąskaitas. Aš esu gavusi kopijas sąskaitų, kai žmonės, išvykę į kitą valstybę trims ar keturioms dienoms turi sumokėti keletą tūkstančių eurų už tai, kad atsisiuntė savo mėgstamą televizijos programą arba laikraščių straipsnius, kuriuos jie įpratę skaityti. Nuo šiol taip nebebus, nes naujajame reglamente nustatyta viršutinė riba, kuri nuo 2010 m. liepos 1 d., bus automatiškai taikoma, apsaugant mūsų vartotojus.

Todėl tai – svarbus sprendimas Europai ir reikšmingai diena Europos vartotojams. Dėkoju Parlamentui, veikusiam labai skubiai. Manau, kad žmonės už Parlamento sienų supranta, kad jis dirba savo piliečių labui.

PIRMININKAVO: Marek Maciej SIWIEC

Pirmininko pavaduotojas

Syed Kamall, *Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės referentas*. – Gerb. pirmininke, iš pradžių norėčiau padėkoti Vidaus rinkos komiteto pagalbiniais pranešėjams iš visų frakcijų, jų darbuotojams ir patarėjams. Manau, kad vidaus rinkos komiteto nariai gali didžiuotis tuo, kad pasiekėme bendro sutarimo dėl didesnio skaidrumo ir sprenddami klausimą dėl milžiniškų mobiliojo ryšio sąskaitų. Panašios problemos nestiprina judriojo ryšio operatorių reputacijos, ir nėra gerai vartotojams.

Vis dėlto kalbant apie kainų apribojimus, kai kurie klausimai man vis dar kelia susirūpinimą. Mes turime paklausti, kuriems vartotojams naudingas tarybinis kainų apribojimo principas. Atsižvelgiant į tai, kad tik 35 proc. vartotojų iš tikrųjų naudoja tarptinklinio ryšio paslaugomis, o nuolat šiuo ryšiu besinaudojančių vartotojų skaičius dar mažesnis ir, kaip pripažino pati Komisijos narė, atsižvelgiant į tai, kad šis teisės aktas bus naudingas nedideliam privilegijuotų vartotojų ratui, pvz., Komisijos pareigūnams, EP nariams, lobistams ir verslininkams, tikėkimės, kad neįvyks taip, kad neturtingesni vartotojai vis tiek turės mokėti už turtingų žmonių skambučius.

Manolis Mavrommatis, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės referentas*. – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos narė, ponios ir ponai, norėčiau pirmiausia pasveikinti abu pranešėjus: Adiną-Ioană Vălean ir pirmojo reglamento dėl tarptinklinio ryšio pranešėją Paulą Rübį už puikų bendradarbiavimą Kultūros ir švietimo komitete, kuriam aš atstovavau, kaip pranešėjas klausimu, kuris neabejotinai domina maždaug 150 mln. vartotojų ir telekomunikacijų pramonę.

Po to, kai prieš porą metų buvo sėkmingai įgyvendintas pirmasis reglamentas, Europos Parlamento prašoma priimti persvarstytą reglamentą, kuriame svarstomi teksto pranešimų ir duomenų perdavimo kainos klausimai.

Aš asmeniškai norėčiau nurodyti porą naujojo reglamento privalumų, ypač verslo keliautojams. Žiniasklaidos darbuotojai, pvz., gali naudingai pasinaudoti funkcija, atsisiųsdami rinkmenas į savo mobiliuosius telefonus.

Persvarstytas reglamentas veiks kaip saugiklis prieš pernelyg didelius ir nekontroliuojamus mokesčius, kuriuos iki šiol taiko mobiliojo ryšio įmonės, kaip minėjo Komisijos narė. Todėl manau, kad balsuojant už šį pranešimą tai būtų dar viena Parlamento pergalė apsaugant vartotojų teises ir dar vienas svarbus žingsnis stiprinant vidaus rinkos gyvybingumą.

Pagaliau institucijoms susitarus tikiuosi ir manau, kad šis reglamentas įsigalios jau vasarą, todėl keliautojai bus apsaugoti nuo bet kokių paslėptų mokesčių ir pernelyg didelių mobiliojo ryšio sąskaitų.

Paul Rübig, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Dėkoju, gerb. pirmininke. Norėčiau pasveikinti ne tik pranešėją Adiną-Ioană Vălean, bet ir Komisijos narę Viviane Reding, kuri parodė didelį atkaklumą derybose dėl II Tarptinklinio ryšio reglamento. Manau, kad šios derybos ir, žinoma, tikslas suvienodinti nacionalines kainas ir kainas, kurias mokame kitose Europos valstybėse, yra svarbus žingsnis į priekį.

Taip pat puiku, kad valstybių narių reguliavimo institucijos taip pat yra atsakingos už tarptinklinį ryšį ir todėl perims kontrolės ir stebėsenos vaidmenį, kurie leis mums užtikrinti didesnę skaidrumą. Skaidrumas rinkos veikimui labai svarbus. Iki šiol keliose srityse nebuvo pakankamai skaidrumo, taip pat buvo labai piktnaudžiaujama rinka.

Neteisinga, kad už naudojimąsi tarptinkliniu ryšiu reikalaujama mokėti tūkstančius kartų brangiau, kaip tai neretai atsitinka. Apmokestinimas per sekundę už grįžamojo ryšio skambučius ateityje bus tobulinamas ir leis taupyti Europos piliečiams.

David Hammerstein, Verts/ALE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, kai rinka neveikia, būtina imtis priemonių. Mes dar kartą sulaužėme tabu: laisvoji rinka nėra neliečiama, ypač siaučiant krizei, kai Europos vartotojų kišenės tuštesnės, negu bet kada anksčiau.

Šis susitarimas, siekiantis apriboti pernelyg dideles tarptinklinio ryšio skambučių ir teksto žinučių kainas yra naudingas vartotojams, naudingas stiprinant ryšius tarp Europos valstybių ir yra Europos pozityvumo ir naudingumo pavyzdys.

Milijonų Europos piliečių telefono sąskaitos sumažės arba, kita vertus, galbūt atsitiks atvirkščiai, kai teksto žinutė kainuos tik 11 centų: todėl žmonės galės rašyti žinutes nors ir visą dieną, išleisdami tiek pat pinigų.

Perdavimo priemonės, taikant pradinį trumpiausią apmokestinimo laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis nei 30 sek. vertintinos itin teigiamai. Didžiausios kainos siunčiant SMS žinutes ir duomenis galėtų būti ir mažesnės, tačiau mes pasiryžome šiam kompromisui, norėdami pasiekti susitarimą.

Norėčiau padėkoti Komisijos narei Viviane Reding, Adinai-Ioanai Vălean ir visų frakcijų pranešėjams, nes pateikėme puikų Europos Sąjungos veiksmų pavyzdį krizės metu

Pirmininkas. – Taigi galime baigti optimistine gaida, tai labai svarbu, ypač artėjant rinkimams. Dabar pagal procedūrą „prašau žodžio“ leidžiu kalbėti Silvia-Adrianai Țicău.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, norėčiau pasveikinti savo kolegas narius užbaigus darbą, rengiant šį pranešimą. Europos Parlamentas be abejonės atstovauja Europos piliečių interesams. Taip pat priminsiu prieš porą metų vykusias diskusijas dėl mobiliojo telefono tarptinklinio ryšio tarifų. Džiaugiuosi dėl to, kad pozicijos šiais klausimais labai neišsiskyrė. Mums iš tikrųjų pavyko labai greitai susitarti dėl tarifų sumažinimo. Manau, kad labai svarbu ir toliau ir reikšmingai mažinti mokesčius už mobiliojo telefono pokalbius, skambinant arba priimant skambučius. Tačiau svarbiausia mažinti mokesčius siunčiant žinutes.

Mes tai darome ne tik jaunosios kartos, bet ir kiekvieno, kuris keliauja Europos Sąjungoje, labui. Ši priemonė iš tikrųjų reiškia, viena vertus, vartotojų apsaugą, tačiau tuo pačiu metu yra tinkamas pavyzdys, kaip reguliuojama rinka galėtų tarnauti Europos piliečiams.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, mobilusis ryšys ir internetas tapo judumo ir naujovių simboliu. Todėl būtina užtikrinti piliečiams plačiai ir lengvai prieinamas telekomunikacijų paslaugas. Nežiūrint daugelio Komisijos narės raginimų, tarptinklinio ryšio paslaugų kainos SMS vis dar tebėra gerokai aukštesnės už panašias vietinių pokalbių paslaugų kainas. Mes turėtume siekti pakeisti šią padėtį. Šiuo požiūriu aš labai vertinu Komisijos ir Komisijos narės darbą.

Panaši padėtis ir su internetu. Kodėl naudojimasis internetu iš mobiliojo telefono yra laikomas prabanga? Mes turėtume užtikrinti kiek galima platesnę interneto prieigą. Šiuo požiūriu būtų naudingas kainos mažinimas naudojantis duomenų tarptinklinio perdavimo paslaugomis. Tai svarbu, nes ši priemonė labiausiai rūpi jauniausiai mūsų visuomenės grupei – jaunimui.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, esu labai patenkintas mūsų pasirinkta kryptimi. Kalbu apie radikalų tarptinklinių balso skambučių ir interneto prieigos kainų mažinimą. Tai – pirmasis žingsnis ir, mano manymu, jį lydės kiti. Tai – veiksniai, kurie paspartins Lisabonos strategijos įgyvendinimą. Tai svarbu švietimo procesui ir jaunajai kartai. Svarbu, kad interneto galimybės būtų prieinamos

žmonėms, kurie santykinai nėra labai turtingi ir kurių pajamos nėra labai didelės. Mes judame teisinga kryptimi. Šios naujienos bus be abejonės sutiktos palankiai. Dėkoju Komisijai.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Norėčiau nuoširdžiai pasveikinti pranešėją ir Komisijos narę. Komisijos narę, prieš keletą metų aš jums minėjau, kad nenoriu mokėti didelių mokesčių už skambutį už sieną. Nesitikičiau, kad mano kaip vartotojo statusas taip greitai pasikeis, ir konkrečiai būtent šia direktyva.

Ši direktyva – įrodymas, kad Europos Sąjunga gali naudoti savo bendrosios politikos priemones formuodama glaudesnę ryšį su savo piliečiais ten, kur šis ryšys jaučiamas labiausiai – jų kišenėse. Ši direktyva reiškia daugiau Europos, didesnę konkurencingumą ir vieningą ekonomiką, ir tai – vienas svarbiausių šios Komisijos ir Parlamento darbo rezultatų. Vienintelis dalykas, kurio norėčiau, tai – veikti ta pačia dvasia ir skirti tiek pat dėmesio vartotojams ir kitą kadenciją. Dar kartą leiskite pasveikinti visus ir visiems padėkoti.

Viviane Reding, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti nariams, atlikusiems puikų darbą: pirmiausia, žinoma, pranešėjai Adinai-Ioanai Vălean, tačiau taip pat kitų komitetų pranešėjams, pagalbiniais pranešėjams ir frakcijų pirmininkams. Jų pastangomis vos per septynis mėnesius mums pavyko priimti labai svarbų pasiūlymą dėl laisvo piliečių judėjimo ir didelių mokesčių sumažinimo. Manau, kad tai labai svarbus momentas vidaus rinkai. Taip pat tai įrodo piliečiams, kad EP nariams būtina jų parama.

Jeigu tik man leisite, vis dėlto norėčiau pasakyti, kad – nė kiek nesumenkindama to, ką teigia, pvz., Syed Kamall – kad jei rinka neveikia, turėtų įsikišti politinė vadovybė. Norėčiau, kad kas nors šiame Parlamente man paaiškintų, kaip galima teigti, kad rinka veikia, jei pasiūsti žinutę iš vienos valstybės į kitą operatoriams kainuoja mažiau negu 11 centų, tuo tarpu vidutinis vartotojas turi mokėti daugiau negu 28 centus.

Dabar nustačius viršutinę leidžiamą ribą, kuri yra 11 centų, vis dar lieka daug veiklos laisvės; vis dar esama didelių galimybių plėtoti konkurenciją. Kaip daugeliui jūsų šiame Parlamente man norėtusi, kad rinka veiktų ir mums nereikėtų jos koreguoti. Tikėkimės, kad mums vėl neprireiks to paties daryti ateityje, ir kad priėmus šį sprendimą rinka iš tikrųjų veiks taip, kaip būtų geriausia visiems: pramonei, piliečiams, laisvam judėjimui ir vidaus rinkai, kur kiekvienas pilietis gali keliauti, pernelyg nesijaudindamas dėl didelių telefono sąskaitų.

Adina-Ioana Vălean, pranešėja. – (RO) Tarptinklinio ryšio kainų mažinimas būtinas. Mes visi sutinkame su tuo, kad rinka neveikia. Kaip ją reguliuoti – klausimas, kurį vis dar reikia svarstyti.

Komisijos pasiūlymas nustatyti didžiausius leidžiamus tarifus – klausimas, kurį mes dabar svarstome. Ar tai pati geriausia galima priemonė? To mes nežinome, tačiau tai vienintelė mums šiuo metu prieinama galimybė. Manau, kad ateityje galėsime rasti kitų būdų.

Norėčiau apibendrinti diskusiją apie šią pramonės šaką. Neturime laikytis vienintelės prielaidos, kad mobiliojo telefono sektorius negailestingai išnaudoja vartotojus. Tokia mintis gali būti labai pavojinga, nes ši pramonės sritis sėkmingai vystosi, ir tai matyti iš to, kad kuriamos naujos darbo vietos, prisidedama prie biudžeto vykdymo ir įgyvendinamos technologijų naujovės. Todėl manau, kad svarbu, kad tie, kurie reguliuoja rinką, nesijaustų visiškai patenkinti dėl to, ko pasiekėme ir siektų didesnių laimėjimų, kad būtų jaučiama ilgalaikė nauda.

Norėčiau padėkoti visiems, dalyvavusiems rengiant šį pranešimą ir manau, kad mes ne paskutinį kartą svarstome ir dar svarstysime šį klausimą.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

19. 2007 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendra diskusija dėl šių pranešimų:

– A6-0168/2009, pateikto Jeano-Pierro Audy Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl 2007 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2008)2359 – C6-0415/2008 – 2008/2186(DEC)),

– A6-0159/2009, pateikto Bogusławo Liberadzio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl septintojo, aštuntojo ir devintojo Europos plėtros fondų 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (COM(2008)0490 – C6-0296/2008 – 2008/2109(DEC)),

- A6-0184/2009, pateikto Paulo Casacos, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl 2007 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, I skirsnis: Europos Parlamentas (C6-0416/2008 – 2008/2276(DEC)),
- A6-0151/2009, pateikto Søren Bo Søndergaard, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl 2007 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, IV skirsnis: Teisingumo Teismas (C6-0418/2008 – 2008/2278(DEC)),
- A6-0152/2009, pateikto Søren Bo Søndergaard, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl 2007 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, V skirsnis: Audito Rūmai (C6-0419/2008 – 2008/2279(DEC)),
- A6-0155/2009, pateikto Søren Bo Søndergaard, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos Sąjungos 2007 finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, VI skirsnis: Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (C6-0420/2008 – 2008/2280(DEC)),
- A6-0153/2009, pateikto Søren Bo Søndergaard, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl 2007 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, VII skirsnis: Regionų komitetas (C6-0421/2008 – 2008/2281(DEC)),
- A6-0156/2009, pateikto Søren Bo Søndergaard, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl 2007 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, VIII skirsnis: Europos ombudsmenas (C6-0423/2008 – 2008/2282(DEC)),
- A6-0154/2009, pateikto Søren Bo Søndergaard, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl 2007 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, IX skirsnis: Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (C6-0424/2008 – 2008/2283(DEC)),
- A6-0157/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos mokymo fondo 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0437/2008 – 2008/2264(DEC)),
- A6-0158/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0442/2008 – 2008/2269(DEC)),
- A6-0160/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos policijos koledžo 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0444/2008 – 2008/2271(DEC)),
- A6-0161/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos teisinio bendradarbiavimo institucijos (Eurojust) 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0436/2008 – 2008/2263(DEC)),
- A6-0162/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos vaistų agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0435/2008 – 2008/2262(DEC)),
- A6-0163/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos aviacijos saugos agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0439/2008 – 2008/2266(DEC)),
- A6-0164/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos GNSS priežiūros institucijos 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0446/2008 – 2008/2273(DEC)),
- A6-0165/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos geležinkelių agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0443/2008 – 2008/2270(DEC)),
- A6-0166/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0445/2008 – 2008/2272(DEC)),
- A6-0167/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos jūrų saugumo agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0438/2008 – 2008/2265(DEC)),

- A6-0169/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos rekonstrukcijos agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0429/2008 – 2008/2256(DEC)),
- A6-0170/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0441/2008 – 2008/2268(DEC)),
- A6-0171/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu, dėl Europos aplinkos agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0432/2008 – 2008/2259(DEC)),
- A6-0172/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos maisto saugos tarnybos 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0440/2008 – 2008/2267(DEC)),
- A6-0173/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu, dėl Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0428/2008 – 2008/2255(DEC)),
- A6-0174/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0433/2008 – 2008/2260(DEC)),
- A6-0175/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0431/2008 – 2008/2258(DEC)),
- A6-0176/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0430/2008 – 2008/2257(DEC)),
- A6-0177/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos profesinio mokymo plėtros centro 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0427/2008 – 2008/2254(DEC)),
- A6-0178/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos Sąjungos įstaigų vertimo centro 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0434/2008 – 2008/2261(DEC)),
- A6-0179/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūros 2007 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (C6-0447/2008 – 2008/2274(DEC)), ir
- A6-0148/2009, pateikto Christoferio Fjellnerio, Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Europos agentūrų finansų valdymo ir kontrolės (2008/2207(INI)).

Jean-Pierre Audy, *pranešėjas*. – (FR) Gerb. pirmininke, Siimai Kallasai, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti jums, Siimai Kallasai ir jūsų kolegoms iš Komisijos už dėmesį, kurį jūs skyrėte Parlamento darbui dėl Europos Komisijos ir jos vykdomųjų agentūrų biudžeto įvykdymo patvirtinimo 2007 m. Taip pat norėčiau padėkoti administruojančioms tarnyboms.

Taip pat norėčiau atiduoti duoklę Europos Audito Rūmams, vadovaujamiems pirmininko Vítoro Caldeiros. Jų ištekliai atsižvelgiant į jiems keliamų užduočių mastą buvo riboti.

Norėčiau keletu žodžių apibūdinti sąlygas, kuriomis vyksta šio biudžeto įvykdymo patvirtinimas. 2007 m. buvo pirmieji naujosios daugiametės 2007–2013 m. finansinės perspektyvos metai, kada buvo pradėta įgyvendinti daug naujų taisyklių. 2007 m. taip pat buvo paskutiniai metai, kai biudžeto įvykdymo patvirtinimą vykdė dabartinė Komisija, kuri savo kadencijos pradžioje žadėjo – prisiminkite, Komisijos nary, tai buvo Komisijos pirmininkas – gauti teigiamą Europos Audito Rūmų patikinimo pareiškimą.

Tačiau jau 14 metų Audito Rūmai skelbia neigiamą sąskaitų patikimumo ir atliktų operacijų teisėtumo bei tvarkingumo pareiškimą daugumai išlaidų sričių, pripažindami, kad jose yra vienokių ar kitokių klaidų, net jei – kas yra malonu – administravimo išlaidoms ir konsoliduotoms sąskaitoms patikinimo pareiškinas visuomet buvo teigiamas.

2007 m. buvo paskutiniai biudžeto įvykdymo patvirtinimo metai prieš Europos Parlamento rinkimus. Šiomis sąlygomis ir šalia daugelio abejonių, kurios reiškiamos rezoliucijos projekte dėl Bendrijos lėšų valdymo savo pranešimu siekiau analizuoti biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą ir pateikti savo įnašą į šį sudėtingą procesą tam, kad pagaliau būtų gautas teigiamas patikinimo pareiškimas, atsižvelgiant į galimybes. Todėl man labai norėtųsi sužinoti, kokios pozicijos laikosi politinės frakcijos ir mano kolegos nariai, kalbėsiantys šiuo klausimu.

Dabar, kai darbas šiuo klausimu baigtas, mano mintys prieštaringos: viena vertus aš tvirtai tikiu, kad padėtis gerėja, tačiau nepakankamai ir pernelyg lėtai, ir, kita vertus, kad būtų nepagrįsta likti padėtyje, kai 14 metų Europos Audito Rūmai nepateikia teigiamo patikinimo pareiškimo, tačiau nepaisant to Europos Parlamentas niekuomet neprieštarauja biudžeto įvykdymo patvirtinimui.

Atėjo laikas europiečiams liautis galvojus, kad Parlamentas nevykdo tinkamos stebėsenos. Todėl siūlau, atsižvelgdamas į padėties rimtumą, nedelsiant surengti tarpinstitucinę konferenciją. Pastarojoje turėtų dalyvauti visi, kuriems tenka vienoks ar kitoks Bendrijos lėšų valdymo ir stebėsenos vaidmuo, ir pradėti išsamias diskusijas, įgalinančias mus parengti reformas, būtinas tam, kad būtų galima kiek įmanoma greičiau gauti teigiamą patikinimo pareiškimą. Norėčiau sužinoti priežastis, dėl kurių politinės frakcijos prieštarautų šioms diskusijoms.

Ypatingą dėmesį reikėtų skirti valstybių narių, kurios valdo apytiksliai 80 proc. Sąjungos biudžeto, vaidmeniui. Iš tikrųjų šis pasidalijęs valdymas ir sudaro daugiausia sunkumų. Kalbėdamas šiuo klausimu, matau tuščias Tarybos vietas; epizodinių Tarybos politinį dalyvavimą galima būtų paaiškinti dabartiniais Čekijos politiniais sunkumais, nebent laikysime šį nebuvimą ir tylą abejingumu arba dar blogiau – ignoravimu.

Dėl pranešimo dėl pasidalijamojo valstybių narių valdymo norėčiau pabrėžti ne tik valstybių narių valdymo deklaracijų, bet ir metinių santraukų vaidmenį, kur daug aspektų padėtų mums siekiant teigiamo patikinimo pareiškimo.

Be to, vadovaudamasis Sutarties 248 straipsniu, siūlau, kad būtų sustiprintas bendradarbiavimas tarp valstybių narių audito institucijų ir Europos Audito Rūmų, stiprinant struktūrinių veiksmų pasidalijamojo valdymo kontrolę.

Siūlau, kad svarstytume galimybę leisti valstybių narių audito institucijoms, kurios veikia, kaip nepriklausomi išorės auditoriai, vadovaujantis atitinkamais tarptautiniais audito standartais, išduoti nacionalinius Bendrijos lėšų valdymo audito sertifikatus. Šie sertifikatai būtų išduoti valstybių narių vyriausybėms tam, kad biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu būtų pateikti, laikantis atitinkamos tarpinstitucinės procedūros, kurią dar reikia nustatyti.

Taip pat, gerb. pirmininke, stebiuosi dėl to, kad metinės konsoliduotos finansinės sąskaitos parodė grynąjį turtą, siekiantį 58 mlrd. EUR, ir siūlau svarstyti galimybę įsteigti pensijų fondą, perkeltiant į išorę 33,5 mlrd. EUR įsipareigojimų darbuotojams.

Baigdamas pasakysiu, kad atėjo laikas reformuoti mūsų sistemą, ir nuoširdžiai manau, kad ši reforma turėtų būti pagrįsta giliu ir nuoširdžiu dialogu tarp visų, dalyvaujančių biudžeto darbe.

Bogusław Liberadzki, pranešėjas. – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, kalbame apie Europos plėtros fondo lėšas Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalims. Mūsų požiūriu šios šalys nėra standartiniai regionai, jos nėra įprastinės šalys ir joms būdingi sunkumai taip pat nėra įprasti. 2007 m. vykdant fondo veiklą, mokėjimai ir įsipareigojimai padidėjo, o tai reiškia ir didesnį panaudojimo efektyvumą. Tai neabejotinai teigiamas dalykas, ir nuo to norėčiau pradėti.

Fondą sudaro dvi dalys: dalis, valdoma Europos Komisijos ir dalis, už kurią atsakingas Europos investicijų bankas. Europos Komisijos valdoma dalis yra dalis, apie kurią mes kalbame šioje diskusijoje dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo, tuo tarpu dalis, už kurią atsakingas EIB, šiuo metu neįtraukta į biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, ir aš grįšiu prie šio klausimo vėliau.

Mūsų diskusijos remiasi Europos Audito rūmų pozicija. Audito Rūmai teigia, kad pelno ir įsipareigojimų operacijos 2007 m. iš esmės yra teisėtos ir tvarkingos, tačiau atkreipia dėmesį į didelę pasitikėjimo riziką biudžetinės paramos srityje, atsirandančią dėl to, kad Komisija „dinamiškai interpretuoja“ tinkamumo finansuoti kriterijus. Vis dėlto auditas nustatė reikšmingą klaidų lygį ir – kaip mes visi dėl to sutariame – dėl to reikėtų skubiai tobulinti priežiūrą ir kontrolę. Šių galimybių esama, ir mūsų požiūris taip pat yra panašus.

Auditui pasirinktos šešios valstybės ir 250 ūkinių operacijų. Prieita labai svarbios išvados – kad Komisija vis dar negali pateikti išsamių apskaitos duomenų. Džiaugiamės tuo, kad nuo 2009 m. vasario mėn. pradės veikti nauja sistema. Manau, Komisijos narys tai patvirtins.

Kitas labai svarbus klausimas – skirtumas tarp žodžių ir darbų rengiant susitarimus. Pasirengimo ir pasirašymo eiga dažnai yra labai dviprasmiška. Komisija privalo ją patikslinti, ypač todėl, kad AKR šalys taip pat laikosi labai skirtingo požiūrio. Labai svarbus klausimas mūsų, kaip Europos Parlamento, požiūriu yra tai, kad tvarkingumo įvertinimas turėtų būti atliekamas ne po, bet iš anksto priežiūros ir kontrolės forma siekiant išvengti netvarkingų sąskaitų. Netvarkingų sąskaitų būtų galima išvengti vykdant lėšų paskirstymo naudingumo įvertinimą. Taip būtų ne tik įrodomas sąskaitų tvarkingumas, bet ir parodoma, koku laipsniu pasiekta tikslo, ir todėl turėtume atkreipti dėmesį į bendradarbiavimo su valstybių narių parlamentais poreikį, nes jie dažniausiai yra išgilinę į šį klausimą. Tai – bendradarbiavimo su valdžios institucijomis ir vyriausybėmis ir su pilietine visuomene klausimas.

Kitas aspektas, kurį aš manau esant ypač svarbų, yra lėšų, kurias valdo EIB, stebėsena. EIB ir toliau lieka mūsų nekontroliuojama institucija. Pranešime aiškiai pabrėžiama, kad Europos investicijų bankui buvo skirta 2,2 mlrd EUR. Tai buvo visuomenės lėšos, gautos ne iš finansų rinkų. EIB galėtų būti laikoma pačia nedemokratiškiausia institucija, disponuojančia visuomenės lėšomis.

Baigdamas norėčiau padėkoti Komisijos nariui Siimui Kallasui už bendradarbiavimą šią kadenciją. Norėčiau paprašyti Jaceko Łuckiewicziaus priimti mūsų padėką Audito Rūmų vardu. Dėkoju kolegoms iš Vystymosi komiteto ir Biudžeto kontrolės komiteto, kuriam veiksmingai vadovavo Herbert Bösch.

Paulo Casaca, pranešėjas. – (PT) Gerb. pirmininke, Siimai Kallasai, Herbertai Böschai, ponios ir ponai, baigiamė didžiausią kada nors buvusią Europos Parlamento reformą. Šia reforma numatoma sukurti statutus EP nariams ir jų padėjėjams ir baigti nepriimtina atlyginimų diskriminavimą tarp EP narių ir neskaidrią sistemą kelionpinigiams bei diskriminacinę pensijų sistemą.

Kaip pranešėjas, rengęs pranešimą dėl Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo, Biudžeto kontrolės komiteto narys 10 metų ir Socialistų frakcijos Europos Parlamente pirmininkas, aš labai didžiuojuosi tuo, ko mums pavyko pasiekti ir manau, kad nebūtų per daug, jei visuomenė įvertintų šiuos pokyčius, kurie jai reikalingi ir kurių ji norėjo.

Atsižvelgiant į tai, šiandien aš, kaip ir visuomet, visiškai pritariu absoliučiam skaidrumui panaudojant visuomenės lėšas. Visiškai sutinku su Europos ombudsmeno nuomone šiuo klausimu. Šiandien, kaip ir visuomet, prieštarauju tam, kad visuomenės lėšos būtų naudojamos sprendžiant klausimus, kurie iš tikrųjų susiję su asmenine rizika. Šiandien, kaip visuomet, prieštarauju savanoriškiems pensijų fondams, kurie neatsižvelgia į darbo užmokesčio skirtumus, ir diskriminuoja pensijų fondų dalyvius.

Manau esant visiškai nepriimtinus klaidingus apibendrinimus, pvz., tvirtinimus, kad visi EP nariai turi teisę į dvi pensijas.

Kaip šio pranešimo autorius norėčiau pabrėžti, kad, po 10 metų darbo EP ir šiek tiek mažiau laiko Portugalijos parlamente ir Azorų salų regioniniame parlamente, palieku Parlamentą, neturėdamas griežtai apibrėžtos galimybės gauti jokios pensijos: nacionalinės, regioninės ar Europos.

Šiuo požiūriu privalau pasakyti, kad kiekvienas, kuris galvoja, kad jų atstovų teisių, kurios yra visiems vienodos, apribojimas padeda tobulinti Europą, labai klysta.

Atvirkščiai, esu visiškai įsitikinęs tuo, kad vienintelis būdas įveikti nepasitikėjimą savo atstovais – sumažinti galimybes nustatyti konkrečias taisykles Parlamento nariams, žinant, kad jie atsakingi už šių taisyklių patvirtinimą. Aš netgi manau, kad vienintelis klausimas, kurį turi spręsti Parlamentas – santykinė EP narių vieta Europos administracinėje sistemoje.

Apgailestaudamas dėl aiškumo trūkumo, kurio būta praeityje tarp visuomeninių pareigų ir asmeninių interesų pensijų sistemoje turėčiau pasidžiaugti tam tikru pripažinimu, kurio susilaukė darbas tų, kurie, ypač mūsų Biudžeto kontrolės komitete, nenuilstamai kovojo dėl Europos biudžeto sąskaitų tikslumo ir skaidrumo.

Norėčiau iš širdies padėkoti kiekvienam šiame Parlamente ir pareikšti savo norą, kad darbas, kurį atliko mūsų komitetas būtų tęsiamas kitą Parlamento kadenciją su ta pačia energija ir atsidavimu, kaip iki šiol, kuriant griežtesnę ir sąžiningesnę Europą, kurioje būtų daugiau solidarumo.

Parlamentas, kuris bus renkamas birželio mėn. veiks vadovaudamasis skaidresnėmis ir teisingesnėmis taisyklėmis, ir tuo šiandien galime tik pasidžiaugti.

Pirmininkas. – Toliau kalbės Christofer Fjellner. Pranešėjas Søren Bo Søndergaard atvyks šiek tiek vėliau, nes vėluoja lėktuvas. Todėl pranešėjas kalbės vėliau.

Christofer Fjellner, pranešėjas. – (SV) Gerb. pirmininke, man išpūdį paliko tai, kad jūs bent pabandėte išvardyti šias decentralizuotas agentūras. Jų, žinoma, yra labai daug. Drįščiau tvirtinti, kad biudžeto įvykdymo patvirtinimas ES agentūroms tapo dar svarbesnis todėl, kad išaugo jų skaičius. Biudžetas ir darbuotojų skaičius taip pat padidėjo.

Agentūrų skaičius išaugo nuo 11 1995 m. iki 27 šiandien. 2007 m. visų agentūrų biudžetas buvo 1 243 500 000 EUR. 1995 m. vienos agentūros biudžeto vidurkis buvo 7 mln. EUR, dabar jis yra daugiau negu 22 mln. EUR. Darbuotojų skaičius taip pat reikšmingai išaugo. 1995 m. kiekvienoje agentūroje vidutiniškai dirbo 38 žmonės. Šiandien šis skaičius yra 155. Mano nuomone, šis padidėjimas pats savaime reikšmingas ir vertas apmąstymų: tai klausimas, ar ši priemonė tinkama ir ar šio pobūdžio padidėjimas pagrįstas. Jis taip pat kelia mums didesnius reikalavimus svarstant biudžeto įvykdymo patvirtinimą, nes tam reikia skirti daugiau laiko ir energijos.

Todėl atskiriems pranešimams mes pasirinkome 21 iš šių agentūrų ir taip pat parengėme atskirą horizontalų pranešimą klausimais, bendrais daugumai agentūrų.

Džiaugiuosi, galėdamas pasakyti, kad dauguma agentūrų iš Audito Rūmų sulaukė aiškių patikinimo pareiškimų. Taigi jų valdymas buvo tinkamas. Tuo pat metu dauguma jų – beveik faktiškai visos – metai iš metų vis dar turi sunkumų dėl perteklinių lėšų ir finansinio reglamento ir darbuotojų reglamentų laikymosi. Vertėtų pagalvoti apie tai, kad mes metai iš metų kartojame tą pačią kritiką tais pačiais klausimais, tačiau nuo to niekas nesikeičia. Tai reiškia, kad turėtume daugiau galvoti apie agentūrų atsakomybę ir tai, kaip mes faktiškai jas valdome. Todėl horizontaliame pranešime taip pat pasiūliau fiksuoti išlaidas, jei agentūros neišnaudoja tam tikros biudžeto dalies arba kai jos negali įdarbinti visų reikalingų darbuotojų. Taip pat siūloma, kad turėtume bendrą paramos tarnybą padėti mažoms agentūroms vykdyti didelių išlaidų reikalaujančias administravimo užduotis. Manau, tai ypač svarbu.

Šiais metais nusprendėme konkrečiai įvertinti keturias agentūras, kurios sulaukė prastų patikinimo pareiškimų iš Audito Rūmų ir kurių sunkumai atrodo didžiausi. Tai – Europos policijos koledžas, Europos GNSS priežiūros institucijos – GNSS paprastai mes vadiname *Galileo*, Europos geležinkelių agentūra ir *Frontex*. Džiaugiuosi, galėdamas pasakyti, kad buvo galima suteikti biudžeto įvykdymo patvirtinimą šiai trijulei – *Galileo*, Europos geležinkelių agentūrai ir *Frontex* – po to, kai susipažinome su visa informacija, kurią jie mums suteikė.

Deja, CEPOL, t. y. Europos policijos koledžas pateikė daug informacijos, tačiau toli gražu ne visą. Todėl negalime patvirtinti biudžeto įvykdymo. Tebelieka neišspręstas klausimas dėl ES mokesčių mokėtojų pinigų naudojimo, pvz., asmeniniams baldams įsigyti, asmeniniams mobiliojo telefono skambučiams apmokėti ir asmeninėms kelionėms. Paprašėme informacijos apie tai, tačiau visos jos negavome. Todėl komitetas ir aš siūlome atidėti biudžeto įvykdymo patvirtinimą tol, kol CEPOL nepateiks šiuo požiūriu išsamios deklaracijos. Taip pat žinoma, kad *Olaf* vykdo nuolatinį tyrimą dėl sukčiavimo šioje agentūroje. Tai rimta, ir mes turime parodyti, kad rimtai vertiname ir iki galo tai išnagrinėti. Todėl mes ir atidedame biudžeto įvykdymo patvirtinimą. Tai nėra tai, ką aš daryčiau su malonumu, tačiau manau, kad galime pasiekti tik šitaip. Turime turėti visą informaciją ant stalo prieš suteikdami biudžeto įvykdymo patvirtinimą.

Siim Kallas, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – Gerb. pirmininke, jau penktą kartą esu prieš jus, jums rengiantis balsuoti dėl Komisijos rezoliucijos dėl Biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Ir penktą kartą turiu pripažinti, kad – nepaisant nepaneigiamos pažangos vykdančią biudžetą – mes vis dar neturime teigiamo patikinimo pareiškimų.

Jums pateiktos rezoliucijos projekte (58 dalis), pranešėjas...

(FR) „ragina Komisiją nedelsiant [*sans délai*] pateikti pasiūlymus dėl to, kaip pasiekti tikslą sulaukti teigiamo patikinimo pareiškimų“.

Todėl aš tai padarysiu „*sans délai*“.

Nurodysiu jums tris pagrindines priežastis, kodėl mes nesulaukėme teigiamo patikinimo pareiškimų, nors tai buvo tikslas, iškeltas vos pradėjus dirbti dabartinei Komisijai.

Mes tikriausiai iš pradžių pernelyg pasitikėjome valstybėmis narėmis, kurioms, kaip ir mums, kaip mes manėme, susirūpinimą turėtų kelti neigiamas visuomeninis ir politinis patikinimo pareiškimų poveikis, tuo

tarpu faktiškai mūsų raginimas veikti tapo realiai veiksmingas tik tuomet, kai pradėta taikyti politiką „įspėti, spręsti arba stabdyti mokėjimus“. Taigi iš pradžių buvo pernelyg pasitikėta paskatomis, o ne prievarta.

Taip pat mes siekėme evoliucijos, o ne revoliucijos. Atsisakėme radikalesnių sprendimų, pvz., dėl supaprastinimo, bandydami pakeisti patikinimo pareiškimo pobūdį.

Akivaizdu, kad penkerių metų mūsų veiksmų planui neužteko. Kai kurie mūsų veiksmų plano rezultatai jaučiami tik dabar. Kita Komisija pasinaudos mūsų darbo rezultatais, kurių be šio veiksmų plano nebūtų buvę galima pasiekti.

Tačiau jūsų klausimas yra „kaip ir kada jūs užtikrinsite teigiamą patikinimo pareiškimą?“ Pirma, aš turėčiau priminti garbingiesiems nariams, kas yra vadinamasis „neigiamas patikinimo pareiškimas“.

Sutarties 248 straipsnis numato, kad Audito Rūmai pateikia „sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą“. Jis buvo įtrauktas į Maastrichto sutartį paskutiniu momentu be jokių realių diskusijų dėl galimų padarinių. Nuo to laiko šis klausimas visuomet kelia sunkumų.

Vadinamasis neigiamas patikinimo pareiškimas – Audito Rūmų nuomonės dalis. Juo nurodoma, kad buvo nustatytas reikšmingas klaidų lygis su mokėjimais susijusiose operacijose, nors ir įvairiu lygiu. Audito Rūmai taip pat nurodo, kad mūsų metinės sąskaitos yra patikimos ir pateikia daug teigiamų ir taiklių pastabų apie mūsų finansinį valdymą. Pats patikinimo pareiškimas nėra niekuo ypatingas, palyginti su tuo, kaip bendrai formuluojamos audito nuomonės.

Tačiau šis sakiny – labai politizuojamas ir dažnai tyčia netinkamai aiškinamas. Todėl turiu pripažinti, kad mane nustebino, kaip sunku įtikinti išrinktuosius politikus ir visuomenę tuo, kad biudžeto valdymas Europos Sąjungoje yra daug geresnis, už apibūdinamą šiuo sakiniu. Turime kažką daryti, kad šis neigiamas politinis Europos lėšų naudojimo vertinimas būtų baigtas.

Greitai ir garantuotai rezultatų galima pasiekti, jei įsivaizduosime tris variantus:

1 variantas. Pakeisti Sutartį. Tai, kaip dabar formuluojama Sutartis, turi neigiamą poveikį visuomenės lūkesčiams dėl pagrįsto finansų valdymo – automatiškai ir beveik neišvengiamai – kasmet nuo to laiko, kai įsigaliojo Maastrichto sutartis.

Tarpvyriausybėje konferencijoje dėl Lisabonos sutarties, aš klausiau, ar galima pataisyti Sutarties 248 straipsnį. Kartu su Audito Rūmais mes nagrinėjome, ar Audito Rūmų užduotis negalėtų būti realesnė, galbūt apimanti trejų metų ciklą, o ne metinį biudžetą, ir prašant Audito Rūmų atsižvelgti į tai, kad dauguma Komisijos kontrolės sistemų yra daugiametės, ir užtikrina, kad klaidos laikui bėgant ištaisomos. Mes kreipėmės į keletą valstybių narių delegacijų: jos visos tam pritarė, tačiau veiksmų nesiėmė.

2 variantas. Dabar nurodysiu antrąjį variantą ir radikalią būdą, kaip įgyti teigiamą patikinimo pareiškimą. Pagal galiojančią sutartį turbūt reikėtų liautis skirti lėšas valdymo sistemoms, kurios yra tokios sudėtingos, kad neįmanoma laikytis esamų reikalavimų dėl nedidelio klaidų skaičiaus.

Jei esama kolektyvinė sistema pernelyg sudėtinga, tuomet reikalingas supaprastinimas. „Supaprastinimas“ – gražus žodis, kuris visiems patinka. Ūkinių operacijų, kurias reikia patikrinti, yra virš milijono. Ar 480 auditorių, esančių Liuksemburge, nors ir kompetentingų, dirbančių labai sudėtingos teisėkūros sąlygomis 27 valstybėse narėse, turinčiose 23 oficialias kalbas, gali kasmet pateikti pareiškimą dėl visų ūkinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo visose išlaidų srityse?

Jei norite, kad supaprastinimas turėtų greitą ir veiksmingą poveikį ir sumažintų pasitaikančių klaidų skaičių, mano nuomone kai kuriose srityse reikėtų atsisakyti bendro finansų valdymo. Tai reiškia ūkinių operacijų skaičiaus sumažinimą nuo milijonų iki keleto tūkstančių.

Struktūriniais fondams tai reikštų aiškių atsakomybės, kuri šiuo metu bendra, nustatymą. Dėl to struktūriniai fondai galėtų tapti biudžeto parama neturtingesniems regionams. Atitinkamas regionas arba valstybė narė gautų metinę ES biudžeto išmokų dalį, nukreipiamą į valstybės biudžetą, kuri būtų skirta išlaidoms nacionalinėje sistemoje, esant išskirtinei finansų ministro atsakomybei ir audituojama aukščiausių valstybių narių audito institucijų.

Valstybė narė gautų metinę išmokų dalį iš ES biudžeto ir būtų atskaitinga savo piliečiams ir kitoms valstybėms narėms, remiantis pasiektais rezultatais. Projektų tinkamumas, viešųjų pirkimų procedūros ir įsisavinimo apimtys nebebūtų Europos problema.

Esant šiam radikaliai scenarijui, mes prarastume milijonus projektų, kurie yra pernelyg maži ir sudėtingi tam, kad būtų artimai stebimi iš Briuselio. Jokių mažų, kūrybiškų projektų, kurie šiuo metu pajuokiami euroskeptikų spaudoje!

3 variantas: Jei negalima pakeisti Sutarties arba jos interpretacijos, galbūt galime susitarti, ką reiškia, kad atitinkamos rūšies ūkinė operacija būtų laikoma „OK“. Turėtume nustatyti sąnaudų požiūriu realias ir veiksmingas ribas tam, kas laikoma „teisėta ir įprasta“.

Tai diskusija apie toleruotiną riziką. Šiuo metu Audito Rūmai visoms operacijoms taiko vienodą 2 proc. reikšmingumo ribą. Audito Rūmai norėtų geresnės rizikos analizės ir politinio susitarimo dėl toleruotinos rizikos įvairiose biudžeto srityse.

Tęsiant diskusiją, ant stalo jums padėtas Komisijos komunikatas. Pranešėjas ragina pritarti šiam komunikatui, kaip „solidžiam metodologiniam pagrindui“, ir laukia tolesnės analizės, duomenų rinkimo, dialogo ir konkrečių pasiūlymų. Būčiau dėkingas už šią paramą ir siūlau nedelsiant judėti į priekį. Taryba taip pat pasirengusi dalyvauti.

Užsitikrinsi jūsų bendrą politinę paramą, Komisija norėtų teikti pasiūlymus nustatyti toleruotiną rizikos lygį kiekvienai biudžeto eilutei atskirai. Kiekvienam būsimam išlaidų pasiūlymui jūsų būtų prašoma „toleruoti“ tam tikrą nustatytą rizikos lygį, tam, kad – tikėkimės – Audito Rūmai tuo remdamiesi galėtų pakoreguoti reikšmingumo ribas.

Būtina pradėti jau dabar. Jei lauksime Finansinio reglamento persvarstymo arba net finansinės perspektyvos po 2013 m., tai neturės įtakos kitai biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrai dar penkerius metus.

Ponios ir ponai, šiandien jūs esate pasirengę balsuoti dėl to, ar patvirtinti biudžeto įvykdymą 2007 m. – metais, kada, kaip dabar teigia auditoriai, visų biudžeto sričių, išskyrus struktūrinių fondų, mokėjimuose 95 proc. arba daugiau atvejų nenustatyta rimtesnių finansinių klaidų.

Tai – geriausias kada nors buvęs patikinimo pareiškimas, geresnis negu prieš metus, esant didesniai mokėjimų ir valstybių narių skaičiui – 27 ES valstybėms narėms. Mūsų finansinis valdymas nuolat gerėja ir yra pakankamai geras, kad būtų vertas biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Tačiau jis nėra tobulas.

ES buvo sukurta siekiant užtikrinti taiką ir gerovę. Iki šiol mums to pavyko pasiekti. Akivaizdu, kad žvelgiant į ES institucinę sąrangą gali būti, kad ją kuriant nedalyvavo joks auditorius, todėl ji nėra tobula. Tačiau tobulas auditas – retenybė bet kur pasaulyje.

Dėkoju už jūsų dėmesį ir prašau balsuoti už biudžeto įvykdymo patvirtinimą. Komisija tikrai imsis veiksmų.

Luca Romagnoli, *Transporto ir turizmo komiteto nuomonės referentas*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Transporto ir turizmo komitetas džiaugiasi tuo, kad ir toliau labai gerai panaudojami išipareigojimų ir mokėjimų asignavimai, siekiantys beveik 100 proc., ir ragina valstybės nares užtikrinti, kad iš nacionalinių biudžetų būtų skiriamas reikiamas finansavimas, prilygstantis šiam ES išipareigojimui.

Nerimauja dėl to, kad panaudota mažai transporto saugumui ir *Galileo* priežiūros institucijai skirtų išipareigojimų asignavimų, ir mokėjimų asignavimų, skirtų vidaus rinkai ir transporto sistemų optimizavimui ir keleivių teisėms.

104 psl.

Su pasitenkinimu pažymi, kad didžiausia finansinės paramos tarpvalstybiniais projektams norma padidėjo iki 30 proc., o mažiausia finansavimo riba iki 1,5 mlrd. EUR. Taip pat norėčiau jums priminti, kad buvo pagerinta projektų atrankos vertinimo procedūra ir patobulinta priežiūra, tačiau taip pat apgailestauju, kad nebuvo suderinta darbų aprašymo tvarka ir standartizuota techninė ir finansinė priežiūra.

2 dalis

Jan Andersson, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (SV) Gerb. pirmininke, užimtumo politika įtraukta į sanglaudos politiką. Šioje srityje vis dar yra klaidų ir trūkumų bei dalykų, dėl kurių abejojame. Apie 27 proc. sanglaudos politikos yra Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto kompetencija. Kalbant apie mokėjimus, dauguma jų atsirado tarp 2000 ir 2006 m. Malonu matyti, kad per šį laikotarpį 100 proc. mokėjimų asignavimų buvo panaudota.

Kartais problema yra ta, kad trūksta netiesioginių išlaidų ir išlaidų personalui įrodymų bei tokių išlaidų pervertinimo. Todėl taip pat palaikome standartiškesnį būdą tai nurodyti, derinant jį su geresniais patikrinimais valstybių narių lygmeniu kitą laikotarpį; jie galėtų sąlygoti šios srities patobulinimus ateityje.

Péter Olajos, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentas*. – (HU) Pasibaigus 2006 m., man buvo suteikta garbė parengti Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę dėl penkių Europos agentūrų, kurios patenka į mūsų jurisdikciją, biudžeto įgyvendinimo 2007 finansiniams metams.

Manau, kad bendras biudžeto eilutės įgyvendinimo lygis šioje srityje, sudarantis 94,6 proc., yra pakankamai visapusis. Įsipareigojimų asignavimų įgyvendinimo rodiklis LIFE+ programai buvo puikus – 98,87 proc. Tarp kitų iškilų agentūrų buvo Europos aplinkos agentūra, pasiekusi 100 proc. tiek įsipareigojimų, tiek mokėjimų prasme, taip pat Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras. Tačiau biudžeto valdymą vis dar reikėtų tobulinti Europos vaistų agentūrai, Europos maisto saugos tarnybai ir Europos cheminių medžiagų agentūrai.

Pastarosios atveju 2007 m. iš tikrųjų buvo pirmieji jos veiklos metai. Kaip Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentas siūlau suteikti Komisijos agentūroms biudžeto įvykdymo patvirtinimą 2007 m. aplinkos politikos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos srityse biudžeto įgyvendinimo atžvilgiu.

Jan Olbrycht, *Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentas*. – (PL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, Regioninės plėtros komitetas nuodugniai išanalizavo Audito Rūmų darbo rezultatus, taip pat aktyviai dalyvavo šiame įžvalgiame darbe, kurį atliko Biudžeto kontrolės komitetas. Šių rezultatų palyginimas su tais, kurie buvo ankstesnio biudžeto įvykdymo patvirtinimo objektu, atskleidžia esminę Komisijos darbo pažangą priežiūros lygio prasme. Tačiau suprantame, kad pirmieji matomi veiksmų plano įvedimo rezultatai pasimatys tik per ateinančius kelerius metus.

Mūsų komitetui svarbu, kad rezultatai, matomi Audito Rūmų ataskaitoje, nekliudytų suprasti sanglaudos politikos reikšmės ES politikai ir kad jie nepakenktų tos politikos tikslams. Taip pat norėtume atkreipti dėmesį į faktą, kad ataskaitoje išryškintos klaidos neturi būti klaidingai suprantamos kaip pažeidimai ar piktnaudžiavimas. Manome, kad yra akivaizdi pažanga, ir ketiname paremti biudžeto įvykdymo patvirtinimo suteikimą Komisijai.

Marusya Ivanova Lyubcheva, *Moteryų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė*. – (BG) Pranešimas apie Europos Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimą 2007 metams rodo pažangą, net jei mums vis dar reikia tinkamai suderinti veiksmus ir kontrolės mechanizmus tam, kad veiksmingiau panaudotume išteklius, sumažintume pažeidimų skaičių ir sunkumą ir pasiūlytume didesnę skaidrumą ir pasiryžimą, ypač dėl lėšų skyrimo lyčių klausimais.

Turi būti paisoma Komisijos pareiga bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir institucijomis. Bendradarbiavimas ir bendravimas – svarbios priemonės, kurios ne visada taikomos. Nežiūrint pro pirštus į kai kuriuos pažeidimus naujausiose valstybėse narėse – Bulgarijoje ir Rumunijoje – manau, būtina užtikrinti vienodą požiūrį į visas valstybes nares.

Abiem šioms šalims taikomas specialus bendradarbiavimo mechanizmas, kuris turi būti nesudėtingas. Kai kurie tekstai pranešime nepriimtini, ypač pasiūlymai dėl mechanizmo rengti ketvirtines ataskaitas Bulgarijai ir Rumunijai, taip pat specialias ataskaitas dėl struktūrinių fondų naudojimo. Raginu pašalinti šiuos tekstus. Tai suteiks šalims galimybę susitelkti įveikiant iškilusias problemas.

Pirmininkas. – Norėčiau pasakyti, kad negirdėjome Vystymosi komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Transporto ir Turizmo komiteto ar Kultūros ir švietimo komiteto nuomonių todėl, kad pranešėjai neatvyko laiku į diskusijas ir buvo padarytas pakeitimas kalbėtojų išsidėstymo tvarkoje. Tęsime diskusiją. Dabar kalbės M. Ferber Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos vardu – vieną su puse minutės.

Markus Ferber, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, ponios ir ponai, manau, kad per šią Parlamento kadenciją kartu padarėme pažangą biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros Europos institucijoms atžvilgiu. Tačiau apgailestauju, kad tai taip ilgai užtruko todėl, kad iš esmės tik dabar pabaigėme tai, kas buvo suplanuota Komisijai atsistatydinant 1999 m. – kitaip tariant, prieš 10 m. Tai rodo, kad mums tikrai reikia patobulinti darbo tvarką ir metodus ir užtikrinti, kad greičiau atsirastų būtinas skaidrumas, kai kalbame apie tai, kaip piliečiai sužino, kam panaudojami jų mokesčiai.

Norėčiau ypač padėkoti P. Casacai, su kuriuo man teko garbės dirbti dėl Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijai. Labai apgailestauju, kad kolega narys, kuris išsakė daug pastabų spaudoje dėl įvairių dalykų, susijusių su Europos Parlamentu, nedalyvauja nei diskusijose ar balsavime komitete, nei diskusijose čia, plenariniame posėdyje. Noriu kai ką labai aiškiai pasakyti šiuo klausimu, kad tai išliktų atmintyje ir liktų būsimosioms kartoms!

Labai gerai žinome, kad čia buvo ir yra problemų ir kad būtent dabar čia esantys Parlamento nariai daugiau nei penkerius metus užtikrino, kad būtų padarytos reikalingos reformos daugelyje Parlamento narių interesų sričių. Dėl to visiems labai nuoširdžiai dėkoju. Padarėme tai, ką turėjome padaryti ir plačiai neišplatino visos informacijos per žiniasklaidą ir tuomet nedalyvavome posėdyje. Ačiū už jūsų teigiamą bendradarbiavimą.

Costas Botopoulos, PSE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pradėsiu pasakydamas tai, ką visuomet sakau, kai diskutuojame biudžeto klausimais ir dėl biudžeto kontrolės, būtent, kad čia turime reikalų ne su technine, o su politine procedūra.

Mūsų Parlamento ir Europos Sąjungos perteikiamas įvaizdis piliečiams yra labai svarbus. Kitaip tariant, kiek Europos mokesčių mokėtojų pinigų naudojame ir kaip bei kokį įvaizdį dėl šio valdymo skaidrumo perteikiame Europos piliečiams. Todėl tai politinis procesas ir labai svarbu, kad išanalizuotume pagrindinius principus, įspūdį, kurį sudarome kaip Europos Sąjunga, o ne tik tam tikras smulkmenas, susijusias su konkrečiomis šalimis, bet tai nereikia, kad neturime kalbėti apie kiekvieną šalį.

Šis pastebėjimas verčia mane pasakyti, kad mūsų pranešimai taip pat labai svarbūs. Vienas iškeltas pavyzdys yra tobulėjimo pavyzdys, kurį pagaliau, po daugelio metų pastangų, pasiekėme Parlamento narių ir Parlamento asistentų statuso srityje, ir dėl to taip pat norėčiau savo ruožtu pasidžiaugti savo kolegos P. Casacos pastangomis. Šiandien turime labai gerą rezultatą ir tai rodo, kad mūsų pranešimai yra svarbūs ir kad privalome būti atidūs juos rengdami.

Norėčiau pridurti porą žodžių apie mūsų pastangų rezultatus šiais metais. Pasakysiu tą patį kaip ir J. P. Audy, kad, žinoma, padarėme pažangą, bet to dar nepakanka. Pagrindinis klausimas – sanglaudos užmojo problema, bet čia noriu pasakyti, kad mes, socialistai, reikalaujame tobulėjimo, patikimumo, veiksmingumo ir supaprastinimo, kaip ir Komisijos narys sakė. Gerb. Komisijos nary, manau, turime pereiti nuo evoliucijos prie revoliucijos supaprastinimo srityje; visa tai ne tam, kad galėtume panaikinti sanglaudą, kuri yra pagrindinė Europos Sąjungos politikos kryptis, bet kad galėtume ją pagerinti ir padaryti veiksmingesnę

Dar vienas svarbus klausimas, irgi iškeltas pranešime, yra Europos Sąjungos sugebėjimas valdyti krizes. Turime patys valdyti krizes, o ne perkelti šio sugebėjimo kitoms institucijoms.

Jan Mulder, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjams, taip pat J. P. Audy, kuris, mano nuomone, pasakė puikią kalbą. Taip pat esu dėkingas Komisijos nariui ir Komisijos tarnyboms. Jos visada buvo nuolaidžios Parlamentui, tai aš labai vertinu. Buvo nedidelių nesutarimų, tačiau kur jų nepasitaiko?

Mano nuomone, Komisija turėtų būti įvertinta dėl to, ką sakė laikotarpio pradžioje, ir dėl dabartinių rezultatų. Kaip Komisijos narys jau sakė, Komisija visiškai nepasiekė to, ką buvo nusibrežusi pasiekti, būtent teigiamo patikinimo pareiškimo (DAS). Ji net nepriartėjo prie rezultato, kurio buvo tikėtasi, o tai – problema, nors Komisijos narys pateikė keletą labai įdomių pasiūlymų. Gaila, kad jie pasirodė laikotarpio pabaigoje. Galbūt būtų buvę įmanoma – aš nežinau – jei būtume galėję tai aptarti per šiuos trejus jo kadencijos metus, nes buvo pateikta daug įdomių pasiūlymų.

Kaip matau – Komisijos narys irgi tai paminėjo – esmę vis dar sudaro jungtinis valdymas. Ar galime tai palikti valstybėms narėms, ar ne, ir kaip galime geriau stebėti valstybes nares? Tarpinstituciniame susitarime pareiškėme, kad norime deklaracijų tam tikru politiniu lygmeniu, ir tai buvo paversta finansinėmis taisyklėmis ir reglamentais. Man visuomet didelis klausimas buvo, ar to pakanka. Šiuo metu nesu į tai pakankamai įsigilinęs. Dėkoju Komisijos nariui už išsamų pranešimą, kurį jis atsiuntė, nors, mano nuomone, kai kuriose vietose jam trūksta aiškumo. Kur pažadai toms valstybėms narėms, kurios gerai elgiasi, ir rimbai toms, kurios nesielgia gerai? Man nevisiškai aišku, ir tai turi būti paaiškinta politikoje.

Manau, diskusijos apie teigiamą DAS turi būti tęsiamos be pertraukų. Labai pakenkiama visuomenės nuomonei, jei metai iš metų remiama neigiama DAS padėtis.

Mogens Camre, UEN frakcijos vardu. – (DA) Gerb. pirmininke, mūsų 2007 m. ataskaitų apžvalga rodo, kad šiais metais ir vėl nesame pakankamai pasirengę valdyti didelių išteklių, kuriuos valstybės narės teikia ES. Puikūs komiteto pranešimai aiškiai atskleidžia egzistuojančius rimtus trūkumus. Leiskite pacituoti vieną iš šių pranešimų. Sanglaudos atžvilgiu komitetas pareiškia, kad jis su dideliu susirūpinimu pastebi, kad ECA

sąmatoje mažiausiai 11 proc. bendros padengtos sumos dėl struktūrinės politikos projektų neturėjo būti kompensuota.

Pripažįstu, kad visas milžiniškas ES įstatymų leidybos ir administravimo institucijų tinklas kartu su prastu administravimu ir baisia korupcija kai kuriose valstybėse narėse apsunkina atsakingą finansų valdymą, bet tai yra ir išliks nepriimtina. Yra tik vienas sprendimas – liautis mokėti dideles pinigų sumas ES, taip nutraukiant visą ES persikirstymo balaganą.

Mano maža šalis, Danija, šiais metais mokės ES beveik 20 mlrd. Danijos kronų. Mes niekada nesugalvotume panaudoti šių pinigų tiems tikslams, kuriems ES juos skiria. Net valstybių narių pinigų siuntimas persikirstyti per Briuselį yra šių pinigų grynosios vertės sumažėjimo priežastis ir prisideda prie neteisėto piliečių pinigų naudojimo augimo. ES valstybės narės turi pačios save finansuoti, o ne apmokestinti savo kaimynus.

Galiausiai norėčiau padėkoti Biudžeto kontrolės komiteto pirmininkui H. Böschui už nuostabų susitvarkymą su šiuo darbu, taip pat norėčiau padėkoti pranešėjui, savo kolegoms nariams, komiteto sekretariatui ir visiems dalyvavusiems už išskirtinį atsidavimą ir labai konstruktyvų bendradarbiavimą.

Bart Staes, Verts/ALE frakcijos vardu. – (NL) Šįkart apsiribosiu Parlamento biudžetu ir norėčiau išreikšti savo susižavėjimą P. Casacos pranešimu, ypač skyriumi apie savanorišką pensijų fondą, kuriame patvirtinome 10 ar panašiai skirinių. Dalis jų iš pradžių buvo pakeitimai, kuriuos pateikiau svarstyti ir, kurie, mano nuomone, buvo būtini šiuo atžvilgiu.

Kas dabar vyksta su tuo savanorišku pensijų fondu, kurį atmetė euroskeptikai. Ir teisingai, todėl, kad tai gėda! Tai, kas vyksta yra neetiška ir turime imtis veiksmų prieš tai. Negalime pritarti tam, kad tokiais laikais kaip šie, EP nariai netrukus svarstyti savo, o ne piliečių, pajamas. Kartu su M. Ferberiu, norėčiau pasakyti čia sėdintiems euroskeptikams, kad jie jokių būdu nepasistengė įnešti konstruktyvaus indėlio taisydami trūkumus per šią dalinę sesiją.

Ypač norėčiau paprašyti savo kolegų Parlamento narių pritarti 105 skirniui, kuris susijęs su savanorišku pensijų fondu. Tai užtikrins, kad Parlamento biurui bus užkirstas kelias naudoti mokesčių mokėtojų pinigus, siekiant užkimšti milžiniškas spragas, nes tai nepateisinama. Todėl raginu visus savo kolegas narius palaikyti ir patvirtinti P. Casacos pranešimą. Kreipiausi dėl vardinio balsavimo, nes visi turi atvirai ginti savo įsitikinimus šiuo klausimu!

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, šiuo ekonominės recesijos laikotarpiu Europos Sąjungai buvo svarbu ir toliau rodyti solidarumą besivystančių šalių atžvilgiu. Leiskite priminti, kad 2007 m. Europos bendrijos ir valstybių narių bendras indėlis sudarė 60 proc. visos vystymosi pagalbos, todėl Europos Sąjunga tapo pirmaujančia pasaulio donore.

Europos plėtros fondas sudaro mums sąlygas kovoti su skurdu bei skatinti ekonomikos vystymąsi ir demokratiją. Todėl džiaugiuosi, kad pagal 10-ąją EPF AKR šalims buvo skirtas 23 mlrd. EUR biudžetas 2008–2013 m. laikotarpiui. Šis skaičius yra beveik dvigubai didesnis, nei suma, skirta pagal 9-ąją EPF.

Savo pranešime Audito Rūmai daro išvadą, kad ataskaitos už 7-ąją, 8-ąją ir 9-ąją EPF, apskritai, yra patikimos, teisėtos ir profesionalios. Galime tik pasidžiaugti dėl rekordinių sutarčių ir mokėjimų vykdymo lygių.

Tačiau taip pat pastebiu, kad turi būti padaryta pažanga stiprinant stebėseną ir kontrolės sistemą, nes vis dar yra žymus klaidų, darančių poveikį tam tikriems sandoriams, lygis.

Taip pat labai dažnai egzistuoja rizika biudžeto paramos srityje, manau, kad tokia rizika turi būti geriau įvertinama. Turint tai omenyje, pritariu tai nuomonei, kad biudžeto parama turi būti suteikiama tik, jei lengvatas gaunanti šalis yra pajėgi skaidriai, atsakingai ir veiksmingai valdyti lėšas.

Tarp prioritetų, ties kuriais dirbsime ateityje, norėčiau paminėti EPF integraciją į bendrą Bendrijos biudžetą, nes tai padidintų vystymosi pagalbos veiksmingumą ir skaidrumą.

Baigdama, gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjui už puikų pranešimą, Rūmų atstovams, taip pat visam Komisijos personalui, kuris atliko puikų darbą šioje srityje. Nereikia nė sakyti, kad apgailestauju dėl Tarybos, ypač Tarybai pirmininkaujančiosios Čekijos, nedalyvavimo.

Edit Herczog (PSE). – (HU) Per šį ciklą Europos Parlamento užduotis buvo įvykdyti vis daugėjančių agentūrų administravimo kontrolę – tą faktą minėjo mano kolega narys, C. Fjellner. Dėl konstruktyvaus dialogo, išsivysčiusio stebėsenos proceso metu tarp Parlamento, agentūrų ir Europos Audito Rūmų, padidėjo

skaidrumas ir sugriežtėjo valdymo drausmė. Dabartinėje sudėtingoje ekonominėje ir finansinėje atmosferoje stebėsenos reikšmė išaugo kaip niekada anksčiau.

Pažvelgus į praeitą laikotarpį, pasitenkinimą kelia tai, kad biudžeto stebėsenos metu mes ne tik nustatėme atitiktį ar jos nebuvimą, bet ir sugebėjome parengti nukreiptas į ateitį rekomendacijas institucijoms, kuriose buvo atliktas auditas, pabandžiusioms sėkmingai jas įgyvendinti. Manau, svarbu, ir aš tai palaikau, kad agentūros būtų objektyviai stebimos, taip pat, kad turime nagrinėti jų pačių individualų vystymąsi. Ypač pasisakau už tai, kad agentūros būtų steigiamos ir naujosiose valstybėse narėse, kad priartintume Europos Sąjungos darbą prie ten gyvenančių žmonių. Mes beveik visiškai sutinkame su C. Fjellneriu, ir rytoj bus priimtas galutinis sprendimas.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, ponios ir ponai, J. P. Audy pranešimas – nuoširdžiai dėkoju pranešėjui – tikrai pastūmėja mus žingsniu į priekį todėl, kad jame yra naujoviškų elementų, pvz., įvardijimas ir sugėdinimas – biudžeto kontrolės gairė. Tikslinė kritika vietoj bendro nepasitenkinimo. Tai, kad Socialistų frakcija dabar traukiasi ir norėtų nuslėpti tiesą, gėdinga ir kenkia mūsų kontrolės veiklai. Ant plauko pakibo Parlamento patikimumas, ir aš kreipiuosi į savo kolegas narius prašydamas neleisti, kad tai atsitiktų.

Norėčiau pasakyti kai ką apie mūsų didžiausias problemas – Rumuniją ir Bulgariją. Šiuo atveju labiausiai matosi Komisijos nesėkmė dėl pasirengimo šių šalių įstojimui. Praradome daug pinigų. Komisija nieko nedarė, tik stebėjo ilgą laiką ir neišsaldė lėšų iki 2008 m. Tačiau dabar prarasta daugiau nei 1 mlrd. EUR dėl Bulgarijos ir apie 142 mln. EUR dėl Rumunijos. Tačiau lėšų išsaldymas nėra problemų sprendimas. Bendradarbiavimo ir patikrinimo mechanizmas, už kurį atsakingas pats Komisijos pirmininkas, tik atrodo bauginančiai, o pažangos ataskaitos nenusipelno šio vardo. J. P. Audy pranešime pateikti pasiūlymai, kaip tai galima pagerinti. Europos Komisija suklaidino Parlamentą dėl šių šalių pasirengimo stojimui, o Komisijos narys, atsakingas už plėtrą, turi išmokti šią pamoką. Tačiau mus domina ateities stojimų valdymas, todėl ši tema lieka darbotvarkėje.

Mūsų frakcija suteiks biudžeto įvykdymo patvirtinimą Komisijai, bet aš asmeniškai atsisakysiu suteikti jai biudžeto įvykdymo patvirtinimą. Deja, Komisijos veržimasis į pertvarkymą, mažytė kibirkštėlė, kurią vėl galėjome pastebėti per paskutinius metus, vėl užgeso. Tarp kitų dalykų, nieko nedaroma kovojant su sukčiavimu, niekas nevyksta prevencijos atžvilgiu ir nėra noro elgtis etiščiau. Vienas dalykas turi būti aiškus Komisijai, ypač Komisijos nariui S. Kallasui – kas bepanorėtų būti naujojoje Komisijoje, yra priklausomas nuo Parlamento paramos.

Siim Kallas, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – Gerb. pirmininke, dėkoju gerb. nariams už pastabas. Galiu tik pasakyti, kad šių penkių biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrų metu man patiko mūsų bendradarbiavimas ir aš džiaugiausi juo. Procesas visuomet buvo sudėtingas, bet visada konstruktyvus ir labai profesionalus. Taigi dėkoju visiems jums už šį įnašą į sudėtingą biudžeto įvykdymo patvirtinimo mechanizmą.

Tik dvi pastabos. Gerb. B. Liberadzki pasakysiu, kad 2009 m. vasario mėn. EPF ataskaitos buvo sėkmingai pervestos į ABAC. Mes iškėlėme klausimą, bet jos dabar sujungtos.

Jano Mulderio klausimas, kodėl šie radikalūs pasiūlymai atėjo taip vėlai, buvo labai geras. Keturi metai tokio tipo pasiūlymams subrandinti nėra labai daug. Europoje viskas vyksta lėtai, ir šiuo atveju bandome išnaudoti visas galimybes pagal mūsų Veiksmų planą, nes matome, kad privalu padaryti kai ką tikrai rimta, siekiant atsikratyti šios problemos.

Taigi nemanau, kad per vėlu, bet, aišku, apgailėstauju, kad tam prireikė tiek daug laiko.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, mano kalba bus trumpa. Tarp pagrindinių išvadų dėl Europos Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimo, J. P. Audy pranešimo 4 skirsnyje teigiama, kad jo nuomone, Komisijos požiūriui į Rumunijos ir Bulgarijos stojimą trūko būtino rimtumo, kad dviejų kandidačių stojimo metu, pranešimai dėl abiejų šalių kandidačių buvo klaidinantys, ir gaila, kad ši dezinformacija sąlygojo dabartinę padėtį, kurioje valstybėms narėms buvo perduoti Sanglaudos fondai su neveikiančiomis administracinėmis ir teisinėmis sistemomis, ir kad šis veiksmas suklaidino visuomenę ir Parlamentą pakenkdamas ES reputacijai.

Nuoširdžiau norėčiau, kad mano kolegos nariai, D. Jørgensen ir P. Casaca, pateikę šį pakeitimą svarstyti, ir kiti kolegos nariai, patvirtinę jį Biudžeto komitete, paaiškintų šiuos argumentus todėl, kad manau, jog tiek Rumunija, tiek Bulgarija turi veikiančias administracines ir teisines sistemas, turbūt, pagrįstas ne tais

parametrais, kuriais turėtų, bet jos vis tiek veikia. Taip pat nemanau, kad kas nors sau leido laisvai elgtis ir suklaidinti visuomenės nuomonę ir mažiausiai Parlamentas ir Komisija.

Jean-Pierre Audy, *pranešėjas*. – (FR) Gerb. pirmininke, manau, kad Rumunijos ir Bulgarijos atvejis vertas, kad apie jį padiskutuotume, bet čia esame tikrai itin rimtoje padėtyje.

Kalbant apie išvadas, norėčiau padėkoti pranešėjams iš politinių frakcijų ir visiems kalbėtojams, ypač Biudžeto kontrolės komitetui. Norėčiau pateikti išvadas keliais klausimais.

Pirma, nėra jokios apgavystės, kai kalbame apie biudžetą. Antra, turime daug klaidų, ir taip yra dėl dviejų priežasčių. Pirmoji priežastis yra ta, kad mūsų reglamentai yra per daug sudėtingi, todėl galutiniams naudos gavėjams sunku juos taikyti ir jie daro klaidas, kurios nėra labai rimtos. Antroji priežastis yra ta, kad Europos Audito Rūmai taiko per žemą reikšmingumo ribą: 2 proc. visiems sektoriams; kalbant apie audito metodus, jie turi būti pertikrinti.

Taigi liūdna, kad reikalai klostosi blogai, bet dėl to mes visi atsakingi. Komisija atsakinga todėl, kad neišlaikė savo pažado, ir ačiū jums, gerb. Komisijos nary, kad išnagrinėjote pasiūlymus kitai kadencijai. Taryba yra atsakinga todėl, kad praranda susidomėjimą – jos čia nėra. Valstybės narės atsakingos todėl, kad nepakankamai tiksliai taiko reglamentus. Europos Audito Rūmai yra atsakingi todėl, kad turi apgalvoti savo audito metodus, ypač reikšmingumo lygius; reikšmingumo ribų nustatymas yra Rūmų, o ne Komisijos ar Parlamento pareiga. Parlamentas yra atsakingas todėl, kad jam turi būti aiškūs dabartiniai trūkumai ir jis turi pripažinti reformas.

Trumpai tariant, manau, turime daugybę bendrų pareigų. Apibendrinimas daromas šios kadencijos pabaigoje. Tikimės ir meldžiamės, kad ši reforma vyks ir mes galiausiai turėsime teigiamą patikinimo pareiškimą būsimose finansinėse perspektyvose. Taip pat tikimės, kad, jei turėsime neigiamą patikinimo pareiškimą, turėsime neigiamą balsą iš Parlamento, kad būtų politinis nuoseklumas tarp institucijų, kurios turi priimti biudžeto kontrolės sprendimus.

PIRMININKAVO: G. ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

Herbert Bösch, *Biudžeto kontrolės komiteto nuomonės referentas*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, turiu garbingą užduotį padėkoti pirmiausia pranešėjams, kurie atliko puikų darbą ir pateikė svarstyti konstruktyvius pranešimus, vieną iš jų jums teks rytoj aptarti. Antra, norėčiau padėkoti puikiam sekretoriui, kuris padėjo mums pastaraisiais metais. Tų, kurie mus pakeis, atžvilgiu galiu tik tikėtis, kad jie turės tokį puikų jiems dirbsiantį personalą.

Tačiau, gerb. pirmininke, yra kai kas, ko nesuprantu. Žiūrėdamas į anonsą spaudoje – balandžio 21–24 d. plenarinio posėdžio anonsą – skaitau apie svarbius pranešimus dėl EP narių neliečiamybės, bet nėra nieko apie biudžeto įvykdymo patvirtinimus už 2007 finansinius metus. Jei nepripažinsime Parlamento teisių, kas tuomet plačiojoje visuomenėje pripažins mus, žiūrės į mus rimtai ir balsuos birželio 7 d., jei taip pasielsime su galingiausia Parlamento turima teise? Ši teisė – kontroliuoti, kaip buvo išleista daugiau nei 100 mlrd. EUR per 2007 m.

Jei neaptarsime faktų, tuomet teks aptarti gandas. M. Ferber jau paminėjo šį dalyką. Turime kurti šią Europą remdamiesi faktais. Mums reikia bendradarbiavimo ir konstruktyvių idėjų, kurias išvystėme pastaraisiais metais. Nenuostabu, kad šio laikotarpio pabaigoje iš tiesų sukūrėme didžiausią produktyvią galią ir aukščiausią aiškumo lygį šiame laikotarpyje. Taip yra iš dalies dėl dalyvaujančių žmonių, kuriuos norėčiau pasveikinti, bet taip pat ir todėl, kad mūsų pačių pozicija dėl įvairių dalykų yra aiški, vienas iš kurių yra tai, ką kontrolė galiausiai reiškia Europos mokesčių mokėtojams.

Turime žinoti, ką darysime po šių 2007 m. Aišku, žinome, kad buvo neteisingų veiksmų, ir ištaisėme juos iki tam tikro lygio. Esu labai dėkingas gerb. Costasui Botopoulousui už tai, ką jis pasakė. Per šį laikotarpį sukūrėme EP narių padėjėjų statutą. Dėl to mus kritikavo prieš kelis metus. Sukūrėme EP narių padėjėjų statutą ir buvome už tai kritikuojami. Kai kurie žmonės gali nebūti 100 proc. tikri dėl to, bet, kaip Biudžeto kontrolės komiteto nariai, nepamirškime, kad ne visada galima elgtis pagal vokiečių, portugalų, austrų ar ispanų modelį. Mums reikia Europos modelio. Tai kartais gana sudėtinga ir, ypač per rinkimus, kartais sunku reprezentuoti. Esu labai dėkingas visiems, kurie atsispyrė būsimos rinkiminės kampanijos pagundoms ir pasakė: laikysimės faktų, taip pat esame pasirengę paaiškinti šiuos faktus savo kolegoms nariams bei rinkėjams.

Gerb. S. Kallasai, norėčiau pridurti dar vieną dalyką, nes kalbėsime apie tai J. P. Audy biudžeto įvykdymo patvirtinimo, kuriam aš labai pritariu, aplinkybėmis. Tai susiję su tariamuoju banko mokesčiu. Daugelį metų

Komisija vangiai skaičiavo Europos Sąjungos bendrąjį vidaus produktą tam, kad BNP, kuris iš tiesų nustatytas, turėtų tinkamą pagrindą. Tai įvairioms valstybėms narėms kainuoja keletą milijonų eurų, apie kuriuos kalbėjome. Tikiuosi, jūs arba jūsų įpėdinis tai atitinkamai išaiškinsite.

Gerb. pirmininke, esu labai dėkingas už šį puikų darbą, kurį atliko mano komitetas, ir, kaip žinote, rytoj rekomenduosime, kad nebūtų suteiktas biudžeto įvykdymo patvirtinimas. Labai džiaugiuosi galėdamas būti šio komiteto pirmininku. Labai jums ačiū.

Christofer Fjellner, pranešėjas. – (SV) Gerb. pirmininke, išsakyta daug padėkos žodžių, bet aš vis tiek norėčiau pasinaudodamas proga padėkoti mūsų iškiliam pirmininkui, H. Böschui. Manau, jis atliko nuostatų darbų pirmininkaudamas komitetui per paskutinius dvejus su puse metų.

Nors nebuvo daug diskutuojama dėl mano pranešimų dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo agentūroms, tikiuosi, kad visi mano kolegos nariai palaikys juos, nepaisant to, kaip jie balsavo komitete ar ką jie prieš tai nurodė. Svarbu, kad šiais klausimais Parlamentas būtų vieningas.

Kadangi tai bendra diskusija dėl visų pranešimų, norėčiau pakomentuoti pranešimą, kuris nėra vienas iš mano pranešimų. Labai palaikau P. Casacos pranešimą, kurį laikau itin geru, ypač 105 skirsnį, kuriame pažymime tą faktą, kad Parlamentas nesuteiks papildomų pinigų iš biudžeto, kad būtų padengtas savanoriško pensijų fondo deficitas EP nariams. Žinau, kad daugelis iš jūsų manote, jog šie dalykai labai prieštaringi, bet, mano nuomone, jie bent yra žinomas faktas. Daug žmonių kritikavo šį fondą daugelį metų. Norėčiau pasakyti, kad manau, jog pats fondas yra lyg skandalas. Šiuo metu mus visus veikia pasaulio finansų krizė. Tuo metu, kai paprasti žmonės mato, kaip mažinamos jų pensijos, politikai neturi gelbėti savo kailio naudodami daugiau mokesčių mokėtojų pinigų savo pačių pensijoms.

Tikiuosi, kad tai žinia, su kuria sutiks tie, kurie vadovauja šiam Parlamentui, ir kad jie susilaikys nuo fondo papildymo naudojant mokesčių mokėtojų pinigus. Priešingai, turime padaryti tam galą ir tai privalome padaryti kiek galima greičiau.

Pirmininkas. – Bendros diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 23 d., ketvirtadienį.

Raštiški pranešimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Bárbara Dührkop Dührkop (PSE), raštu. – (ES) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas paprašė, kad biudžeto įvykdymo patvirtinimas būtų suteiktas Komisijai, taip pat penkioms Bendrijos agentūroms, kurios patenka į jos kompetenciją.

Net ir tuomet mūsų komitetas yra susirūpinęs dėl žemo mokėjimų asignavimų įgyvendinimo lygio laisvės, saugumo ir teisingumo srityje lyginant su 2006 m. (2007 m. – 60,41 proc. ir 2006 m. – 86,26 proc.).

Vis dėlto suprantame, kad atsakomybė gula ne tiek ant Komisijos, kiek ant valstybių narių pečių ir, kad žemas įgyvendinimas yra ypač dėl lėšų, įtrauktų į solidarumo sistemą ir migracijos srautų valdymą, patvirtinimo 2007 m. gegužės ir birželio mėn. bei dėl kitų konkrečių programų (pvz., susijusių su civiline teise ir informacija bei narkotikų prevencija) įgyvendinimo atidėjimo.

Kaip sakiau, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas rekomendavo, kad biudžeto įvykdymo įgyvendinimas būtų suteiktas:

- Pagrindinių teisių agentūrai,
- Europos narkotikų ir narkomanijos stebėjimo centrui Lisabonoje,
- Frontex,
- Eurojust, ir
- CEPOL.

Norėčiau išsakyti šiuos dalykus dėl pastarųjų dviejų agentūrų:

- tikimės, kad Eurojust sumažins pernelyg aukštus perkėlimus standartizuos būdą, kuriuo ji sudaro sutartis, kaip agentūra nurodė;

- turint omenyje mūsų komiteto kritiką, nukreiptą į CEPOL, mūsų nuomone, biudžeto įvykdymo patvirtinimas agentūrai neturėtų būti atidėtas. Kiek žinome, CEPOL direktorius glaudžiai dirbo su Biudžeto kontrolės komitetu ir daro, ką reikia, kad būtų ištaisytos aptiktos valdymo klaidos.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE), raštu. – (DE) Valstybės narės vis dar valdo ir leidžia apie 80 proc. ES fondų ir vis dar yra atvirų klausimų ir tvarkos pažeidimų tvarkant Europos Sąjungos pinigus. Europos Audito Rūmams nepavyko patvirtinti ES finansinių sandorių teisėtumo ir taisyklingumo savo metinėse audito ataskaitose 14 kartų iš eilės. Labai svarbus yra visiškas ES išlaidų atskleidimas ir patikrinimas. Būtina, kad valstybių narių finansų ministrai pateiktų nacionalinį patikinimo pareiškimą dėl visų panaudotų ES lėšų.

20. Bendrijos branduolinės saugos sistema (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – G. Hökmark pranešimas (A6-0236/2009) Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos (Euratomas), kuria nustatoma Bendrijos branduolinės saugos sistema (COM(2008)0790 – C6-0026/2009 – 2008/0231(CNS)).

Gunnar Hökmark, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, manau, sąžininga pasakyti, kad prasidėjo nauja energetikos politikos era, kurioje energetikos politika turi būti suderinta su klimato kaitos sustabdymo politika ir susieta su energetikos saugumo politika. Tie trys ramsčiai – energetikos politika, klimato politika ir energetinis saugumas – turi veikti kartu.

Manau, kad taip pabrėžiamas branduolinės galios reikšmingumas. Svarbu, kad egzistuojančios atominės elektrinės būtų valdomos kiek galima saugiau ir patikimiau, taip pat svarbu, kad turėtume aiškias taisykles, siekdami užtikrinti, kad būsimos Europos Sąjungos atominės elektrinės būtų kiek galima saugesnės ir patikimesnės.

Tai tik pagrindo didesniai branduolinei jėgai parengimo klausimas. Manau, tokia politika Europos Sąjungoje pakankamai remiama, ji auga, todėl turime priimti tam tikras pareigas. Gerbiu tuos, kurie svyruoja dėl branduolinės galios naudojimo ar yra prieš jos naudojimą, bet kokia bebūtų nuomonė ar koks bebūtų požiūris į branduolinę galią, akivaizdu, kad mūsų turimai branduolinei galiai reikia kiek galima saugesnių ir patikimesnių taisyklių.

Būtent iš šios perspektyvos norėčiau pristatyti šį pranešimą dėl Bendrijos branduolinės saugos sistemos. Tam yra teisinis pagrindas ir komitete vyko diskusijos apie tai, ar visos procedūros buvo įvykdytos. Iš Teisės reikalų komiteto buvo išsiųstas laiškas Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui, kuriame buvo teigiama, kad, jei tai naujas pasiūlymas, tuomet reikia naujos nuomonės iš ekspertų grupės. Aš ir dauguma komiteto narių mano, kad tai persvarstytas pasiūlymas, ties kuriuo Europos Sąjungoje dirbome beveik septynerius metus. Jis buvo pakeistas dėl grupės ekspertų nuomonės ir dėl Parlamento pateiktos nuomonės ir turiu pasakyti, kad dabar metas priimti sprendimą. Tikiuosi, kad Taryba galės priimti šį sprendimą šį pavasarį.

Jei to nepadarysime ir vilkinsime šį procesą, realybėje pamatysime, kad naujos atominės elektrinės bus planuojamos ir statomos be Bendrijos sistemos. Taigi metas veikti. Tie, kurie stengiasi tam sukliudyti dėl savo požiūrio į branduolinę jėgą, tikrovėje užkerta kelią Europos Sąjungai turėti Bendrijos sistemą, kuria būtų nustatytos kiek galima saugesnės ir patikimesnės taisyklės.

Bandžiau išdėstyti savo pranešimą trim būdais. Pirmiausia pateikti aiškią valstybių narių ir vyriausybių, licencijų turėtojų ir nacionalinių reguliuotojų pareigų struktūrą. Antra, aiškiai išaiškinau apie nepriklausomybę, kurią nacionaliniai reguliuotojai turės, ir sustiprinau reikalavimus nacionaliniams reguliuotojams, turėdamas omenyje, kad jie turės veikti, esant rizikai, kad atominės elektrinės gali nevykdyti saugumo taisyklių.

Trečia, į priedą įtraukiame TATENA taisykles kaip privalomas, taip padarydami šią Bendrijos sistemą aiškia, griežta ir tvirtą – šia pastaba baigiu.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, kaip pranešėjas sakė, branduolinė sauga – absoliutus Europos Sąjungos prioritetas ir aš norėčiau padėkoti pranešėjui už labai stiprų, aiškų ir išsamų pranešimą.

Kadangi branduolinės energijos Europos Sąjungoje naudojimas yra bus realybė, branduolinė sauga nėra suvaržyta valstybių narių sienomis, mums reikia visos Bendrijos sistemos, kurios tikslas – pasiekti, išlaikyti ir nuolat gerinti branduolinę saugą Europos Sąjungoje.

Tai persvarstyto pasiūlymo dėl direktyvos, nustatančios Bendrijos branduolinės saugos sistemą, tikslas. Pagrindinis pasiūlymo tikslas – sukurti privalomus teisės aktus, tai vienintelis sprendimas, garantuojantis, kad politinius ir pramoninius įsipareigojimus nuolat gerinti branduolinę saugą lydės konkrečios priemonės. Šios Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) Saugos principai ir Branduolinės saugos konvencijos įsipareigojimai sudaro direktyvos esmę. *De facto* jų perkėlimas į privalomus Bendrijos teisės aktus įneš teisinio tikrumo.

Kitas pasiūlymo tikslas – užtikrinti, kad valstybių narių reguliavimo institucijos, atsakingos už branduolinę saugą, būtų nepriklausomos nuo bet kokios vyriausybės sprendimus priimančios institucijos ir visų kitų organizacijų, turinčių interesų branduoliniais klausimais. Todėl jos gali užsiimti tik įrenginių sauga.

Pasiūlymo tikslas – sustiprinti reguliavimo institucijų vaidmenį užtikrinant, kad valstybės narės suteiktų joms pakankamus įgaliojimus, kompetenciją ir žmogiškuosius bei finansinius išteklius pareigoms vykdyti.

Persvarstyame pasiūlyme atsižvelgiama į konsultavimo proceso, prasidėjusio 2004 m. su Tarybos branduolinės saugos darbo grupe, rezultatą. Prieš priėmimą jis buvo aptartas su Europos branduolinės saugos reguliavimo institucijų grupe bei kituose forumuose. Jis taip pat atspindi Mokslinės ekspertų grupės pateiktos nuomonės turinį, kuri nurodoma Euratomo sutarties 31 straipsnyje, o dabartinis branduolinės saugos pasiūlymas – antra regioninio pasiūlymo redakcija branduolinės saugos srityje. Euratomo sutarties 31 straipsnyje nereikalaujama dar kartą pateikti persvarstyto pasiūlymo Mokslinei ekspertų grupei. Dar daugiau, glaudus bendradarbiavimas su Tarptautine atominės energijos agentūra užtikrina suderinamumą su tarptautine praktika.

Komisija sutinka su dauguma pasiūlytų pakeitimų, sustiprinančių užimtą poziciją. Pranešime aiškiai pripažįstama valstybių narių pareiga laikytis Saugos principų, kylančių iš TATENA ir Branduolinės saugos konvencijos nuostatų, taip pat siekis sustiprinti branduolinio reguliavimo institucijų vaidmenį ir užtikrinti jų nepriklausomą sprendimų priėmimo vaidmenį.

Todėl esu tikras, kad Taryba atsižvelgs į Parlamento poziciją, kai ji prisidės prie direktyvos tikslų tobulinimo ir išaiškinimo.

Rebecca Harms, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Parlamentas neturi ką pasakyti šiuo klausimu. Su juo buvo tartasi ir juo buvo pasinaudota rengiant direktyvą, kuri užuot padėjusi padidinti saugumą, padės išsaugoti netikrumą branduoliniame sektoriuje. Direktyva neturi ryšio su aukštos rizikos projektais, pvz., šiuo metu planuojamais projektais Bulgarijoje, Slovakijoje ir Rumunijoje. Ji šiuo atžvilgiu visiškai neturi ką pasiūlyti.

Dar daugiau, jei ji išliks, ateityje ja nebus nustatyti dabartiniai aukščiausi turimi moksliniai ir technologiniai standartai, o tik bus rekomenduojama laikytis principų.

Klausiu savęs, kodėl mes, Parlamento nariai, leidžiame būti taip išnaudojami šiuo simboliniu gestu, kuris nepadės užtikrinti piliečių saugumo.

Herbert Reul, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, ponios ir ponai, mūsų priimtas sprendimas yra sumanus ir protingai pristatytas. Tai sumanus sprendimas ir Parlamentui prisidėti prie harmonizavimo Europoje ir saugesnių taisyklių sukūrimo. Mūsų pareiga tai padaryti.

Gerb. R. Harms, manau, jūs labai neteisingai elgiatės, viena vertus, reikalaujama vis daugiau saugumo branduoliniame sektoriuje ir skųsdamasi, kad branduolinės technologijos neturi pakankamų saugos garantijų, kita vertus, naudodamasi kiekviena galimybe užkirsti kelią tokiems sprendimams čia, Rūmuose.

Šiandien mes įvykdėme savo pareigą. Stengiamės prisidėti prie mažiausio branduolinės technologijos saugos lygio suteikimo visoje Europoje, taip pat – kaip bendrai nustatėme didžiąją daugumą kitų sprendimų šiuose Rūmuose – stabilizuodami ir paremdami branduolinę technologiją kaip vieną iš kelių energijos šaltinių. Šiomis aplinkybėmis taip pat svarbu paklausti, kokia padėtis saugos atžvilgiu. Atsakymas turi būti duotas, negalime ir toliau jo prašyti.

Šis pasiūlymas šiandien svarstomas ir tikiuosi, kad jis sulauks daugumos balsų rytoj.

Edit Herczog, *PSE frakcijos vardu*. – (HU) Rytoj užbaigsime labai svarbią diskusiją balsavimu dėl šio pasiūlymo, kuriuo bus neabejotinai padidintas Europos piliečių saugumas ir jų saugumo pojūtis. Mūsų tikslas – ne surasti sprendimą, o padaryti pažangą dabar. Šiaip ar taip manau, kad Bendrijos reglamento projekto parengimas – rimtas žingsnis pirmyn nacionalinio suregulavimo link. Todėl visiškai be jokių išlygų palaikome Komisijos

pateiktą direktyvą ir G. Hökmark pranešimą. Siūlydami savo pakeitimus bandėme dar pagerinti direktyvą. Manau, Europos piliečiai nusipelnė, kad mes padarytume pažangą tiekdamie branduolinę energiją, kuri sudaro 32 proc. mūsų tiekiamos elektros energijos. Tad padarykime tai kartu!

Anne Laperrouze, *ALDE frakcijos vardu.* – (FR) Gerb. pirmininke, mano frakcija visiškai palaiko šios direktyvos, kuri turi nustatyti Bendrijos sistemą, siekiant užtikrinti ir išsaugoti nuolatinį branduolinių įrenginių saugumo gerėjimą Europos Sąjungos teritorijoje, tikslą.

Mūsų Parlamentas visuomet pabrėžė skubų poreikį įgyvendinti aiškius ir tikslus teisės aktus bei priimti praktines priemones Bendrijos lygiu srityse, susijusiose su branduoline sauga, radioaktyviųjų atliekų tvarkymu ir branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimu.

Mūsų diskusijose tarp kitų klausimų buvo iškeltas ir mokymo bei žinių klausimas. Europai, turinčiai branduolinės kompetencijos, labai svarbu išsaugoti šias žinias, ypač užtikrinant, kad branduolinių įrenginių saugos inspektoriai būtų apmokyti ir kvalifikuoti.

Taip pat esu patenkinta, kad Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas priėmė teisėkūros rezoliucijos pakeitimą, raginantį Europos Komisiją tartis su ekspertų grupe vadovaujantis Sutarties 31 straipsniu.

Kartoju: reikalaujame skaidrumo ir norime aiškių bei tikslų teisės aktų. Esu dėkinga mūsų pranešėjui, G. Hökmarkui.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šiuo metu svarstomas pasiūlymas sveikintinas. Norėčiau padėkoti Komisijos nariui A. Piebalgsui, ir jūsų įpėdinei, Komisijos narei L. Palacio, kuri suvokė, kad svarbu galvoti apie saugą. Taip pat manau, kad svarbu didinti valstybių narių reguliavimo institucijų nepriklausomumą.

Jei reguliavimo institucijos visose kitose šalyse būtų tokios nepriklausomos, kaip reguliavimo institucija Prancūzijoje, mes jau būtume pasiekę didžiulę pažangą. Žinoma, būtų dar geriau, jei turėtume reguliavimo instituciją visos ES mastu, kuri galėtų naikinti pavojingas atomines elektrines iš energetinės sistemos patikrinimo proceso metu. Taip pat svarbu turėti griežtus privalomus saugos standartus ir Europos reguliuotojui užtikrinti, kad elektrinė būtų uždaryta.

Sauga ir apsauga labai svarbios visuomenės sveikatai ir mes tai visapusiškai palaikome. Turi būti daugiau padaryta jų atžvilgiu ateityje.

Atanas Paparizov (PSE). – (BG) Taip pat norėčiau pasinaudoti proga ir paminėti, koks svarbus yra Komisijos pasiūlymas branduolinės saugos pagrindų direktyvai. Manau, kad šiame dokumente suteikiamas geras pagrindas privalomiems reglamentams šiuo klausimu kurti Europos Sąjungoje ir patikinti, kad Europos Sąjungoje gaminama branduolinė energija yra saugi visoms šalims, įskaitant tas, kurios nenaudoja branduolinės energijos.

Noriu pabrėžti, kad džiaugiuosi pakeitimais, kurie buvo priimti ir kuriuos pateikiau svarstyti dėl konkretaus direktyvos apimties apibrėžimo, dėl reguliaraus apsikeitimo geriausia praktika užtikrinimo tarp valstybių narių ir dėl aiškesnio atsakomybės skyrimo šalims, licencijų turėtojams ir reguliavimo institucijoms.

Norėčiau pabrėžti, kad šia direktyva dar kartą pabrėžiama bet kurios šalies teisė pasirinkti savo energijos šaltinį, net jei ji nori branduolinės energijos, taupančios anglies dioksidą ir naudingos aplinkai.

Andris Piebalgs, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, kaip buvo teisingai pasakyta, šio pasiūlymo tikslas – sukurti sistemą visos Bendrijos mastu. Tai pasiekti buvo nelengva. Savo darbe rėmėmės Vakarų Europos branduolinio reguliavimo asociacijos (WENRA) ir Branduolinės saugos ir atliekų tvarkymo aukšto lygio grupės patirtimi. Taip pat dirbome kartu su Taryba, kuri aptarinėjo panašius pasiūlymus 2003 m.

Manau, kad rastas teisingas sprendimas šiuo etapu; manau, Europos piliečiai supras, kad tai – Bendrijos masto sistema. Esu tikras, kad ši sistema bėgant laikui vystysis, bet aš labai pritariu G. Hökmarko pranešimui todėl, kad jis stiprina pasiūlymą kartu išlaikydamas pusiausvyrą, kurioms mums reikia. Būtent valstybių narių reguliuotojai atsakingi už įrenginių, veikiančių jų šalyse, saugą. Šie klausimai tokie jautrūs, kad mes negalime, ir neturime, jų atidėlioti. Mums reikia nuolat gerinti branduolinės saugos standartus. Manau, ši direktyva suteikia mums šią galimybę.

Gunnar Hökmark, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia, manau, svarbu pasakyti, kad niekas neturi būti prieš saugos lygio didinimą ir saugos taisyklių stiprinimą. Tik dėl to, kad kam nors nepatinka branduolinė galia ir jis pasisako prieš jos naudojimą, neturi būti tendencijos menkinti mums reikalingų taisyklių reikšmės.

Manau tai, kad turime bendrą Bendrijos sistemą, yra žingsnis į priekį todėl, kad ja sukuriama nuoseklumas, skaidrumas ir galimybė užtikrinti mūsų bendrą vystymąsi aukštesnių standartų link. Ši direktyva tikrai tinka egzistuojančioms atominėms elektrinėms, nes ja padidinama valstybių narių reguliuotojų reikšmė ir nepriklausomybė – kuri yra esminė – ir paruošiama mums dirva, siekiant užtikrinti vis aukštesnius reikalavimus tam, kad mums pasisektų.

Kalbėjime atvirai. Nesvarbu, ką visi čia šiandien sutarsime šiuo klausimu, ateityje turėsime branduolinę jėgą. Mano nuomone, svarbu, kad galėtume paruošti pagrindus didesniai atominių elektrinių kiekiui. Jos turi būti patikimos, jomis turi pasitikėti visuomenė, bet – dar svarbiau – turime tvirtai, tikrai saugiai valdyti branduolinę jėgą, kaip ir viską, ką darome.

Egzistuojančios taisyklės yra geros ir tvirtos, bet mes darome jas nuoseklesnes ir tai – žingsnis į priekį. Norėčiau padėkoti jums už bendradarbiavimą ir diskusiją. Manau, pasiekėme geresnį rezultatą ir tikiuosi, kad Taryba įsiklausys į šią nuomonę.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

John Attard-Montalto (PSE), *raštu*. – Norėčiau atkreipti dėmesį į Marsaxloqq įlankos aplinkosaugos padėtį. Pati vaizdingiausia įlanka Maltoje buvo sunaikinta, kai buvo pastatyta atominė elektrinė. Tai padarė poveikį regiono gyventojams, ypač Marsaxloqq gyventojams. Dabar šioje įlankoje planuojama deginimo įmonė ir šio regiono gyventojai vėl patirs košmarą. Be to, yra pavojus sveikatai, kurio negalima įvertinti.

Kai buvau advokatu byloje, kurioje buvo bandoma užkirsti kelią energijos stoties statybai įlankoje, galėjau įrodyti, kad ne visi nuotėkiai įsisavinami atmosferoje. Buvo nustatyta, kad kai kurie nuotėkiai per sunkūs, kad išgaruotų, ir jie nusėdo stoties kaimynystėje. Čerpės atvirose vietose turėjo matomas rūdžių spalvos medžiagos dėmes. Išaiškėjo, kad tos dėmės buvo nuotėkių rezultatas. Kokia bus padėtis, kai padidėję nuotėkiai iš deginimo įmonės pateks į atmosferą?

Vladimir Urutchev (PPE-DE), *raštu*. – (BG) Po beveik šešerių metų delsimo, ES šiandien ruošiasi priimti branduolinės saugos direktyvą – reikšmingą Europos branduolinės energijos politinį dokumentą, naudojamą beveik trečdaliui ES elektros gamybai.

Valstybės narės turi išimtinę teisę pačios nuspręsti, ar pasikliauti branduoline energija. Tiek šalims priimančioms šią formą, tiek toms, kurios ją atmeta, vienodai svarbu, kad branduolinei energijai būtų taikomi aukščiausi saugumo standartai.

Pritariu TATENA pagrindinių saugos principų kaip direktyvos priedo įtraukimui. Tai užtikrins, kad geriausi branduolinės saugos standartų patobulinimai taptų neatskiriama Europos teisės aktu, kurių atitinkamai privalo laikytis valstybės narės, dalimi.

Visuotinai patvirtintų branduolinės saugos reikalavimų stoka ES sudarė galimybes nesenoje praeityje kai kurioms šalims, stojančioms į ES, primesti politinius sprendimus dėl jų branduolinės energijos, kurie dabar nesuderinami su ES tikslais dėl klimato kaitos ribojimo ir dėl energijos tiekimo saugos.

Tuo metu, kai ES statomos arba ruošiamos naujos atominės elektrinės, branduolinės saugos direktyvos priėmimas laiku yra ne tik pagrįstas, bet ir privalomas dėl gyventojų saugumo ir dvasios ramybės garantijų, kurios juo suteikiamos.

21. Kova su miškų naikinimu ir nykimu, siekiant kovoti su klimato kaita ir biologinės įvairovės mažėjimu – Medieną ir medienos produktus rinkai tiekiančių ūkio subjektų įsipareigojimai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendros diskusijos:

- Komisijos pareiškimas – Dėmesio atkreipimas į miškų naikinimą ir nykimą, siekiant kovoti su klimato kaita ir biologinės įvairovės mažėjimu, ir

- C. Lucas pranešimas (A6-0115/2009) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, nustatančio operatorių, pateikiančių į rinką medieną ir medienos produktus, išipareigojimus (COM(2008)0644 – C6-0373/2008 – 2008/0198(COD)).

Stavros Dimas, Komisijos narys. – (EL) Gerb. pirmininke, dėl miškų nykimo atsiranda apytiksliai 20 proc. šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų pasaulio lygiu. Todėl, klimato kaitos požiūriu, miškų naikinimo problemos sprendimas – svarbus prioritetas. Tuo pačiu metu miškų naikinimo problemos sprendimas padeda siekti kitų svarbių tikslų, pvz., skurdo naikinimo ir biologinės įvairovės mažėjimo sustabdymo – tai dar vienas didelis pavojus aplinkai mūsų planetoje.

Miškų nykimas dabar tapo svarbiu klausimu tarptautinėse derybose tiek dėl klimato kaitos, tiek dėl biologinės įvairovės. Siekdama atkreipti politikų dėmesį į šį klausimą, 2008 m. spalio mėn. Europos Komisija išleido komunikatą, kurį Taryba galutinai priėmė praeitą gruodžio mėn. Šiame komunikate aptariamas miškų naikinimo ir nykimo klausimas besivystančiose šalyse ir siūloma, tarp kitų dalykų, sukurti finansinį mechanizmą siekiant išsaugoti egzistuojančius miškus.

Pasiūlymas jau aptarinėjamas ir svarstomas šiuo metu vykstančiose tarptautinėse derybose dėl klimato kaitos. Savo komunikate Komisija taip pat pripažįsta, kad įvairios Europos politikos kryptys tiek viduje, tiek tarptautiniu mastu gali turėti netiesioginės įtakos pasaulio miško ištekliais. Iš esmės, Komisija ėmėsi žingsnių, siekdama sustiprinti Europos politikos kryptį sanglaudai.

Siūlomos priemonės apima šiuos dalykus:

- importuojamų prekių, galinčių prisidėti prie miškų nykimo, vartojimo poveikio Europos Sąjungoje vertinimą;

- mūsų vystymosi politikos sanglaudos apžvalgos procedūros, reikalingos norint paremti besivystančių šalių pastangas pasiekti Tūkstantmečio plėtros tikslus, tęsimą.

Šie išipareigojimai bus taip pat įgyvendinti per Europos Komisijos tvaraus vartojimo ir gamybos politiką. Šios politikos tikslas – skatinti augimą ir tvarių prekių bei paslaugų paklausą, įskaitant medieną ir iš medienos pagamintus produktus, ateinančius iš miškų, kuriems taikomi tvaraus valdymo metodai.

Norėčiau pakalbėti apie vieną iš pagrindinių miškų nykimo veiksnių – neteisėtą miško ruošą. Neteisėta miško ruošą labai dažnai – pirmas žingsnis bendro natūralių miškų išnaudojimo link. Todėl neteisėtos miško ruošos problemos sprendimas ir miškotvarkos gerinimas apskritai yra labai svarbu, jei norime, kad pastangos apriboti miškų naikinimą ir nykimą būtų sėkmingos. Vadovaudamasi Europos Sąjungos 2003 m. Veiksmų planu dėl miškų teisės aktų vykdymo, valdymo ir prekybos, Komisija pateikė nemažai priemonių neteisėtos miško ruošos ir su ja susijusios prekybos problemai spręsti.

Pagrindinis aukščiau minėto veiksmų plano elementas buvo savanoriškų partnerystės susitarimų su trečiųjų šalių medienos gamintojais sudarymas. Manome, kad svarstomi susitarimai gali padėti spręsti neteisėtos miško ruošos priežastis. Tačiau Komisija taip pat pripažino, kad vien šių susitarimų gali nepakakti problemai išspręsti, todėl turi būti išanalizuotos kitos galimybės.

Remdamasi poveikio vertinimo rezultatais, praeitais metais Komisija pateikė politikos pasiūlymą, pagrįstą „kruopštaus tikrinimo principu“. Pagal pasiūlytą reglamentą, operatoriai privalo sumažinti iki minimumo nelegaliai ruošiamos medienos ir susijusių produktų pateikimo į rinką riziką, demonstruodami deramą kruopštumą pateikdami šiuos produktus į Europos Sąjungos rinką, gaudami informaciją apie svarstomų produktų kilmę ir teisėtumą.

Norėčiau ypač padėkoti pranešėjai, C. Lucas, pagalbiniais pranešėjams ir nuomonės referentui, G. Fordui už itin uolų darbą. Komisija išnagrinėjo Europos Parlamento pasiūlytus pakeitimus savo reglamento projektui ir norėčiau trumpai juos pakomentuoti:

Pakeitimas, draudžiantis prekybą nelegaliai paruošta mediena ir susijusiais produktais, yra labai reikšmingas. Šis draudimas buvo įtrauktas į Komisijos išnagrinėtas alternatyvas, kai ji rengė savo pasiūlymo projektą. Tačiau, nors iš pirmo žvilgsnio šis požiūris yra gana patrauklus, jis sukuria reikšmingų praktinių ir politinių sunkumų. Todėl priėmėme pasiūlymą, pagrįstą kruopštaus tikrinimo principu. Šiuo pasiūlymu bus pasiektas geriausia įmanoma pusiausvyra tarp veiksmingo požiūrio į neteisėtą praktiką, sugebėjimo taikyti šias priemones be reikalo neapsunkinant operatorių ir galiausiai jų Pasaulio prekybos organizacijos taisyklių laikymosi.

Atrodo, pakeitimuose, reikalaujančiuose visų rūšių operatoriams vykdyti kruopštų tikrinimą visuose tiekimo grandinės etapuose, nesilaikoma proporcingumo principo. Jei medienos teisėtumas būtų tikrinamas jai pirmą kartą patenkant į rinką, nebūtų būtinybės tęsti tikrinimo kituose tiekimo grandinės etapuose.

Taip pat norėčiau pakomentuoti Parlamento pakeitimą, kuriuo siūlomas platesnis teisėtoms medienos apibrėžimas. Šis apibrėžimas – pasiūlymo epicentras ir be abejonės bus diskusijos su Taryba objektas. Komisija atidžiai išnagrinės tokio platesnio apibrėžimo priėmimo padarinius.

Kalbant apie pakeitimus, susijusius su stebėsenos ir kontrolės institucijų pripažinimu, manome, kad padarant valstybės nares atsakingas už šių institucijų pripažinimą, mūsų pirminiame pasiūlyme labiau laikomasi subsidiarumo principo.

Visiškai suprantamos priežastys, kodėl pasiūlyta sudaryti patariamąją grupę. Komisija visada buvo pasirengusi tartis su dalyvaujančiomis suinteresuotomis šalimis, kaip, beje, ji pažymėjo savo motyvaciniame pareiškime. Tačiau nors Komisija turi iniciatyvos teisę sudaryti tokias patariamąsias grupes, nebūtina tokią nuostatą įtraukti į reglamentą.

Mes taip pat suprantame, kodėl buvo pasiūlyta standartizuoti teisės taikymą valstybėse narėse. Tačiau manome, kad svarstomuose pakeitimuose iš principo turėtų būti laikomasi subsidiarumo principo.

Tai mano pareiškimo pabaiga ir toliau susidomėjęs stebėsiu diskusiją.

Caroline Lucas, pranešėja. – Gerb. pirmininke, norėčiau pradėti pasakydama, kaip man palengvėjo, kad galų gale turime prieš save pasiūlymą dėl teisės akto neteisėtoms medienos ruošos problemai spręsti. Parlamentas labai ilgai šito laukė ir aš nuoširdžiai dėkoju savo kolegoms už atkaklias pastangas, kad tai įvyktų. Taip pat norėčiau padėkoti savo kolegoms už puikų bendradarbiavimą vedant mus į rytdienos balsavimą; pagalbiniai pranešėjai ir personalas stengėsi iš visų jėgų, kad galėtume užbaigti pirmąjį Parlamento svarstymą per trumpiausią įmanomą laiką, kad galėtume siekti pirmojo svarstymo susitarimo ir taip išvengti tolesnių atidėliojimų.

Gaila, bet skausmingai lėtas pažangos tempas Taryboje pribaižė tą idėją. Taigi, atrodo, turime būti patenkinti baigdami šį darbą rudenį, po Tarybos politinio susitarimo birželio mėn. ir tai labai liūdina tiek mane, tiek daugelį kolegų, kurie taip sunkiai dirbo. Jei čia būtų buvusi Taryba, būčiau norėjusi paprašyti jų garantijos šį vakar, kad jie padarys viską, kas įmanoma, kad iki vasaros būtų pasiekta bendra pozicija todėl, kad ši padėtis yra nepaprastai skubi.

Neteisėta medienos ruošą – labai rimta problema, prieš kurią ES pasisakė daugelį metų, bet vis tiek visą tą laiką toliau teikė vieną didžiausių pasaulio rinkų neteisėtai paruoštai medienai ir medienos produktams. Apskaičiuota, kad tarp 20 ir 40 proc. pasaulio pramoninės medienos produkcijos atsiranda iš nelegalių šaltinių, o iki 20 proc. iš jos patenka į ES. Tai mažina medienos kainas, mažina gamtinius išteklius bei mokesťines pajamas ir didina žmonių, priklausomų nuo miško, skurdą. Kaip Komisijos narys S. Dimas pažymėjo, ilgalaikiai padariniai dar rimtesni, nes miškų nykimas, kurio pagrindinė priežastis – neteisėta medienos ruošą, sudaro beveik vieną penktąją pasaulio šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos.

Artėjant Kopenhagos klimato konferencijai, patikimi ES veiksmai dėl neteisėtoms medienos ruošos yra kaip niekada reikšmingi. Bet patikimi veiksmai reiškia veiksmingus, privalomus teisės aktus. Tuo tarpu, kai savanoriškos partnerystės susitarimai, sumanyti pagal 2003 m. FLEGT veiksmų planą, turi galimybių atnešti teigiamų pokyčių, iki šios dienos tik vienas buvo pasirašytas ir tol, kol jie neveikia pasaulio mastu, pinigų plovimo ir apgaulės rizika yra tiesiog per didelė.

Gera naujiena yra tai, kad, galiausiai, turime ES teisės aktus; bloga naujiena – tai, kad Komisijos pasiūlymas yra skausmingai silpnas ir jį reikės visapusiškai tobulinti, kad jis būtų prasmingas ir veiksmingas.

Nepaisant Komisijos nario S. Dimaso gerų žodžių apie neteisėtoms medienos ruošos sprendimo svarbą, Komisijos pasiūlymas toks, koks yra, yra netinkamas. Pasiūlymo preambulėje teigiama, kad neteisėtoms medienos ruošos paplitimo pagrindas – „silpnos taisyklės, skirtos užkirsti kelią prekybai neteisėtai nukirsta mediena“, bet, bijau, kad tai, ką Komisija siūlo padėties nepakeis. Tiesiog Komisijos pasiūlymas toks, koks yra, nepasieks mūsų tikslo užtikrinti, kad ES nebesuteiktų rinkos nelegaliai ruošiamai medienai.

Labiausiai akį rėžianti, atvira kiaurymė pasiūlyme yra ta, kad kaip tai ydingai neskambėtų – jis iš tiesų neuždraudžia nelegaliai ruošiamos medienos importo ir pardavimo. Jame tik reikalaujama, kad operatoriai vienoje konkrečioje tiekimo grandinės vietoje pereitų kruopštaus tikrinimo sistemą, tuo tarpu visi kiti yra

atleisti nuo bet kokio įsipareigojimo, susijusio su medienos ar medienos produktų, kuriais jie prekiauja, legalumu.

Dabar tai akivaizdžiai kontrastuoja su persvarstytu JAV Lacey įstatymu, priimtu 2008 m. gegužės mėn., kuriame tikrai nutarta dėl aiškaus neteisėtai paruoštos medienos importo ir pardavimo draudimo, ir nėra visiškai jokios priežasties, kodėl ES negali pasekti šiuo pavyzdžiu. Mano pranešime išsaugomas Komisijos pasiūlymas, kad pereiti visapusišką kruopštaus tikrinimo sistemą turi būti reikalaujama tik tų operatorių, kurie pateikia medieną ir medienos produktus į ES rinką pirmą kartą – nes jie akivaizdžiai yra įtakingiausi veikėjai – pasidaro akivaizdu, kad visi operatoriai rinkoje dalijasi atsakomybe už prekybą tik teisėtai gauta mediena ir, kad to nepadarymas gali būti laikomas nusikaltimu.

Norėčiau pasakyti Komisijos nariui S. Dimasui, kad aš tikrai manau, jog mūsų pasiūlymai papildo kruopštų tikrinimą – jie padaro jį veiksmingesnį, jie paverčia jį veikiančiu ir nėra jokių problemų dėl PPO taisyklių. Jei JAV tai gali padaryti, mes irgi turime tai padaryti – todėl Parlamentas siekia padaryti pakeitimus šiame pasiūlyme.

Péter Olajos, PPE-DE frakcijos vardu. – (HU) Kaip Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos atstovas, du dalykus, esančius prieš mus, manau esant vienodai svarbius – Komisijos pareiškimą ir C. Lucas pranešimą. Mūsų nuomone, mums labai reikia abiejų jų, siekiant sustabdyti miškų naikinimą ir nykimą, biologinės įvairovės mažėjimą. Šiuo metu kasmet pradingsta beveik 13 mln. hektarų miško – tai Graikijos dydžio teritorija. Be to, dėl miškų nykimo išmetama beveik 20 proc. anglies dioksido pasaulyje, o tai yra daugiau nei visos Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos. Dėl miškų nykimo žymiai sumažėjo biologinė įvairovė ir išnyko kai kurios rūšys, blogėja Žemės ekosistema. Todėl nėra abejonių, kad turime veikti dabar. Tai reiškia, kad Europos Sąjunga privalo priimti vadovaujantį vaidmenį formuluojant pasaulio politinį atsaką.

Be tropinių miškų, manau ypač svarbu sustabdyti miškų nykimą Vidurio ir Rytų Europoje, taip pat sukurti griežtų tvarumo kriterijų rinkinį medienai ir medienos produktams. Medienai ir kitų formų biomasei, naudojamai atsinaujinančios energijos gamybai, reikalingi aplinką tausojantys viešieji pirkimai ir tvarumo kriterijai. Dalis aukciono pajamų, atsirandančių iš išmetamo anglies dioksido kiekio sumažėjimo, turi būti skirti miškų nykimui sustabdyti. Pritariu siekiui, išreikštam C. Lucas pranešime, kuriuo siekiama sustiprinti kontrolę ir sukurti veiksmingą sankcijų sistemą. Taip pat manau, kad ypač svarbu įsteigti priežiūros institucijas ir paskirti finansines baudas, kad būtų tinkamai atlyginta žala aplinkai.

Riitta Myller, PSE frakcijos vardu. – (FI) Gerb. pirmininke, pranešimas dėl nelegalios medienos ruošos, kurį priėmė didžioji dauguma Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete, yra harmoningas. Nors jis yra pakankamai ambicingas draudžiant neteisėtą medienos ruošą ir iš to atsirandančių produktų importą ir prekybą, juo nesukuriamą papildomos biurokratijos operatoriams, kurie dabar elgiasi nepriekaištingai.

Labai svarbu kontroliuoti neteisėtą medienos ruošą, kuri yra pagrindinė pasaulinio miškų nykimo priežastis – nykimo, kuris pats, kaip kažkas čia pasakė, sukelia 20 proc. pasaulio šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos ir yra pagrindinė biologinės įvairovės mažėjimo priežastis. Be aplinkos problemų, neteisėta medienos ruošą susilpnina teisėtų operatorių konkurencingumą miškininkystės sektoriuje ir yra priežastis to, kad šalys netenka didžiulių pajamų.

Norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjai, C. Lucas, už jos darbą, kad rytoj galėtume balsuoti dėl gero pagrindinio pasiūlymo.

Magor Imre Csibi, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, pagal šiai diskusijai skirtą laiką, galima būtų pasakyti, kad Parlamentas miškų gelbėjimo nelaiko svarbiu. Nuvilia neryžtingas Komisijos požiūris į neteisėtą medienos ruošos sprendimą, bet labiausiai mane nuvylė argumentas, kad neturime nubausti ES geros valios operatorių, siekdami išspręsti išorės problemą, kartojimas.

Dalis problemos sprendimo – problemos žinojimo sukūrimas ir pats laikas pripažinti, kad kai kurie Europos regionai – kaip maniškis – taip pat susiduria su paplitusiu miškų kirtimu. Neteisėtos medienos ruošos reglamento tikslas – ne nubausti ar sutrukdyti prekybai, greičiau – geriau kontroliuoti prekybą. Tiesa, kad Komisijos pasiūlymuose nebuvo tikrai aišku, kaip sistema turi praktiškai veikti.

Džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas sugebėjo sustiprinti ir išaiškinti pasiūlymą, apimdamas visus medienos produktus ir reikalaudamas, kad visi operatoriai vykdytų tam tikrą kruopštų tikrinimą, įvesdamas naują finansinių sankcijų atskaitos liniją ir suteikdamas aiškius kriterijus patikimos ir nepriklausomos stebėsenos sistemai. Dabar mūsų iššūkis – priimti šią sistemą ir kuo greičiau įgyvendinti. Turime suteikti vartotojams

garantiją, kad jie neaštrina aplinkos blogėjimo atsitiktinai pirkdami neteisėtai nukirstų miškų medienos produktus.

Stavros Dimas, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, noriu padėkoti visiems šio vakaro diskusijos kalbėtojams už konstruktyvų indėlį. Svarbu pabrėžti, kad pasaulinės miškų nykimo ir miškų blogėjimo problemos sprendimas – sudėtingas klausimas. Jam išspręsti reikia realios politinės valios ir medienos pirkėjų veiksmų.

Turime turėti omenyje, kad tropinių miškų naikinimo pavyzdžiai – tam tikro skaičiaus skirtingų veiksmų, kurie skiriasi savo reikšmingumu įvairiose vietose, sąveika. Miško dangai poveikį daro ne tik miškų politika, bet ir kitos politikos kryptys, pvz., apmokestinimo politika, žemės valda ir teisės.

Europos Sąjungoje suprantame, kad darbas ties mūsų politikos sanglauda turi vykti kartu su remiančių šalių pastangomis sustiprinti nacionalines ir vietos institucijas ir pasiekti pažangą veiksmingo miško išteklių valdymo ir naudojimo srityje. Noriu dar kartą padėkoti C. Lucas, G. Fordui ir pagalbiniais pranešėjams už puikų darbą. Esu padrąsintas, kad tvirtindamas Komisijos požiūrį, Parlamentas nori toliau jį stiprinti ir dėl to padarė pakeitimus.

Leiskite jus patikinti, kad visiškai sutinku su Parlamento norą sukurti ambicingą reglamentą, siekiant spręsti neteisėtos medienos ruošos problemą ir su ja susijusią prekybą. Taip pat noriu jus patikinti, kad Komisija atidžiai apsvarstys siūlomo reglamento pakeitimus.

Baigdamas norėčiau pakomentuoti du šiandien paliestus klausimus. Pirma, norėčiau pakalbėti apie kruopštaus tikrinimo metodą, kuris yra platesnis nei paprastas teisėtumo liudijimas. Kruopštaus tikrinimo principas atspindi iniciatyvaus elgesio iki tam tikro teisėtumo teisinį įsipareigojimą, ir turi būti demonstruojamas remiantis visapusiškomis priemonėmis – tai sudarys sąlygas pagrįstai garantuoti teisėtumą.

Kai kuriais atvejais teisėtumo liudijimas bus tik pradžios taškas – pirma priemonė, įtraukta į kruopštaus tikrinimo procedūrą. Papildomos garantijos reikalingos paremti sertifikuotam teisėtumui ten, kur rizikos vertinimas parodė, kad kilmės šalis kelia didesnę administracinės korupcijos riziką, arba šalyse, kuriose silpnai vykdomi nacionaliniai įstatymai.

Kitas klausimas, kurį norėčiau paliesti – tai siūlomas apimties išplėtimas, siekiant apimti paskesnius operatorius. Pagal geresnio reglamentavimo ir administracinės naštos mažinimo principus, reikalavimas, kad platintojai ir mažmenininkai reikalautų kruopštaus tikrinimo įrodymo iš tolesnės rinkos įsipareigojimų nustatytojų, pasirodo esąs perdėtas. Jei medienai buvo taikomi kruopštaus tikrinimo tyrimai, kai ji pirmą kartą pateikiama į rinką, kodėl neteisingai apsunkinami paskesnieji operatoriai?

Apibendrinant iš 75 siūlomų pakeitimų, Komisija gali visiškai, iš dalies ar iš esmės palaikyti 37 iš jų. Pateiksiu Parlamento sekretariatui sąrašą, detalizuojantį Komisijos poziciją dėl pakeitimų.

Caroline Lucas, *pranešėja*. – Gerb. pirmininke, norėčiau labai padėkoti savo kolegoms ir Komisijos nariui S. Dimasui už komentarus.

Norėčiau pasakyti vieną svarbų dalyką – rengiant mūsų pakeitimus buvo labai stengiamasi neišradinėti dviračio. Iš susitikimų su daugeliu pramonės atstovų ir kitų suinteresuotųjų šalių sužinojau, kad daug šalių, taip pat daug bendrovių, jau turi tinkamas puikias sistemas, kurios galėtų įvykdyti daugumą, jei ne visus, kruopštaus tikrinimo sistemos reikalavimų.

Tada yra prasmė, kad visas darbas, įdėtas į tokių sistemų kūrimą, nenuveina veltui ir kad nesukuriame nereikalingos administracinės naštos; to daryti visai neketiname.

Dėl to buvome labai atidūs ir pasinaudojome gerais patarimais, įskaitant formuluotę, kuri sudarytų sąlygas pataisyti geras esančias sistemas pagal reglamentą ir nereikėtų steigti visiškai naujų struktūrų.

Taigi mes labai rimtai priėmėme mintį, kad neturime būti neproporcingi, kad neturime per daug apkrauti skirtingų veikėjų prekybos sistemoje ir būtent tai yra mūsų pranešimo tikslas – įsitikinti, kad visi veikėjai prekybos sistemoje turi pareigą, kad neužkrauname visko ant tų, kurie pirmą kartą pateikia produktus į rinką. Tai ir atrodo neproporcinga. Manau, būtų daug protingiau, jei visi turėtų atlikti vaidmenį.

Taip pat pridurčiau, kad daugelį mūsų pasiūlymų elementų iš tikrųjų palaiko pramonė. Gana ironiška, kad daugeliu prasmių pramonė atrodo daug ambicingesnė šioje srityje net už pačią Komisiją.

Tiesiogiai iš pramonės girdėjau, kaip jie vertina ne tik tai, kad Aplinkos komiteto pranešimas suteikia jiems daug daugiau aiškumo dėl to, ko iš jų bus tikimasi, bet ir šį teisingesnį ir veiksmingesnį atsakomybės pasidalijimą skirtingose tiekimo grandinės dalyse, apie kurį ką tik kalbėjau.

Kalbant apie Europos operatorius, norėčiau labai aiškiai pasakyti, kad toks reglamentas, kokį pataisėme, atneš tik naudos atsakingiems Europos operatoriams, nes daugelis jų daro daugumą dalykų, kurių prašoma, ir reglamento egzistavimas neleis, kad jiems numuštų kainas kiti, ne tokie sąžiningi operatoriai.

Taigi turime aiškiai kalbėti, kad šiame pranešime nėra nieko, kas apsunkintų Europos operatorių gyvenimą. Taip pat turime kelias specialias priemones mažesniems operatoriams, taigi labai rimtai atsižvelgėme į riziką būti neproporcingiems; manau, į tai pažiūrėjome labai protingai pranešime, kurį pateikėme jums.

Vėl išgirdusi jūsų komentarus dėl Aplinkos komiteto pranešimo, gerb. Komisijos nary, bijau, kad pasiliksiu savo nuomonę, kad Komisijos pasiūlymas yra nuviliantis ir silpnas ir juo nebus pasiekta to, ką tikimasi pasiekti. Nesuprantu, kaip galite turėti teisės aktus, kurių tikslas užkirsti kelią neteisėtai ruošiamos medienos pardavimui, nors toks elgesys nelaikomas nusikaltimu. Komisijos pasiūlymas yra labai fragmentiškas ir bailus.

Manau, dauguma Europos vartotojų būtų tikrai šokiruoti suvokę, kad ES neturi tinkamų teisės aktų prieš neteisėtą medienos ruošą, ir įtariu, kad visi tie, kurie, reaguodami į pačios Komisijos konsultaciją, padarė išvadą, kad teisės aktai buvo vienintelis būdas realiai spręsti problemą, nelaikytų konkrečių Komisijos pasiūlymų, kruopštaus tikrinimo sistemos pačios savaime, pakankamomis priemonėmis problemoms, su kuriomis susiduriame, išspręsti.

Savo komentarus šįvakar pabaigsiu prašymu – galbūt jums tarpininkaujant, gerb. Komisijos nary – daryti spaudimą Tarybai, kad jie pagreitinėtų savo darbą todėl, kad mes tikrai norime įsitikinti, kad sulauksime bendros pozicijos iš Tarybos iki vasaros, kad rudenį galėtume toliau imtis priemonių tuo klausimu.

Kaip sakiau anksčiau, mes tikrai tikėjomės pasiekti susitarimą per pirmąją svarstymą. Parlamentas padarė viską, ką galėjo, kad sudarytų tam sąlygas. Atvirai kalbant, labai liūdina, kad Tarybos veiklai trūko lygiavertio rimtumo ir greičio, bet, tikiuosi, kad galiu jūsų, gerb. Komisijos nary, dar kartą paprašyti padaryti viską, ką galite, kad užtikrintumėte, jog Taryba greitai imtųsi priemonių dėl šito dalyko.

Pirmininkas. – Bendra diskusija baigta.

Pagal Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį gavau vieną pasiūlymą dėl rezoliucijos Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu⁽¹⁾.

Balsavimas dėl šio pasiūlymo dėl rezoliucijos vyks 2009 m. balandžio 23 d., ketvirtadienį.

Balsavimas dėl C. Lucas pranešimo vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Véronique Mathieu (PPE-DE), raštu. – (FR) Atsižvelgiant į jos padarinius ekosistemai ir nesąžiningai konkurencijai, kurią ji priverčia išgyventi legalius operatorius miško, medienos, popieriaus sektoriuose, kova su prekyba neteisėtai nukirstų miškų mediena aiškiai turi būti prioritetas.

Tačiau jei skirsime neproporcingus apribojimus – ypač atsekamumo atžvilgiu – operatoriams, kurie pateikia medieną į rinką, tai sąlygos mažesnę mūsų įmonių konkurencingumą ir nesumažins neteisėtai ruoštos medienos, kuri bus nukreipta į kitas rinkas, atvejų. Iš tiesų turime būti realistai manydami, kad vien tik privalomi Europos teisės aktai išspręstų problemas, susijusias su korupcija ar valstybės deficitu, kurie dažnai egzistuoja šalyse, kuriose praktikuojama ši neteisėta veikla.

Taip pat manau, kad šis pranešimas per toli nueina ginčydamas pradinį Komisijos pasiūlymą, priimtą operatoriams. Todėl nemanau, kad tinka abejoti profesionalų įgyvendintomis sertifikavimo sistemomis, pašalinti iš sektoriaus operatorių finansuojamas profesines organizacijas ir stebėsenos organizacijas ar panaikinti nacionalinę instituciją, atsakingą už stebėsenos organizacijų skyrimą. Manau, kad sektoriaus profesionalai turi išlikti sistemos centre ir neturi būti primestos pernelyg apsunkinančios administracinės priemonės.

⁽¹⁾ Žr. protokolą

22. Bendrijos kontrolės sistema, kuria užtikrinama, kad būtų laikomasi bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – R. Romevos i Ruedos pranešimas (A6-0253/2009) Žuvininkystės komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, nustatančio Bendrijos kontrolės sistemą, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių (COM(2008)0721 – C6-0510/2008 – 2008/0216(CNS)).

Raül Romeva i Rueda, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau pradėti primindamas mums visiems, kad prieš kelias savaites judėjimas „Greenpeace“ paskundė Ispanijos prokuratūrai galisų bendrovę „Armadores Vidal“ už 3,6 mln. EUR vertės subsidijų gavimą iš Ispanijos Vyriausybės 2003–2005 m., nors nuo 1999 m. bendrovė sulaukė daugybės sankcijų keliose šalyse dėl nelegalios žvejybos visame pasaulyje.

Iš tiesų, neseniai Komisija pasmerkė šią padėtį.

Praeitą savaitę prasidėjo melsvojo tuno žvejybos sezonas. Mokslininkai mums sako, kad jau peržengėme priimtinas šios rūšies, kuriai gresia išnykimas, tausojančios žvejybos ribas.

Ispanijos gynybos ministras šiuo metu yra Somalyje, vadovauja operacijai, kurios tikslas – apginti tunų žvejybos laivus, esančius Indijos vandenyne, nuo piratų išpuolių.

Jei Europos tunų žvejybos laivai turi taip toli nuklysti nuo namų, kad galėtų dirbti, taip yra todėl, kad pirma, arčiausiai esantys ištekliai yra ties išnykimo riba, antra, turime per daug subsidijuojamą ir aiškiai per didelį laivyną, kuris siekia pelningumo pagrindinio elemento, išlaikančio jo veiklą – žuvies, išieškojimo sąskaita.

Ir vėl bendri veiksniai visais šiais atvejais – ir daugeliu kitų – besaikis žuvavimas, pernelyg didelis Europos laivynas ir, svarbiausia, kontrolės ir gebėjimo paskirti sankcijas stoka.

Todėl mūsų pranešime teigiama, kad nediskriminacinis ir veiksmingas taisyklių taikymas turi būti vienas iš pagrindinių Bendrosios žuvininkystės politikos ramsčių.

Todėl, pvz., prašome, kad būtų aiškiai uždrausta teikti viešąsias subsidijas bet kam, kas veikia neteisėtai, kaip „Armadores Vidal“ atveju.

Taisyklių laikymasis ir nuoseklaus požiūrio priėmimas – geriausi būdai apginti žvejybos pramonės interesus ateityje.

Tokiai politikai lemta žlugti, jei žvejybos pramonėje dirbantys žmonės – nuo žvejų iki prekybininkų, kurie parduoda žuvį vartotojams – nesilaikys taisyklių. Žuvų ištekliais lemta išnykti kartu su tais, kurie yra priklausomi nuo jų, kad išgyventų.

Keletą kartų Komisija ir Europos Parlamentas dejavo dėl žemo paklusnumo lygio ir mes prašėme, kad valstybės narės padidintų kontrolę, harmonizuotų tikrinimo kriterijus bei sankcijas ir, kad tikrinimo rezultatai būtų skaidresni. Be to, prašėme, kad būtų sustiprintos Bendrijos tikrinimo sistemos.

Siūlomame reglamente, kuris buvo šio pranešimo pretekstu, kalbama apie labai reikalingą egzistuojančių kontrolės sistemų reformą ir siūloma pridėti nemažai rekomendacijų prie jau egzistuojančių po reglamento dėl nelegalios, nedeklaruojamos ir nereguliuojamos žvejybos ar reglamento dėl leidimo užsiimti žvejybos veikla priėmimo.

Svarbiausias 27 valstybėms narėms taikomos kontrolės sistemos veiksnys yra tikriausiai tas, kad visos suinteresuotosios šalys turi būti vienodai traktuojamos, ypač, kad visi, esantys gamybos grandinėje – žvejai, tarpininkai, pirkėjai, žmonės, susiję su pramogine žvejyba, ir kiti – jaustųsi, jog jie nediskriminuojami, taip pat, kad jie turi savo atsakomybės dalį šiuo klausimu.

Todėl privalome užtikrinti, kad sąlygos būtų vienodos visoje Bendrijoje, taip pat visoje saugojimo grandinėje.

Nors mes taip pat didžiąja dalimi palaikome Komisijos pradinį pasiūlymą, pasiūlymas, kurį teikiame svarstyti, apima nemažai aspektų, sudarančių mums sąlygas padaryti žymią pažangą šia kryptimi.

Tik norėčiau pabrėžti vieną aspektą paminėdamas poreikį Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūrai atlikti ypač svarbų vaidmenį, atsižvelgiant į Bendrijos pobūdį ir jos nešališkumo tvarką.

Todėl tikiuosi, kad pakeitimus, kuriuos paskutinę minutę pateikėme svarstyti, kad užbaigtume pranešimą, mano kolegos nariai priims, kaip jau yra buvę mūsų komiteto diskusijose, ir iš tiesų tikiuosi, kad jis pasirodys esąs naudingas įrankis gelbstinti tuos, kuriuos reikia gelbėti – ne tik išteklius, bet ir bendruomenes, kurios iš jų gyvena.

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui, R. Romevai i Ruedai, kuris ėmėsi įspūdingo darbo dėl šio pranešimo. Dar labiau pažymėtina tai, kad pranešėjas apsiėmė susitikti su nemažai tarptautinių ir Bendrijos suinteresuotųjų šalių keliose sostinėse. Šis darbas buvo sudėtingas ir delikatus. Komisija norėtų padėkoti R. Romevai i Ruedai už jo darbą rengiant šį pranešimą.

Kaip žinote, dabartinis reglamentas dėl žuvininkystės kontrolės yra iš 1993 m. Nuo tada jis buvo tuziną kartų taisytas, ypač 1998 m., siekiant įtraukti žvejybos pastangų kontrolę, ir 2002 m. paskutinės bendrosios žuvininkystės politikos reformos proga (BŽP). Tačiau susidariusi sistema turi rimtų trūkumų, neleidžiančių jai būti tokiai veiksmingai, kokia ji turėtų būti. Kaip tiek Europos Komisija, tiek Europos Audito Rūmai pabrėžė, dabartinė sistema neveiksminga, brangi, sudėtinga ir nesuteikia pageidaujamų rezultatų. Tai savo ruožtu kenkia išsaugojimo ir pastangų valdymo iniciatyvoms. Taip kontrolės nesėkmės prisideda prie neigiamo bendrosios žuvininkystės politikos darbo.

Pagrindinis kontrolės reformos tikslas – užtikrinti BŽP taisyklių laikymąsi sukuriant naują standartinę sistemą, kuri sudarys sąlygas valstybėms narėms ir Komisijai visiškai prisiimti savo įsipareigojimus. Joje nustatomas pasaulinis ir integruotas požiūris į kontrolę, susitelkiamas ties visais BŽP aspektais ir apimama visa pagavimo, iškrovimo, transportavimo, apdorojimo ir pardavimo grandinė – „nuo sugavimo iki vartotojo“. Tam, kad tai būtų pasiekta, reforma kuriama remiantis trimis ašimis.

1 ašis: sektoriaus paklusnumo ir atsakomybės sukūrimas. Šio tikslo siekinys – daryti įtaką visų suinteresuotųjų šalių, dalyvaujančių plačioje žvejybos veikloje, elgesiui tam, kad būtų pasiektas paklusnumas ne tik dėl stebėsenos ir kontrolės veiklos, bet dėl visuotinės paklusnumo kultūros, kurioje visos pramonės dalys supranta ir pripažįsta, kad žaidimas pagal taisykles yra jų pačių ilgalaikiais interesais.

2 ašis: pasaulinio ir integruoto požiūrio į kontrolę ir tikrinimą sukūrimas. Pasiūlymas užtikrina vienodumą įgyvendinant kontrolės politiką, kartu gerbiant įvairių laivynų skirtingumą ir ypatumus. Jis nustato vienodas galimybes pramonei apimdamas visus aspektus nuo žuvies sugavimo iki rinkos.

3 ašis: veiksmingas BŽP taisyklių taikymas. Kitas reformos tikslas – aiškiai apibrėžti valstybių narių, Komisijos ir Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūros vaidmenis ir atsakomybes. Pagal BŽP kontrolė ir vykdymo užtikrinimas – išimtinė valstybių narių kompetencija. Komisijos vaidmuo – kontroliuoti ir tikrinti, kad valstybės narės teisingai ir veiksmingai įgyvendintų BŽP taisykles. Dabartinis pasiūlymas nebando pakeisti atsakomybės paskirstymo. Tačiau svarbu racionalizuoti procedūras ir užtikrinti, kad Komisija turėtų priemones, kad iš tikrųjų prižiūrėtų, jog valstybės narės vienodai įgyvendintų BŽP taisykles.

Taip pat norėčiau pabrėžti tą faktą, kad pasiūlymas sumažins administracinę naštą ir padarys sistemą mažiau biurokратиšką. Komisijos poveikio vertinimas atskleidė, kad jei reforma bus priimta, bendros administracinės operatorių išlaidos galėtų būti sumažintos 51 proc. – nuo 78 iki 38 mln. EUR – didžia dalimi dėl daugiau šiuolaikinių technologijų naudojimo, pvz., platesnio ERS, LSS ir AIS naudojimo.

Visuose žuvininkystės grandinės etapuose bus pakeisti egzistuojantys popieriniai įrankiai – t. y., laivo žurnalas, iškrovimo deklaracijos ir pardavimo pažymos – išskyrus laivams, kurių bendras ilgis mažesnis nei 10 m. Žvejams elektroninė sistema palengvins duomenų registravimą ir pranešimą. Įvedus sistemą, bus panaikinta nemažai ataskaitų teikimo reikalavimų.

Sistema bus greitesnė, tikslesnė, pigesnė ir sudarys sąlygas duomenis apdoroti automatiškai. Ji taip pat palengvins kryžminį duomenų ir informacijos patikrinimą ir rizikos nustatymą. Rezultatas bus racionalesnis ir labiau rizika pagrįstas požiūris į kontrolės veiksmus jūroje ir žemėje, kuris yra natūraliai rentablesnis.

Pasiūlymu bus panaikintas dabartinis valstybių narių įsipareigojimas perdavinėti žvejybos licencijų sąrašus arba žvejybos leidimus Komisijai. Dabar valstybių narių kontrolės tarnyboms, kitų valstybių narių kontrolės tarnyboms ir Komisijai jie bus prieinami elektroninėmis priemonėmis.

Pereidamas prie pranešimo, norėčiau pakomentuoti siūlomus pakeitimus.

Komisija pritaria tam faktui, kad Europos Parlamentas palaiko teisės aktus iš esmės ir mano, kad naujas kontrolės reglamentas reikalingas. Nors Komisija gali sutikti su tam tikrais pakeitimais, kurie yra suderinami su diskusija Tarybos darbo grupėje, ji laiko esminiu išsaugoti tam tikrus pagrindinius pasiūlymo elementus.

Komisija gali sutikti su nemažai svarbių pakeitimų, ypač 3, 6, 9, 10, 11, 13–18, 26–28, 30, 31, 36, 44, 45, 51–55, 57, 58, 62, 63, 66–69, 82, 84, 85, ir 92–98 pakeitimais.

Tačiau Komisija negali pritarti šiems pakeitimams, kurie gali būti apibendrinti taip:

Dėl žvejybos veiklos stebėsenos: 23 pakeitimas sušvelnina leistiną nukrypimo dydį, taikytiną laivo žurnalo sugavimo įrašams iki 10 proc. vietoj pasiūlyme esančių 5 proc. Tai rimtai pakenks laivo žurnalo duomenų, kurie yra esminiai, naudojant tokius duomenis kryžminiams patikrinimams, tikslumui. Kadangi tokie kryžminiai patikrinimai bus naudojami siekiant nustatyti duomenų neatitikimus, kaip neteisėto elgesio, į kurį valstybės narės turi sutelkti savo ribotus kontrolės išteklius, rodiklius, šis pakeitimas taip pat neigiamai paveiks kompiuterizuotos patvirtinimo sistemos, numatytos pasiūlymo 102(1) straipsnyje, laikomos naujos kontrolės sistemos pagrindu, veikimą. Tačiau svarbiausias argumentas – žvejai tikrai gali įvertinti savo sugavimus 3 proc. tikslumu. Juk žuvis saugoma ir gabenama dėžėse ir jie žino, kiek žuvies telpa į vieną dėžę.

Dėl 29 pakeitimo dėl išankstinių pranešimų, Komisija mano, kad mintis lengvatų teikimą paskirti Tarybai, nepaprastai sukomplikuotą procedūrą ir neleistų laiku reaguoti į įvykius.

Komisija taip pat mano, kad nepanaudotų kvotų perskirstymas – valdymo klausimas, kuris turi būti sprendžiamas BŽP reformos aplinkybėmis. Taigi 41 pakeitimas dėl korekcinių priemonių negali būti priimtas.

Dėl atsargų perkrovimo pagal daugiamečius planus, 42 pakeitimas panaikina visą 33 straipsnį. Tai nepriimtina todėl, kad kaip žinote, perkrovimai praeityje buvo naudojami siekiant nusišalinti neteisėtus sugavimus. Todėl labai svarbu išsaugoti 33 straipsnį ir, kad perkraunamus kiekius pasvertų nepriklausoma institucija, prieš juos pristatant į transporto laivą.

47 pakeitimas panaikina visą skyrių dėl žvejybos uždarymo realiu laiku. Pritardama tam, Komisija prarastų labai svarbią išteklių apsaugos priemonę. Žvejybos uždarymas realiu laiku tiesiogiai susijęs su kontrolės klausimais. Todėl šis pakeitimas negali būti priimtas.

102 pakeitimas nepriimtinas, nes jis panaikina straipsnį dėl Komisijos galimybės uždrausti žvejybą, jei to reikalauja Komisija. Panaši nuostata jau egzistuoja dabartiniame kontrolės reglamente ir tai yra būtina priemonė, siekiant užtikrinti, kad, jei valstybė narė neuždraudžia žvejybos, tuomet Komisijai suteikta teisė uždrausti tą žvejybą, siekiant užtikrinti kvotų laikymąsi – tai mes padarėme pernai dėl melsvųjų tunų ir užpernai – dėl menkų Baltijos jūroje.

Taip pat Komisija negali pritarti 103 pakeitimui, kuris panaikina nuostatas dėl korekcinių priemonių. Tai susilpnintų Komisijos, kaip ES teisės sergėtojos, užtikrinančios, kad visos valstybės narės galėtų visapusiškai pasinaudoti savo žvejybos galimybėmis, vaidmenį. Be to, ši nuostata jau egzistuoja dabartiniuose teisės aktuose.

Kalbant apie naujas technologijas – dėl laivų stebėjimo sistemos (LSS) ir laivų aptikimo sistemos (VDS), 19 pakeitimas numato šių elektroninių prietaisų įsigaliojimą laivams nuo 10 iki 15 metrų 2013 m. liepos 1 d., vietoj 2012 m. sausio 1 d., kaip nustatyta pasiūlyme. 20 pakeitimas numato, kad LLS prietaisų ir elektroninių laivo žurnalo įdiegimas tinkamas finansuoti 80 proc. bendro finansavimo iš ES biudžeto.

Dėl 19 pakeitimo, pasiūlyme jau numatytas pereinamasis laikotarpis, nes šis įsipareigojimas būtų taikomas tik nuo 2012 m. sausio 1 d., tuo tarpu, reglamento įsigaliojimas numatytas 2010 m. sausio 1 d. Kadangi naujos sistemos tikslas – maksimaliai pasinaudoti šiuolaikinėmis technologijomis, siekiant sukurti veiksmingą automatinę ir sistemingą kryžminių patikrinimų sistemą, svarbu, kad šios nuostatos būtų taikomos pasiūlyme numatyta data, kad daugiau nebevilklintume naujo požiūrio į kontrolę įgyvendinimo.

Dėl susirūpinimo šių naujų technologijų įdiegimo kaina, bendras Komisijos finansavimas jau prieinamas pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 861/2006, kuris nustato bendro finansavimo normas ir pagal šį reglamentą Komisija svarstys tokių normų didinimą. Tačiau tai prieštarautų biudžeto taisyklėms kitame teisės akte įtvirtinti bendro finansavimo normas.

Dėl pramoginės žvejybos – šia prieštaringa tema, norėčiau pažymėti, kad priešingai nei buvo plačiai pranešama, reglamento projekto tikslas nėra uždėti neproporcingą našą ant pavienių žvejų ar laisvalaikio žvejybos pramonės. Yra pasiūlymas tam tikrai pramoginei žvejybai taikyti tam tikrus konkrečius išteklius, būtent tuos, kuriems taikomas atkūrimo planas, tam tikras pagrindines sąlygas dėl leidimų ir sugauto laimikio ataskaitų. Šie reikalavimai taip pat padės gauti informaciją, sudarančią sąlygas valdžios institucijoms įvertinti tokios veiklos biologinį poveikį ir, kur reikia, parengti reikalingas priemones.

Kalbant apie Europos Parlamento pranešimą, Komisija pritaria tam faktui, kad „pramoginės žvejybos“ apibrėžimas būtų numatytas 11 pakeitime ir, kad Parlamentas numato, jog ten, kur nustatytas reikšmingas pramoginės žvejybos poveikis, sugavimai turi būti įskaitomi į kvotas. Ji taip pat pritaria tam faktui, kad Europos Parlamentas sutinka, kad prekyba pramoginės žvejybos laimikiais bus uždrausta, išskyrus filantropiniams tikslams. Tačiau norėčiau pabrėžti, kad svarbu išsaugoti valstybių narių išpareigojimą vertinti pramoginės žvejybos poveikį, kaip nustatyta 93 pakeitime, ir ne tik kaip tiesiog galimybę tai padaryti, kaip svarstoma 48, 49 ir 50 pakeitimuose.

Komisija, aišku, nori užtikrinti, kad galutinis Tarybos priimtas reglamentas pasiektų teisingą pusiausvyrą tarp tikslios informacijos apie pramoginės žvejybos poveikį atkuriamiems ištekliais – po kiekvieno konkretaus atvejo analizės – ir užtikrinimo, kad pramoginė žvejyba, kurios sugavimai turi nereikšmingą biologinį poveikį, nebūtų apsunkinta neproporcingais reikalavimais.

Kalbant apie sankcijas ir vykdymą – 64 pakeitimas įterpia naują 84(2a) straipsnį, nurodantį, kad tol, kol žvejybos leidimo turėtojas yra gavęs „baudos taškų“, turėtoji neturi būti teikiamos ES subsidijos ar nacionalinė viešoji pagalba. Komisija negali sutikti su šiuo pakeitimu. Tuo pačiu negali būti priimtas 61 pakeitimas.

Iš tiesų, Reglamento (EB) Nr. 1005/2008, nustatančio Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruotai ir nereglamentuojamai žvejybai, 45 straipsnio 7 punktą suteikia galimybę uždrausti pažeidėjams laikinai ar visam laikui prieigą prie viešosios paramos ar subsidijų. Būtų neproporcinga papildomai įvesti tokią taisyklę baudos taškų sistemoje.

107 pakeitimas panaikina Komisijos pasiūlytus mažiausius ir didžiausius sankcijų lygius. Tai nepriimtina, nes panašios sankcijos visose valstybėse narėse yra svarbus elementas, siekiant to paties atgrasos laipsnio visuose Bendrijos vandenyse ir taip sukuriant vienodas sąlygas nustatant bendrą sistemą Bendrijos lygiu. Nuostata neveikia valstybių narių veiksmų laisvės nustatyti, kurie pažeidimai turi būti išskiriami kaip rimti.

Dėl Komisijos galių – 71 pakeitimas įveda valstybės narės pareigūno dalyvavimą Komisijos atliekamuose patikrinimuose ir tuo pačiu 108 pakeitimas apriboja Komisijos galimybę vykdyti tyrimus ir patikrinimus tik tais atvejais, kai valstybė narė buvo prieš tai informuota. Bus rimtai pakenkta Komisijos gebėjimui vykdyti savarankiškus patikrinimus, kai atitinkamos valstybės narės pareigūnai visada turės juose dalyvauti. Neskirdama pareigūno, susijusi valstybė narė galėtų net neleisti patikrinimui įvykti.

104, 108, 109 ir 110 pakeitimai taip pat yra problemiški, nes jie suvaržo Bendrijos tikrintojų kompetencijas, jų gebėjimą atlikti savarankiškus patikrinimus ir savarankiškas apžiūras. Be tokių Bendrijos tikrintojų kompetencijų Komisija negali užtikrinti tos pačios BŽP taisyklių taikymo kokybės visose valstybėse narėse.

72 pakeitimas pašalina pagrindą, pagal kurį Bendrijos finansinė pagalba gali būti sustabdyta arba atšaukta, kai yra įrodymų, kad nebuvo laikomasi reglamento nuostatų. Komisija negali sutikti su šiuo pakeitimu. Dėl šio pakeitimo paprasta Komisijos išvada, kad susijusi valstybė narė nesiėmė atitinkamų priemonių, būtų pakankama norint imtis priemonių prieš valstybę narę.

Kita vertus, 111 ir 112 pakeitimai riboja Komisijos kompetenciją sustabdyti Bendrijos finansinę pagalbą. Tai rimtai pakenktų Komisijos gebėjimui taikyti šią priemonę. Be to, pakeitimai neišaiškina, kas vietoj Komisijos turi priimti tokį sprendimą.

Dėl žvejybos uždraudimo – 73 pakeitimas žymiai riboja atvejus, kuriais Komisija galės uždrausti žvejybą dėl bendrosios žuvininkystės politikos tikslų nesilaikymo. Nesilaikymo „įrodymus“ bus daug sunkiau įrodyti, negu „priežastį tikėti“. Siekiant užtikrinti, kad BŽP taisyklės būtų vienodai taikomos visose valstybėse narėse, ir išvengti konkretaus pavojaus jautriems ištekliais, svarbu, kad Komisija turėtų galimybę uždrausti žvejybą, kai konkreči valstybė narė to nepadaro pati. Tuo pačiu Komisija negali sutikti su 113 pakeitimu, siūlančiu panaikinti šį straipsnį.

74 ir 78 pakeitimai gerokai sumažina spaudimą valstybėms narėms laikytis nacionalinių kvotų. Šių pakeitimų priėmimas tiesiog reikštų *status quo* išlaikymą. Pakeitimai labai sumažina Komisijos galimybę imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad valstybių narių žvejai nežvejotų reglamentuotų išteklių, kuriems valstybė narė neturi kvotos arba turi mažą kvotą. Tai bus ypač žalinga tais atvejais, kai tokia žvejyba veiksmingai užkerta kelią kitoms valstybėms narėms žvejoti jų kvotas.

79 ir 80 pasiūlymai panaikina 98 ir 100 straipsnius, kurie suteikia Komisijai galimybę išskaityti kvotas ir atsisakyti kvotų mainų dėl BŽP tikslų nesilaikymo. Komisija trokšta išsaugoti šią nuostatą, kuri yra svarbi priemonė siekiant užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi BŽP taisyklių. Ji atsiliepia į Audito Rūmų rekomendaciją sustiprinti Komisijos gebėjimą daryti spaudimą valstybėms narėms. Ji taip pat padės parodyti

valstybių narių žvejybos pramonei, kad tai, jog jų nacionalinės administracijos laikosi BŽP taisyklių yra ir jų interesais ir, kad iš jų galima tikėtis daryti teigiamą spaudimą savo nacionalinėms administracijoms tuo tikslu.

114 pakeitimas siūlo panaikinti 101 straipsnį dėl neatidėliotinų priemonių. Komisija negali sutikti su šiuo pakeitimu, nes ši nuostata – svarbi priemonė, siekiant užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi BŽP taisyklių.

Dar kartą norėčiau padėkoti R. Romeva i Ruedai už pranešimą ir komitetui už dėmesį, kurį jis skyrė šiam labai svarbiam klausimui. Šis pranešimas – reikšmingas indėlis į tikrai veiksmingą kontrolės sistemą. Norėčiau atsiprašyti, kad išnaudojau tiek daug laiko.

Carmen Fraga Estévez, PPE-DE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, yra vienas pirminis, labai svarbus prieštaravimas, kuris turi būti iškeltas prieš šį pasiūlymą – t. y. visiškas jo nesugebėjimas atsižvelgti į sektorių, apie kurį kalbame.

Nepriimtina, kad Komisija ir toliau tvirtintų, kad visa jos žvejybos politika turi būti pagrįsta derybomis su suinteresuotomis šalimis, kai tuo pačiu metu ji rengia reglamento projektą, turėsiantį rimčiausių, nedelsiamų padarinių laivynui, o su pramonės atstovais nebuvo tokio dialogo ar išankstinių konsultacijų.

Bloga pradžia pastangoms nustatyti paklusnumo kultūrą, apie kurią taip dažnai kalba Komisija. Šito dalyko laiko pasirinkimas taip pat labai abejotinas.

Tiesa, kad kontrolės politika – viena iš didžiausių bendrosios žuvininkystės politikos nesėkmių, taip pat ir tai, kad Komisija ją išsaugojo nuo 1993 m. ir nusprendė ją pakeisti būtent tuomet, kai ji teikia pranešimo projektą dėl BŽP reformos, paskelbdama visišką išsaugojimo ir valdymo sistemos persvarstymą.

Atsižvelgiant į tai, kad kontrolė – bet kurios valdymo sistemos nuolatinė funkcija, būtų buvę daug protingiau koordinuoti abi reformas nerizikuojant, kad 2012 m. reforma paliktų šį pasiūlymą atgyvenusiu; kai kurios jo priemonės net neturi įsigaliooti anksčiausiai iki 2012 m.

Šios dvi pagrindinės klaidos sumenkina tai, kas galėjo būti tikra sėkme, pvz., pastangas suderinti pažeidimus ir sankcijas bei tikslą išlaikyti valstybės nares galutinai atsakingomis už aiškios politinės valios taikyti kontrolės priemones trūkumą.

Gerb. pirmininke, man belieka tik padėkoti pranešėjui už darbą ir pasakyti, kad man gaila, jog turime tiek mažai laiko tokiam svarbiam klausimui spręsti.

Emanuel Jardim Fernandes, PSE frakcijos vardu. – (PT) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, ponios ir ponai, R. Romeva i Rueda, kurį sveikinu dėl jo atvirumo, pagrindinis pranešimo tikslas – užtikinti bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymąsi.

Šių taisyklių ir Europos požiūrio į žuvininkystę laikymasis – geriausias būdas apsaugoti žvejybos sektoriaus interesus. Jei tie, kurie dalyvauja sektoriaus veikloje – nuo igulų laivuose iki prekybininkų, parduodančių žuvį – nesilaiko taisyklių, jie pasmerkti nesėkmei. Pastangos taikyti Europos taisykles, neatsižvelgiant į Europos laivynų įvairovę, taip pat prisidės prie šios nesėkmės.

Todėl siūlau, kad Komisijos pasiūlymas būtų labiau suderintas su realybe, su kuria susiduria smulkieji ir amatų laivynai – nors norėjau eiti toliau – kurie iš esmės egzistuoja visoje Europos Sąjungoje, ypač atokiausiuose regionuose, nepamirštant, kad bendrosios žuvininkystės politikai reikia tinkamų kontrolės priemonių.

Kaip žuvininkystės biudžeto pranešėjas keletą kartų apgailestavau dėl nepakankamo Europos taisyklių laikymosi. Aš ypač reikalavau geresnės kontrolės iš valstybių narių, tikrinimų rezultatų skaidrumo ir Bendrijos tikrinimo politikos stiprinimo, su sąlyga, kad juos lydės finansinės paramos priemonės sektoriui.

Mes norėtume daugiau, bet turiu pasveikinti pranešėją dėl pasiūlymo ir priemonių, kurias jis pristatė, ir tikiuosi, kad Komisijos narys pateiks atitinkamą atsaką šiuo klausimu.

Elsbeth Attwooll, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, pasveikinusį R. Romevą i Ruedą už jo pranešimą, norėčiau pažvelgti į turinį platesniame bendrosios žuvininkystės politikos kontekste.

Per paskutiniuosius 10 m. girdėjau daug kritikos apie tai, įskaitant vienodų sąlygų stoką, nepakankamą suinteresuotųjų šalių dalyvavimą, netinkamą ekonominių, socialinių ir aplinkos reikalavimų suderinimą ir per daug silpną valdymą iš centro.

Tačiau neseniai galėjau patikinti žmones, kad politika gerokai keičiasi. Žinoma, laukia dar tolimas kelias – pvz., nereikalingo laimikio išmetimas – ir pasitaiko, kad Komisija atrodo vis dar klypsta silpno valdymo link. Čia kalbu apie 47 straipsnį, bent apie jo pradinę versiją. Nors dažnai sakiau, kad bendrosios žuvininkystės politika šiek tiek panaši į naftos tanklaivį – jai reikia daug laiko, kad apsisuktų, ir aš tikrai manau, kad kontrolės reglamentas turės didelę reikšmę siekiant reikalingų vienodų sąlygų, kai kalbame apie priverstinį vykdymą ir sankcijas, taip kaip regioninių patariamųjų tarybų vystymasis daug padarys, kad įneštų pagerinimus kitais atžvilgiais.

Taigi norėčiau baigti asmenine pastaba, išreikšdama visais atžvilgiais vertingo Žuvininkystės komiteto narių atlikto darbo įvertinimą ir padėkodama Komisijos nariui J. Borgui ir jo komandai už visa tai, kas buvo pasiekta per penkerius jų kadencijos metus.

Pedro Guerreiro, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (PT) Gerb. pirmininke, Portugalija užima istoriškai apibrėžtą teritoriją Europos žemyne ir Azorų bei Madeiros archipelagus. Įstatymas apibrėžia jos teritorinių vandenų dydį ir ribą, jos išimtinę ekonominę zoną ir Portugalijos teises į gretimos jūros dugną. Valstybė neperleis jokios Portugalijos teritorijos dalies ar suvereniteto teises, kurias ji turi.

Portugalijos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnis negalėtų būti aiškesnis. Todėl vadovaudamiesi pagrindiniame Portugalijos įstatyme įtvirtintomis nuostatomis ir kovodami, kad būtų užtikrintas jų laikymasis, pateikėme svarstyti pakeitimą, konstatuodami, kad šis pasiūlymas dėl reglamento turi gerbti ir nekelti grėsmės valstybių narių kompetencijai ir atsakomybei tikrinamo bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymosi atžvilgiu.

Tačiau Žuvininkystės komiteto padaryti pakeitimai, nors kai kuriais atžvilgiais jie sumažina iki minimumo tam tikrus neigiamus nepriimtino Europos Komisijos pasiūlymo aspektus, neapsaugo pagrindinių principų.

Tarp kitų nerimą keliančių ir netinkamų aspektų, ypač nepriimtina tai, kad Komisija galėtų nepriklausomai vykdyti patikrinimus be išankstinio išpėjimo išimtinėse valstybių narių ekonominėse zonose ir teritorijose ir, kad ji savo nuožiūra draustų žvejybos veiklą ir sustabdytų ar atšauktų Bendrijos finansinės pagalbos mokėjimus valstybei narei. Taip pat nepriimtina, kad valstybė narė gali tikrinti savo žvejybos laivus bet kurios kitos valstybės narės išimtinėje ekonominėje zonoje be pastarosios leidimo.

Baigsiu prisimindama, ką pats Parlamentas patvirtino – kontrolės svarbą valdant žuvininkystę, kuri yra valstybių narių kompetencija. Mes vėl tikimės, kad Parlamentas neišduos savo žodžio, nors tai, deja, tapo jam įprastu dalyku.

Nigel Farage, *IND/DEM frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, esu suinteresuotas šia tema. Visą gyvenimą esu jūros žvejys, kaip ir dauguma mano šeimoje. Man tai patinka todėl, kad tai viena iš paskutinių pagrindinių laisvių, kurias turime. Galime eiti į pajūrį arba išplaukti savo valtimis, sugauti kelias žuvis ir parsinešti namo suvalgyti.

Dabar keletą metų pramoginiai jūrų žvejai darė spaudimą įtraukti jų sportą kaip BŽP dalį. Metų metais sakiau „būkite atsargūs dėl to, ko norite“. Dabar tai atsitiko ir tai vadinama 47 straipsniu, ir tai vadinama šiuo Maltos Komisijos nariu Joe Borgu. Mūsų Didžiojoje Britanijoje yra daugiau nei vienas milijonas – mes galvojame apie išteklį išsaugojimą; esame protingi. Mums nereikia tokių kaip jūs, gerb. J. Borgai, reglamentavimo. Todėl mums reikia visiškai atmesti 47 straipsnį, nes niekas kitas netiks. Jei jūs gausite šią galią, jūs galėsite grįžti metai po metų. Dabar galime pasakyti, kad žvejyba paplūdimyje neįtraukta, bet kai tai globojama tokių žmonių, kaip jūs, gerb. J. Borgai, jūs galite grįžti kitais metais ar dar kitais ir pradėti tai reglamentuoti.

Kalbant apie žvejybą iš valčių, tai gali daryti bet kas, tik reikalaujama turėti licenciją ir teikti ataskaitas. Bet kokia maža pergalė, kurią jaučiame, kad laimėjome komiteto etape pakeisdami žodžius „valstybė narė turi“ į „valstybė narė gali“, pralaimima – bijau, kad su Defra namie, manau, jie pasinaudos kiekviena galimybe naudoti ES taisykles, kad kontroliuotų mus visais būdais, kuriais gali.

Jūrinei žvejybai reikia padrąsinimo. Turėtume statyti rifus atviroje jūroje. Turime pripažinti – kaip amerikiečiai padarė – milžinišką ekonominį poveikį, kurį tai gali turėti. Vietoj to turime bendrosios žuvininkystės politiką, kuri jau yra ekologinė katastrofa. Ji iš anksto nusiteikusi prieš Britų darbo laivyną ir dabar ji sužlugdys jūrinę žvejybą Didžiojoje Britanijoje, jei suteiksime šiam žmogui, ir į jį panašioms žmonėms, galią. Taigi, gerb. Komisijos nary J. Borgai, mano patarimas – „sprukite“!

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Gerb. pirmininke, ačiū už Sète. Iš tikrųjų yra žuvininkystės ištekliai ir nauja stebėsenos sistema, kurią aptarinėsime šį vakarą, bet pirmiausia yra žvejai, jų darbo vietos ir jų pragyvenimas, o būti žveju – sunkiausias darbas pasaulyje. Tai ne pareigūno ar išrinkto atstovo darbas, ir jis

formuoja žmones, kurie yra laisvi, bet desperatiški šiandien, iš to kyla tunų žvejų sukilimai Viduržemio jūros regione, Sète, Le Grau-du-Roi, ir yra įtūžę žvejai Bulonėje, Prancūzijoje.

Mes reglamentavome jų žvejybą nuo 1983 m. taigi 26 metus. Tačiau įsigaliojus Romos sutarčiai, 32–39 straipsniai dėl BŽŪP taip pat yra su jais susiję, ir pats pirmas Bendrijos reglamentas dėl žvejybos įsigaliojo 1970 m. Mes 39 metus leidome įstatymus: dėl sukrėtimo dėl Ispanijos atėjimo 1986 m. ir Danijos 1993 m., dėl žiauninių tinklų, dreifuojančių tinklaičių, žvejybos priemonių, bendrų leistinių sugavimų, kvotų, pagalbos, laivynų restruktūrizavimo ir modernizavimo.

Mes leidžiame įstatymus dėl sankcijų, biologinio poilsio laikotarpių, išteklių, nereikalingo laimikio išmetimo, stebėsenos sistemų, žmonių, rūšių, menkių, sidabrinių menkių, melsvųjų tunų ir net tarptautinių susitarimų, o dabar dėl pramoginės žvejybos! Dar daugiau – tai vis dar neveikia. Mėlynoji Europa tampa vis pilkesnė.

Kodėl? Todėl, kad žvejyba yra XXI amžiaus pasaulio maisto iššūkio dalis; ji turi būti valdoma pasauliniu lygiu. Kaip finansų krizė, pandemijos, klimato kaita, imigracija ir sunkūs nusikaltimai, žuvys yra alterglobalistės.

Jos nesilaiko nei sienų, nei Bendrijos teisės. Europa yra per maža, kad reglamentuotų žuvininkystės išteklius ir nuo Peru iki Japonijos, nuo Maskvos iki Dakaro, Airijos ir Valencijos, mums reikės reglamentų dėl pasaulio bendros žuvininkystės išteklių nuosavybės. Būtent šituo keliu, gerb. pirmininke, Briuselis taip pat turi eiti.

Pirmininkas. – Taigi po žodžių srauto S. Stevenson turi teisę pasisakyti.

Struan Stevenson (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, jūs tikriausiai žinote, kad du žvejai, tėvas ir sūnus, iš Šiaurės Airijos, kurie žvejoja Peterheade, buvo uždaryti į kalėjimą Liverpulyje po to, kai jiems buvo paskirta 1 mln. GBP bauda ir kad turto susigrąžinimo agentūra, kuri paprastai yra agentūra, naudojama kaip priemonė prieš narkotikų prekeivius ir gangsterius, buvo panaudota, kad būtų sutriuškinti šie du dirbantys žvejai, kurie, reikia pripažinti, buvo susiję su neteisėtų laimikių iškrovimu, ko niekas netoleruotų, bet elgtis su dirbančiais žvejais, net kaltais dėl to nusikaltimo, kaip su nusikaltėliais, kaip banditais, taip pat, kaip elgtumėmės su narkotikų prekeiviais, yra pasibaisėtina. Tai įrodo, kodėl mums tikrai reikia tam tikrų priemonių, siekiant įvesti vienodas sąlygas, kaip dėstoma R. Romevos i Ruedos pranešime todėl, kad panašus nusikaltimas kai kuriose ES dalyse greičiausiai nusipelno tik 2 000 EUR ar 3 000 EUR baudos.

Tačiau noriu išnaudoti likusią laiko dalį, kad pakalbėčiau apie 47 straipsnį. Tai nenuostabu todėl, kad manau, jog yra poreikis atskirti žodį „privalo“ ir žodį „gali“, kaip išdėstyta 93, 48, 49 ir 50 pakeitimuose. Mes sulaukėme didelio palaikymo komitete dėl mano pakeitimo, kuriame buvo žodis „gali“, bet dabar jūs, gerb. Komisijos nary, mus informavote, kad jūs atmestumėte tai bet koku atveju taigi, atrodo, mes švaistėme savo laiką.

Aš tikrai tikiuosi, kad jūs dar kartą tai apsvarstysite. Jei valstybė narė nemano, kad būtina eiti šia veiksmų kryptimi, tikiuosi, jūs laikytumėtės subsidiarumo principo.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Gerb. pirmininke, kaip euroskeptikas, dažnai jaučiu piktdžiugą, kai įvairios ES institucijos pateikia tokius neprotingus ir absurdiškus pasiūlymus kaip 47 straipsnis. Tokie pasiūlymai padeda kenkti nepagrįstai pagarbai, kurią daug ES valstybių narių piliečių jaučia ES pastangoms – pastangoms perkelti galią nuo demokratinių valstybių narių į biurokratinį Briuselį. Todėl tokie pasiūlymai palengvina kovą su centralizacija ir biurokratija. Tačiau tuo pačiu metu aš rimtai žiūriu į savo vaidmenį čia, Europos Parlamente. Turime užkirsti kelią šiai tendencijai ir tikiuosi, kad dauguma šių Rūmų narių mano tą patį. Jei ne, tikiuosi, kad dauguma bent bijos rinkėjų nuomonės birželio mėn. pradžioje, todėl suvokia, kad jų pačių interesais – tai jie puikiai supranta – jie privalo atmesti šį pasiūlymą. Jei subsidiarumo principas negali net sudaryti sąlygų ES laikyti savo letenas atokiau nuo pramoginės žvejybos Stokholmo archipelage, tada Europos projekto ateitis niūri.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau pasakyti Komisijos nariui, kad aš taip pat teikiu pirmenybę „gali“, o ne „turi“. Aš taip pat pasirašau.

Visa bendrosios žuvininkystės politikos laikymosi kultūra nebus įtvirtinta, kol nebūsime nešališki ir sąžiningi kontrolės politikos ir vėlesnių bylų atžvilgiu. Mums tikrai reikia, kaip siūloma šiame reglamente – ir kaip sako pranešėjas – kontrolės ir paklusnumo Bendrijos lygiu, ką atspindi šios padėties poreikiai, paliekant galutinę atsakomybę valstybėms narėms.

Šiuo metu pasibaisėtina, kad baudos svyruoja nuo 600 iki 6 000 EUR už panašius nusikaltimus skirtingose valstybėse narėse. Visiškai negerbiama bendroji žuvininkystės politika, kuri, kaip bendrai sutariame, yra netinkama priemonė. Turime ją keisti.

Dėl 47 straipsnio, pramoginės žvejybos, pritariu apibrėžimui, kurio trūksta pasiūlymo projekte. Mums reikia protingos reakcijos. Taip, valstybės narės gali įvertinti, ar yra rimtas poveikis pažeidžiamų išteklių kvotoms, bet neturime leisti, kad tai būtų pagrindinė taisyklė. Tai turi būti išimtis, o ne taisyklė. Prašau, imkitės priemonių dėl nereikalingo laimikio išmetimo – amoralu ir visiškai nepriimtina, kad savo žvejus paverčiame nusikaltėliais. Neturime skatinti šalutinių žvejybos laimikių, bet ir neturime žvejų paversti nusikaltėliais už tai, kad juos iškrauna. Gerb. Komisijos nary, J. Borgai, raskite teisingą pusiausvyrą.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, jūsų pasiūlymas yra esminis. Niekas, kas skaitė Audito Rūmų pranešimą dėl kontrolės būklės dėl bendrosios žuvininkystės politikos, negali abejoti, kad ši Europos Komisijos iniciatyva yra gyvybiškai svarbi.

Tačiau taip pat tiesa ta, kad mūsų pranešėjas atliko absoliučiai išskirtinį darbą šiuo atveju ir sugebėjo atsižvelgti į daugelį ypatumų, ypač smulkiosios žuvininkystės, ir įtraukė kai kuriuos mūsų pasiūlymus. Norėčiau šiltai pasveikinti jį už jo pavyzdinį darbą.

Tačiau taip pat norėčiau pasakyti, kad pritariu subsidarumui. Visgi kontrolėje negali būti jokio subsidarumo, jei nėra subsidarumo bendrosios žuvininkystės politikos logikoje.

Tai iššūkis, su kuriuos susiduria Komisijos narys bendrosios žuvininkystės politikos reformoje. Tikiuosi, kad jis bus labai atsidavęs ir jam pasiseks susidoroti su šiuo iššūkiu, kuris gyvybiškai svarbus žuvininkystei visoje Europoje.

Joe Borg, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti jums už šią įdomią diskusiją. Akivaizdu, kad visi vienodai suvokiame, kaip reikia reikšmingos mūsų kontrolės sistemų reformos.

Leiskite pakalbėti dėl keleto dalykų, kurie buvo iškelti pirmiausia dėl klausimo, susijusio su pramogine žvejyba. Kaip sakiau, tai labai ginčytina tema, tikriausiai labiausiai ginčijama iš visų kontrolės nuostatų, esančių pasiūlyme.

Tačiau ji davė pradžią nemažam skaičiui neteisingo supratimo atvejų dėl to, koks yra tikrasis nuostatų tikslas ir paskirtis. Sakiau, kad pasirengę priimti apibrėžimą, kuris yra siūlomas viename iš pakeitimų.

Per ateinančias dienas aiškiai išdėstysiu mūsų poziciją dėl apibrėžimo ir dėl siūlomo pramoginės žvejybos reglamento, įskaitant tai, kad parašysiu tiesiogiai žvejų atstovams ir išdėstysiu tikslus, kriterijus ir detales dėl pramoginės žvejybos.

Tada, tikiuosi, kad gausiu iš jų atsakomąją reakciją ir, jei būtina, išnagrinėsime nuostatą tam, kad labiau jas pritaikytume prie vienintelio tikslo, kurį mums reikia pasiekti.

Turime rimtą atkuriamųjų išteklių problemą. Yra tam tikra pramoginė veikla, daranti įtaką atkuriamiesiems ištekliams, todėl turime spręsti šį klausimą.

Profesionaliems žvejams tik į naudą, kad mes tai sprendžiame. Kitaip negalėsime pakeisti padėties, jei bus daug žvejojama, net jei tai pramoginė žvejyba ir iš to negaunama jokių pajamų. Negalime tikėtis, kad ištekliai atsistatys, jei bus daug žvejojama, kaip mums nurodė moksliniai pranešimai.

(Šūksniai iš auditorijos: „Mokslas čia niekuo dėtas!“)

Dėl visiško konsultavimosi su sektoriumi nebuvimo, manau, mes konsultavomės su pramone. Aš pats dalyvavau tokioje konferencijoje Škotijoje prieš kažkiek laiko. Visos regioninės patariamąsios tarybos pateikė savo nuomones, be to, kaip ir visame įstatymų leidime, surengėme viešą konsultaciją internetu. Su sektoriumi ypatingai konsultavosi Žuvininkystės ir akvakultūros patariamasis komitetas 2008 m.

Dėl nuomonės išsakytos smulkiųjų laivų atžvilgiu, Komisija mano, kad smulkusis laivynas gali turėti reikšmingą poveikį ištekliams. Tai priežastis, kodėl pasiūlyme nėra bendros privilegijos šiam laivynui.

Tačiau pasiūlymas numato konkrečias lengvatas tam tikroms laivų kategorijoms, apskritai, laivams iki 10 metrų, ir ypač dėl LSS, laivo žurnalo, išankstinio pranešimo ir iškrovimo deklaracijų. Šiuo atžvilgiu pasiūlyme laikomasi proporcingumo principo.

Į finansinius aspektus taip pat atsižvelgta ES bendro finansavimo iki 95 proc. išlaidų lygiu už tuos elektroninius prietaisus, siekiant padėti suinteresuotosioms šalims naudoti naujas technologijas. Lengvatos bus toliau nagrinėjamos prieinant galutinį kompromisą su pirmininkaujančiąja šalimi.

Dėl P. Guerreiro išsakytų dalykų taip pat norėčiau pasakyti, kad daugelis dalykų, kuriuos jis paminėjo, jau egzistuoja dabartinėse kontrolės nuostatose. Todėl jei mes priimtume jo siūlomus pakeitimus, mes iš tiesų judėtume atgal kontrolės ir priverstinio vykdymo atžvilgiu, o ne stiprintume nuostatas, kurios turi būti sustiprintos.

Siekiame vienodų sąlygų sankcijų nuostatose, kaip išdėstyta siūlomame reglamente. Akivaizdu, kad esame pasirengę nagrinėti jas toliau tam, kad išsiaiškintume, ar reikalingas tolesnis derinimas, bet pagrindinis nuostatų dėl sankcijų tikslas siūlomame reglamente – užtikrinti, kad nebūtų žymių neatitikimų, tokių, kurie egzistuoja šiandien tarp tam tikrų valstybių narių skiriamų sankcijų ar tam tikrų valstybių narių teismų institucijų, ir sankcijų, kurias skiria kitų valstybių narių teismų institucijos.

Galiausiai, norėčiau padėkoti gerb. N. Farage už tikėjimą, kad pasiliksiu čia antrajai kadencijai!

Raül Romeva i Rueda, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau išnaudoti šias paskutines dvi minutes ir padėkoti.

Pirmiausia Komisijai, ne tik už darbą, kurį ji atliko, ir galimybę, kurią ji suteikė: iš tikrųjų, manau, niekada nebūna lengva iškelti tokio pobūdžio ir tokio gilumo klausimą, bet, manau, buvo būtina bent pradėti diskusiją. Tai buvo padaryta taip drąsiai; aišku, visada bus tokių, kurie manys, kad laikas netinkamas, bet, manau, kad diskusija bent padėjo ir toliau padės mums išaiškinti kai kuriuos sunkumus, su kuriais susiduriame siekdami didesnio ir geresnio šio sektoriaus reglamentavimo.

Antra, norėčiau padėkoti likusiems pranešėjams ir pagalbiniais pranešėjams todėl, kad, iš tiesų, kaip matėme diskusijoje, požiūriai labai skiriasi ir labai stengėmės rasti bendras pozicijas.

Norėčiau padėkoti už mūsų visų pastangas šiuo klausimu. Išvada, kurią pasiekėme gali būti ne visai ta, kokios visi tikėjomės. Žvelgiant į leistiną nukrypimo dydį, sutinku su Komisija, kad 5 proc. buvo pakankamai. 10 proc. dydis – dalis mūsų kompromiso todėl, kad buvo kitų narių, kurie norėjo daug daugiau.

Esame panašioje padėtyje, kai kalbame apie išplėtimo arba, bet koku atveju, elektroninės sistemos įgyvendinimo laikotarpio nukėlimo galimybę.

Taip pat norėčiau jums visiems priminti, kad dėl to nebus jokių papildomų išlaidų – smulkmena, kuri kartais pamirštama. Bet koku atveju, specialių išteklių šitam dalykui gali skirti Komisija.

Paskutinio, pramoginės žvejybos, klausimo, turbūt prieštaringiausios, bet nebūtinai svarbiausios rezoliucijos dalies atžvilgiu, norėčiau sutelkti dėmesį į vieną aspektą – nediskriminavimo aspektą. Jei nesuvoksime, kad visi turime priimti atsakomybę, nepanašu, kad pasieksime norimą rezultatą.

Žinoma, buvo nelengva pasiekti kompromisą derybose, bet, manau, jis gana priimtinas. Vis dėlto mūsų susitarimas neapėmė klausimo, ar mokslinis tyrimas dėl galimos pramoginės žvejybos įtakos turi būti atliktas savanoriškai ar privalomai.

Atsižvelgiant į tai, kad buvo pasiūlytos kelios išimtys pramoginiam sektoriui, manau, būtų gerai bent pamatyti valstybes nares įsipareigojant teikti būtiną informaciją, užuot buvus priverstoms tai daryti todėl, kad, kartoju, arba mes dalijamės atsakomybe, arba pabaigoje mes visi – įskaitant pramoginį sektorių – būsime paveikti reglamentavimo stokos.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

23. Žuvininkystės išteklių apsauga taikant technines priemones (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – C. Visser pranešimas (A6-0206/2009) Žuvininkystės komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos rezoliucijos Žuvininkystės išteklių apsauga taikant technines priemones (COM(2008)0324 – C6-0282/2008 – 2008/0112(CNS)).

Carmen Fraga Estévez, pavaduojanti pranešėją. – (ES) Gerb. pirmininke, noriu padėkoti pranešėjui už kai kurių pagrindinių nerimą keliančių dalykų, iškeltų Komisijos pasiūlyme, pabrėžimą.

Vienas jų – nauja tendencija reglamentuoti atskirų sričių klausimus, kurie yra bendrosios politikos ramsčiai. Šis požiūris teoriškai gali būti tinkamas techninėms priemonėms, tačiau turime būtų labai atsargūs ir įsitikinti, kad vėlesniuose regionų reglamentuose būtų aptartas techninių niuansų taikymas ir reglamentavimas.

Tai paminiu todėl, kad pamatinių reglamentų, apimančių minimalias priemones, kuriuos lydi skirtingi įstatymai atskiroms sritims, rengimas kartu su augančia tendencija imtis komitologijos, yra viena iš sričių, kurių Komisija yra pasirengusi imtis, jei susidurs su bendro sprendimo procedūros dėl žuvininkystės perspektyva, kaip Generalinis jūrinių reikalų ir žuvininkystės direktoratas pats laisvai pripažįsta Žaliojoje knygoje dėl bendrosios žuvininkystės politikos reformos.

Taip pat turime turėti omenyje, kad čia kalbame ne apie paprastą politiką, o apie bendrąją politiką, kuriai reikalingas visiškas aiškumas, kalbant apie tai, kas gali būti įtraukta į daugiau ar mažiau užmaskuotą kontrolės perdavimą valstybėms narėms arba paviršinis teritorializavimas to, kas turi būti bendrosios taisyklės, kurių tikslas – nesutrikdyti kompetencijos ir išvengti diskriminacijos tarp laivynų.

Atvejai, kai vietinių rūšių mažiausią dydį reglamentuotų regioniniai reglamentai, turi būti reti; mažiausi dydžiai apskritai, kaip tinklų matmenys ar kriterijai, pagal kuriuos sugavimai gali būti iškrauti ar parduoti, turėtų būti universalūs ir priimti Tarybos ir Parlamento.

Kai kurie pagrindiniai Žuvininkystės komiteto pristatyti pokyčiai taip pat eina ta kryptimi, mėginant apriboti bet kokią komitologijos procedūros taikymą tik smulkmenoms ir primygtinai reikalaujant, kad Taryba turėtų taisyklės tam, kad nustatytų sezoninius draudimus, tinklų matmenis, priemones pašalinti ar sumažinti nereikalingo laimikio išmetimą, nes suprantame, kad visa Bendrijos žuvininkystė turi būti susaistyta tam tikromis taisyklėmis, kurios visiems būtų vienodos.

Reikia nepamiršti, kad vienintelis tikrai subendruomenintas šios politikos aspektas, kurį vadiname „bendruoju“, yra pateikimas į rinkas, o išsaugojimo ir valdymo politika – liaukimės ją vadinti kontrolės politika – palieka tam tikros erdvės manevrams, kuriuos valstybės narės paprastai nedvejodamos naudoja savo laivynų naudai ir kenkdamas kitų valstybių narių laivynams.

Ką tik buvome liudininkais tvirto Komisijos išpareigojimo subendruomeninti ir standartizuoti kontrolę, ir būtų sunku suprasti būdą, kaip veikia likusios priemonės, priešingai, kad suardytų ir suskaldytų tą kontrolę, arba tą faktą, kad skirtingos taisyklės yra sukurtos tai pačiai veiklai, priklausomai nuo to, kur ji vykdoma.

Tai kelia grėsmę visam Bendrosios žuvininkystės politikos patikimumui ir jos pačios ateičiai – tam, kas negali būti prisiimta iki 2012 m. reformos.

Galiausiai prieštaringos „vieno tinklo“ taisyklės atžvilgiu, manau, kad Parlamentas pasiūlė Komisijai gerą alternatyvą, nurodydamas, kuriais atvejais tai gali būti neperspektyvu; todėl turėtų būti priimtina pasiimti daugiau nei vieną žvejybos tinklą į laivą.

Taigi tikiuosi, kad Komisija jautriau reaguoti į pagrindines žvejybos pramonės problemas ir būti jautresnė mūsų pačių Žuvininkystės komitetui.

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, padėkoti pranešėjui C. Visseriui, C. Fraga ir Žuvininkystės komitetui už pranešimo projektą dėl Komisijos pasiūlymo dėl techninių priemonių Atlanto vandenyne ir Šiaurės jūroje.

Tai labai techninis dokumentas ir, kaip žinote, techninės išsaugojimo priemonės Atlanto vandenyne ir Šiaurės jūroje didžiąja dalimi yra kilę iš egzistuojančių taisyklių. Bendrijos teisės aktuose priemonės yra išskirstytos po skirtingus reglamentus: 1998 m. bendrųjų techninių priemonių reglamentas Atlanto vandenynei ir Šiaurės jūrai; papildomų techninių priemonių reglamentas menkių ir sidabrinių menkių atkūrimui; ir metinių BLS ir kvotų reglamentas, kuriame taip pat yra nemažai techninių išsaugojimo priemonių. Nepaisant šio teisinio sudėtingumo, dabartinės taisyklės kai kuriais atvejais yra labai sudėtingos ir jas sunku įgyvendinti ir kontroliuoti.

Praeitų metų birželio 4 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl naujo reglamento dėl techninių išsaugojimo priemonių Atlanto vandenynei. Pasiūlymas buvo parengtas po išsamių konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis ir valstybėmis narėmis 2006 ir 2007 m. Jame surinktos visos atitinkamos taisyklės į vieną teisės aktą, dėl to pagerėtų teisinis nuoseklumas. Dar daugiau, pasiūlymu siekiama supaprastinti, išaiškinti ir racionalizuoti įvairias taisykles. Ypatingas dėmesys buvo skirtas laivų kontrolei supaprastinti ir išlaidoms žvejams sumažinti. Taip pat yra papildomos taisyklės siekiant sumažinti sugautų nereikalingų žuvų išmetimą, pvz., teisinės sistemos žvejybos uždraudimui realiu laiku nustatymas, jau taikomas Šiaurės jūroje.

Nauja sprendimų priėmimo struktūra siūloma, naudojant Tarybos lygio sprendimą dėl bendrųjų ir esminių nuostatų ir komitologijos dėl detalesnių ir techninių regionui būdingų nuostatų, taip išvengiant silpno valdymo politiniu lygiu. Šis naujas požiūris nepalaikomas jūsų pranešime, kuriame 1, 6, 7, 25 ir 26 pakeitimuose reikalaujama Tarybos reglamentų tiek dėl bendrų, tiek dėl detalių techninių taisyklių. Komisija, ypač pagal BŽP, nenori tęsti silpno valdymo politiniu lygiu. Tačiau atsižvelgiant į pranešime išreikštą mintį dėl komitologijos, Komisija yra pasirengusi išnagrinėti visas procedūras, kurios išlaikydamos komitologiją regioninėms techninėms taisyklėms, sudarys sąlygas Tarybos lygiu iškelti bet koki klausimą, kuris pasirodys esąs esminis arba politinis.

Komisija gali iš dalies sutikti su 2 ir 3 pakeitimais, susijusiais su papildomomis žvejybos įrankių iliustracijomis, jei būtina, ir su tam tikromis konkrečiomis rinkos nuostatomis, ypač dėl mažiausio rūšių dydžio, siekiant suderinti priemones.

Derindama su nereikalingo laimikio išmetimo politika, Komisija siūlo naujas taisykles dėl realaus laiko draudimų ir perspektyvių nuostatų dėl specialios žuvininkystės, siekdami sumažinti nereikalingo laimikio išmetimo atvejus. Abi priemonės laikomos veiksmingais įrankiais ir, siekiant sumažinti nereikalingo laimikio išmetimą, yra reikšmingos, siekiant sudaryti sąlygas perėjimui nuo taisyklių, reglamentuojančių iškrovimus prie nuostatų dėl realų sugavimų. Todėl Komisija negali sutikti su 4, 5, 21, 23 ir 24 pakeitimais. Tačiau 20 pakeitimo reikalavimas „kiekį“ pakeisti „svoriu“, siekiant apibrėžti šalutinio žvejybos laimikio lygį, yra priimtinas. Be to, galime teigiamai išnagrinėti antrąjį pakeitimo dalį dėl leidžiančių nukrypti nuostatų dėl nuotolio. Tačiau tokios leidžiančios nukrypti nuostatos parametrai turėtų būti smulkiai išnagrinėti ir išdėstyti įgyvendinimo reglamente.

Komisija, iš esmės patikrinimo tikslais, ketina įgyvendinti vieno tinklo taisyklės nuostatą, kuri turi būti taikoma daugumai Europos žuvininkysčių. Komisija pasirengusi išnagrinėti galimas leidžiančias nukrypti nuostatas dėl konkrečios žuvininkystės, jei jos pagrįstos ir gerai argumentuotos ir jose atsižvelgiama į kriterijus, išdėstytus 11 pakeitime. Tokios leidžiančios nukrypti nuostatos turi būti regioninių reglamentų dalimi.

Kiti Komisijos pasiūlymo aspektai yra labai techniniai, su daugybe smulkmenų, susijusių su žvejybos įrankių statyba ir naudojimu Atlanto vandenyne. Pastebiu, kad pranešėjas ir Žuvininkystės komitetas taip pat atkreipė dėmesį į labai techninius pasiūlymo elementus ir pasiūlė nemažai pakeitimų, siekdamas pagerinti pasiūlymą. Tačiau abejoju dėl 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16 ir 22 pakeitimų. Techninės taisyklės, pasiūlytos remiantis moksliniais patarimais, buvo supaprastintos lyginant su dabartiniais teisės aktais, palengvins tikrinimą laivuose bei sumažins žvejų išlaidas. Komisija negali sutikti su 18 ir 19 pakeitimais, nes siūlomos nuostatos jau galioja, po politinio susitarimo Taryboje dėl pasiūlymo iš Komisijos, pagrįsto moksliniais patarimais, ir nėra jokios naujos informacijos pakeitimams pagrįsti.

Galiu palaikyti idėją, įtvirtintą 27 pakeitime, todėl įvesdama naujas technines priemones Komisija sutinka atidėti jų įsigaliojimą, kad suteiktų žvejams pakankamai laiko prisitaikyti.

Dar kartą noriu pranešėjui ir komitetui už darbą rengiant šį pasiūlymą.

Paulo Casaca, PSE frakcijos vardu. – (PT) Gerb. pirmininke, aš taip pat norėčiau pasveikinti Komisiją dėl jos teisėkūros iniciatyvos, taip pat mūsų pranešėją, kuriam šiandien čia atstovauja mūsų kolega narė, C. Fraga.

Manau, kad iš tikrųjų buvo gyvybiškai skubu supaprastinti teisinę sistemą šiuo atžvilgiu. Tačiau taip pat manau, kad privalome siekti daugiau, ypač dviejose esminėse srityse, pirmoji iš kurių yra nereikalingo laimikio išmetimas.

Manau, kad planuota reforma reikia paprasčiausiai uždrausti bet kokius nereikalingo laimikio išmetimus. Nereikalingo laimikio išmetimas turi būti visiškai uždraustas. Antra, manau, privalome nustatyti pagarbos griežtesnėms taisyklėms, negu Europos taisyklės, principą visiems laivams regionuose, kuriuose regioninės ir nacionalinės valdžios institucijos jį supranta.

Tai du esminiai principai, kurių čia trūksta, ir tikiuosi, kad į juos bus atsižvelgta reformuojant bendrąją žuvininkystės politiką.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, pritariu šioms priemonėms skatinti selektyvios žvejybos praktiką, kuri sumažina iki minimumo žalą sudėtingai ekosistemai, kurioje randami ištekliai, sudarydamos sąlygas atsakingai žvejybai tęstis, ir maksimaliai padidinti pelną, sumažinant iki minimumo šalutinius žvejybos laimikius ir vėlesnius nereikalingo laimikio išmetimus. Turime kiek galima greičiau uždrausti išmesti nereikalingą laimikį, gerb. Komisijos nary.

Žvejybos rajonų ES įvairovė – dalis mūsų stiprybės, bet taip pat ir papildoma komplikacija, kuriant kompetentingus, atsiliepiančius ir nuoseklius teisės aktus. Kiekviena Europos jūra savita ir svarbu pripažinti žinių bei kompetencijos lygį, kurį tuo remiantis gali suteikti suinteresuotosios šalys ir atsispirti silpno valdymo pagundai ES lygiu.

Kadangi tai mūsų paskutinė diskusija dėl žuvininkystės šioje politinėje kadencijoje, norėčiau padėkoti jums, gerb. Komisijos nary, ir visam jūsų personalui už didžiulį atsidavimą ir išsamias jūsų trumpo reikalo išdėstymo žinias, už jūsų laiką ir dėmesį, kurį visada skyrėte PECH komitetui. Jūs mums buvote visada prieinami. Tai buvo labai įvertinta, pažymėta ir palyginta su kitų Komisijos narių prieinamumu.

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti A. Doyle už jos ką tik pasakytus gerus žodžius. Norėčiau pasakyti, kad šio reglamento atžvilgiu, kaip sakiau savo įžanginiame pareiškime, komitologijos klausimo tikslas – supaprastinti šiuo metu per daug sudėtingą sprendimų priėmimo sistemą dėl labai techninių klausimų.

Tačiau sutinku, kad turime turėti tinkamą procedūrą, kuri vis dėlto leistų iškelti klausimą Tarybos lygiu, atsiradus reikšmingam ar politiniam reikalui.

Dėl nereikalingo laimikio išmetimo klausimo – mes jau ėmėmės priemonių nereikalingo laimikio išmetimams sumažinti, ypač Šiaurės jūros ir remdamiesi menkių atkūrimo planu. Mes tęsime ir toliau siūlysimė pasiūlymus, pvz., dėl aukšto klasifikavimo draudimo, kurį bendra tvarka siūlysimė 2010 m., ir tikimės, kad spėsime šį klausimą holistiškai diskusijose dėl bendrosios žuvininkystės politikos reformos, siekdami, tikiuosi, visiško nereikalingo laimikio išmetimo panaikinimo kaip galutinio rezultato.

Pats norėčiau padėkoti Parlamento nariams, ypač Žuvininkystės komiteto nariams už nuolatinę paramą, kurią jie teikė Komisijai, sprendžiant kartais painių ir politiškai jautrų žuvininkystės klausimą.

Carmen Fraga Estévez, *pavadojanti pranešėja*. – (ES) Gerb. pirmininke, esu dėkinga Komisijos nariui ypač už vieną jo pateiktą komentarą, kad jis pasirengęs persvarstyti Komisijos pasiūlymą dėl komitologijos klausimo. Aš džiaugiuosi dėl šios naujienos todėl, kad Parlamentas aiškiai parodė, kad per šią diskusiją Žuvininkystės komitete, jis nesutinka su Komisijos užsidedimu – taip pat akivaizdžiu Žaliosios knygos projekte dėl Bendrosios žuvininkystės politikos reformos – dažnai griebtis komitologijos temos ir ypač susidomėjus.

Be to, Komisija patvirtina tai Žaliojoje knygoje, aiškindama, kad darbas dabar gali būti uždelstas, atsižvelgiant į bendro sprendimo procedūrą, kurią Parlamentas ketina pirmą kartą taikyti žuvininkystės sričiai įsigaliojus Lisabonos sutarčiai.

Netikiu, kad tai tiesa; manau, kad teisėkūros procedūros dažnai vilkinamos ne dėl Parlamento ar bendro sprendimo procedūros, labiau dėl to, kad kartais Komisija taip pat vėluoja pristatyti savo pasiūlymus. Mano nuomone, tai svarbus dalykas ir apie jį turi būti diskutuojama.

Suprantu Komisijos nario mintį, kai jis sako, kad su tokiu techniniu reglamentu, kaip šis, kai kuriuos aspektus reikia nuspręsti komitologijos būdu ir ne su visais gali tvarkytis Taryba.

Tačiau aš manau, gerb. Komisijos nary, kad yra tam tikras skirtumas tarp to, ką jūs laikote „techniniu“ ir, ką mes Parlamente laikome „techniniu“. Mes labiau apsiribojame nei jūs.

Kaip paskutinį dalyką – nenoriu praleisti per daug laiko dėl dalyko, kurio pranešėja nesu – noriu paminėti vieno tinklo taisyklę. Gerb. Komisijos nary, per diskusijas Žuvininkystės komitete tapo akivaizdu, kad Komisija gina šį principą, nes nori kontroliuoti šią sritį.

Mes visi suprantame, kad kontrolės klausimas yra daug paprastesnis su vieno tinklo taisykle, bet šis dalykas taip pat sukelia rimtų problemų tam tikrai žvejybai, kaip jūs tikrai žinote.

Todėl nenaudokime visą laiką kontrolės klausimo, siekdami būti kartais itin ribojančiais, nes kai kuriuos sprendimus ne visada reikia priimti.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

24. Bendra Europos imigracijos politika (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas S. Busuttilo pranešimo (A6-0251/2009) pristatymas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl Bendros Europos imigracijos politikos: principų, veiksmų ir priemonių (2008/2331)(INI)).

Simon Busuttil, pranešėjas. – (MT) Jei turėčiau apibendrinti savo pranešimą dviem eilutėmis, pasakyčiau, pirma, Europos Parlamentas labai pritaria bendrai politikai dėl imigracijos ir, antra, Parlamentas daugiau nebenori susiskaldžiusios imigracijos politikos. Jis labiau nori nuoseklios imigracijos politikos todėl, kad tik nuosekli politika gali būti veiksminga.

Dabar tai sakau dar labiau įsitikinęs atsižvelgdamas į pastarąjį atvejį, įvykusį per pastarąsias kelias dienas, kuomet laivas „Pinar“ išgelbėjo 154 imigrantus, surastus tarptautiniuose vandenyse. Šis atvejis pabrėžia bendros politikos poreikį. Iš tiesų, tai akcentuoja kainą, kurią esame verčiami mokėti nesant tvirtos bendros politikos. Kokią kainą? Kaina – tai, kad visi numoja ranka į atsakomybę ir uždeda ją ant kitų pečių, ir kol mes rodome vieni į kitus pirštais, kiekvieną dieną žmonės skęsta ir miršta tiesiai prieš mūsų akis.

Tai negarbė, kad šalis, turinti 60 mln. gyventojų naudoja savo įstatymus, stengdamasi permesti savo atsakomybę šaliai, turinčiai mažiau nei pusę milijono gyventojų. Tikiu, kad tai buvo tiesiog pavienis atvejis ir, kad Italijos ministras iš „Lega Nord“ vaidino savo auditorijai likus kelioms savaitėms iki Europos Parlamento rinkimų. Šiuos politinius triukus lengva atpažinti, bet dėl to jie nėra priimtini. Norėčiau pagirti konstruktyvią dvasią, kurią Maltos ir Italijos ministrai palaikė, įsikišę, kad išspręstų laivo „Pinar“ situaciją. Dėl jų įsikišimo protas nugalejo dramatišką groteską. Sveikas protas įveikė nesutaikomumą, ir pagarba viešpatuojančiai teisei paėmė viršų prieš džiunglių įstatymą.

Tikiuosi, kad dėl laivo „Pinar“ incidento visi suprasime, kad nors ir lengva permesti savo atsakomybę kitiems ir kaltinti vienas kitą neteisingais poelgiais, lengvasis kelias neveda į sprendimus. Tik kelias į tikrą Europos politiką veda į sprendimą, net jei jis gali būti sunkesnis.

Mano pranešime yra šeši pagrindiniai momentai. Pirma, kad vieną kartą ir visiems laikams turime padaryti galą žmonių tragedijai, su kuria susiduriame dėl nelegalios imigracijos; antra, kad naštos pasidalijimo mechanizmas, nustatytas imigracijos pakte, turi būti nedelsiant įgyvendintas ir kad jis turi būti paverstas privaloma teisine priemone; trečia, daugiau dėmesio turi būti skiriama imigrantų sugrįžimui, kurie neturi teisės likti Europos teritorijoje; ketvirta, kad kiekviename susitarime, sudarytame tarp Europos Sąjungos ir trečiosios šalies, turi būti įtrauktas imigracijos klausimas; penkta, kad turi būti sustiprinta FRONTEX agentūra, ne tik finansiškai, bet kas dar svarbiau – ištekliais; ir galiausiai, privalome būti tvirtesni kovodami su organizuotu nusikalstamumu.

Reizumuojant, mums pavyko pasiekti kompromisus dėl kelių dalykų šiame pranešime. Deja, vis dar yra vienas neišspręstas dalykas, kuris buvo įrašytas dėl daugumos, susiformavusios Socialistų frakcijoje, dėl imigrantų teisės balsuoti. Šitam dalykui negalėjau pritarti. Todėl pranešime pateikiau alternatyvų sprendimą; t. y. pakeisti nuorodą į teisę balsuoti kompromisu, kurį sudaro formuluotės pakeitimas.

Joe Borg, Komisijos narys. – (MT) Europos Komisijos vardu norėčiau padėkoti S. Busuttilui už reikšmingą pranešimą, kurį jis parengė. Šiame pranešime aptariamas pagrindinis klausimas, susijęs su nuolatiniu Europos Sąjungos vystymusi; t. y. bendra imigracijos politika. Kaip pranešime nurodyta, Imigracijos paktas, kurį pernai priėmė Europos Vadovų Taryba, pasitarnavo kaip pradžios taškas bendros politikos prieglobsčio ir imigracijos srityje link.

Dabar privalome užtikrinti, kad šiame pakte nustatyti įsipareigojimai būtų įgyvendinti. Kitą mėnesį Komisija pasiūlys priemones, kuriomis gali būti stebimas šio pakto įgyvendinimas. Tai vyks per metinį pranešimą, kurį Komisija išleis. Šie pranešimai pasitarnaus kaip pagrindas metinei diskusijai Europos Vadovų Taryboje dėl imigracijos ir prieglobsčio politikos 2010 m.

Bendrųjų bendrosios politikos tikslų apibrėžimas, kaip nustatyta šiame pakte, taip pat turi būti įtrauktas į daugiametę programą, t. y. Stokholmo programą, kuri turi būti priimta vėliau šiais metais pirmininkaujant Švedijai. S. Busuttilo pranešimas suteikia Komisijai ypatingai naudingos informacijos, kuri padės įnešti planuotą indėlį komunikato, kuris turėtų būti priimtas iki šios vasaros, forma. Norėčiau pabrėžti bendrą mūsų idėjų konvergenciją.

Įvairiose S. Busuttilo pranešimo dalyse Komisija raginama imtis veiksmų. Čia norėčiau paprieštarauti pasakydamas, kad Komisija jau aktyviai įsipareigojo. To pavyzdžiai matomi laikinos ir pakaitinės imigracijos

įstaigų vystymesi, pagerinimuose, atliktuose duomenų surinikimo ir analizės srityje, informacijos sklaidoje tiek dėl realių esančių galimybių imigrantams, tiek rizikos, susijusios su nelegalia migracija, taip pat bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis srityje.

Norėčiau pakalbėti apie konkrečią sritį, dėl kurios S. Busuttil išreiškė savo susirūpinimą – solidarumą tarp valstybių narių dėl migracijos klausimų. Kaip pranešėjas pabrėžė savo kalboje, pastarieji įvykiai Viduržemio jūroje, dar kartą pabrėžė problemas ir rimtą spaudimą, kurį patiria kai kurios valstybės narės. Norėčiau jus patikinti, gerb. S. Busuttili, kad Komisija yra visapusiškai įsipareigojusi rasti sprendimus, kaip padėti šioms valstybėms narėms, kurios išgyvena ypač intensyvią migracijos spaudimą.

Čia norėčiau paminėti tris priemonių pavyzdžius, kurių arba jau buvo imtasi arba turi būti imtasi šiuo atžvilgiu. Dublino reglamentas turi būti pataisytas taip, kad sudarytų sąlygas sustabdyti perkėlimus į tas valstybes nares, kurios išgyvena ypatingą spaudimą. Ketinama įsteigti Europos prieglobsčio paramos tarnybą, siekiant teikti paramą šioms valstybėms narėms, ir finansavimas bus padarytas prieinamu valstybėms narėms, kurių tikslas – vidaus ir savanoriškas imigrantų persikirstymas.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

Raštiški pranešimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Corina Crețu (PSE), raštu. – (RO) Europos Komisijos paskaičiavimais iki 2050 m. ES reikės 60 mln. darbuotojų iš trečiųjų šalių tuo metu, kai dirbančių gyventojų sparčiai mažės. Todėl, ilgalaikėje perspektyvoje ambicingiems Lisabonos strategijos tikslams taikomas darbo indėlis iš anapus Europos.

Tačiau šiuo metu, per ekonomikos krizę, nedarbo lygis žymiai auga, daugeliui darbuotojų iš naujųjų valstybių narių praradus darbą. Dėl to ypač svarbu susieti migracijos ir užimtumo politikos kryptis tam, kad pasiektume teisingą ir praktišką poziciją, laikydamiesi Bendrijos šalių pirmenybės principo. Manau, neteisinga būtų suteikti imigrantams teisę judėti ES viduje, kai rumunai ir bulgarai neturi visiškos judėjimo laisvės Europos darbo rinkoje.

Neetiška ir pavojinga būtų skatinti protų nutekėjimą iš besivystančių šalių, neatsižvelgiant į bumerango poveikio riziką ir visiškai nesirūpinant diskriminacija, kai daugumai imigrantų siūlomi darbai žemiau jų kvalifikacijos lygio, ypač moterims, juos visus paverčiant neigiamų stereotipų ir praktikos aukomis kilmės šalyje ir ES valstybėse narėse.

Jamila Madeira (PSE), raštu. – (PT) Pagal Eurostat gyventojų senėjimas ES taps realybe vidutinės trukmės laikotarpiu. Migracija galėtų veikti kaip reikšmingas stimulus, siekiant užtikrinti gerus ekonominius rezultatus ES. Šiame fone turime pripažinti esminį migracijos į ES pobūdį.

Nelegalaus darbo problemą reikia spręsti atsižvelgiant į tai, kad jis iš esmės pažeidžia migruojančių darbuotojų teises. Turime remti Europos politiką, skatinančią nelegaliai gyvenančius migruojančius darbuotojus registruotis valdžios institucijose, užtikrinant kad po to nebūs imtasi neatidėliotinų sugrąžinimo procedūrų pažeidžiant jų teises. Šie darbuotojai jau yra žemesnėje padėtyje, kai jie atvyksta į Europą, ir akivaizdu, kad iš tinkamo migracijos srautų valdymo tuo pat metu naudos gali turėti ir ES, ir trečiosios šalys.

Turime kovoti su igūdžių švaistymu, kuris nuolat matomas tarp migruojančių darbuotojų. Šie darbuotojai, ypač moterys, dažnai dirba darbus, kuriems jų kvalifikacija yra per aukšta.

Manau, kad Komisija privalo skirti ypatingą dėmesį igūdžių pripažinimo klausimui ir skatinimui mokytis visą gyvenimą, užtikrinant, kad imigrantai turėtų galimybes mokytis priimančios šalies kalbą, siekiant užtikrinti jų socialinę, profesinę ir kultūrinę integraciją Europos Sąjungoje.

Bogusław Rogalski (UEN), raštu. – (PL) Migracija į Europą – reiškinys, kuris ilgą laiką nuolat vyksta ir jį skatina tokie veiksniai kaip žymūs materialiniai gyvenimo lygio skirtumai Europoje ir kituose pasaulio regionuose.

Europai tikrai reikia bendro požiūrio į migraciją Europoje. Vienos valstybės narės nesugebėjimas veikti gali turėti tiesioginės įtakos kitoms valstybėms narėms. Blogas migracijos valdymas gali turėti rimtų padarinių kilmės šalims ir patiems imigrantams.

Turime suvokti, kad legali migracija – teigiamas reiškinys, atnešantis galimybių daugeliui skirtingų grupių. Migrantai suvaidina labai reikšmingą vaidmenį Europos Sąjungos vystantis per pastaruosius dešimtmečius,

ir ES vis dar reikia jų darbo. Todėl reikia bendros politinės vizijos, kuri būtų pagrįsta praeities pasiekimais ir turėtų ryšį su ateitimi. Norint pasiekti šį tikslą, reikia veiksmingiau bendradarbiauti. Daug žmonių rizikuoja savo gyvenimu ar savo sveikata, kad kirstų ypač naujas pietines ir rytines ES sienas. Tūkstančiai jų ieškodami geresnio gyvenimo miršta jūroje.

Imigracija – vienas rimčiausių iššūkių, su kuriais šiuo metu susiduria Europa, ir nuo mūsų priklauso, kaip mes į tai reaguosime. Galime paversti tai galimybe arba neteisingai tvarkydamiesi galime pakenkti daugeliui žmonių.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Kadangi Europa yra pagrindinis imigrantų kelionės tikslas, imigracijos teisinės sistemos derinimas turi būti tarp ES prioritetų.

Jei mes, europiečiai, dabar ketiname imtis priemonių, kad paremtume bendrą imigracijos politiką, vėliau išgyvensime padarinius to, kad nepadarėme šito laiku.

Galiu įsivaizduoti tūkstančių nelegalių imigrantų gyvybių praradimo jūroje scenarijų. Manau, mūsų pareiga užkirsti kelią žmogaus gyvybei prarasti. Todėl privalome įsipareigoti aktyviai bendradarbiauti su šalimis, iš kurių atvyksta nelegalūs imigrantai.

Manau, kad bendra Europos imigracijos politika privalo įrodyti esanti politika, remianti solidarumą su valstybėmis narėmis, įsikūrusiomis prie ES sienų, kurios patiria didelius imigrantų antplūdžius.

Palaikau požiūrį, kad kova su nelegalia imigracija gali būti vykdoma tik skatinant kontroliuojamą legalią imigraciją. Kiekviena valstybė narė privalo atskirai tvirtai įsipareigoti kurti palankias sąlygas legaliai imigracijai.

Pritariu šiam pranešimui, kuris pasirodė esąs gana ambicingas, ir tikiuosi, kad jis bus labai sėkmingai priimtas per plenarinės sesijos balsavimą.

25. Pasirengimo narystei priemonės biudžeto vykdymo kontrolė (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas R. Kratsa-Tsagaropoulou pranešimo pristatymas (A6-0181/2009) Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl Pasirengimo narystei pagalbos (IPA) priemonės biudžeto įgyvendinimo 2007 m. (2008/2206(INI)).

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, pranešėja. – (EL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, ponios ir ponai, leiskite man pirmiausia pakartoti, kad pasirengimo narystei pagalbos priemonė yra nauja Sąjungos finansavimo priemonė dėl pasirengimo narystei pagalbos suteikimo 2007–2013 m. laikotarpiui ir pakeičia ankstesnes programas šalims kandidatėms ir galimoms kandidatėms, būtent PHARE, CARDS, ISPA ir kitos programos.

Į naująją priemonę įeina penki elementai, kurie apima prioritetus, apibrėžtus pagal lengvatas gaunančios šalies poreikius, būtent parama pereinamuoju laikotarpiu ir institucijų kūrimas, tarpvalstybinis bendradarbiavimas, regioninis vystymasis, žmoniškųjų išteklių vystymasis ir kaimo plėtra.

Šis Parlamento pranešimas yra pirmas šios naujos priemonės taikymo tyrimas ir turi dvejopą tikslą:

- pirma, priartinti finansuojamą projektą prie pasirengimo narystei prioritetų, ypač aplinkos, lyčių lygybės, branduolinės saugos ir padidėjusio užimtumo srityse;

- antra, išvengti praeities klaidų, pvz., tokių, kurios pavėluotai nustatytos taikant PHARE, SAPARD ir ISPA programas Bulgarijoje ir Rumunijoje.

Manome, kad tai galima geriau pasiekti, jei Parlamentas atidžiai stebės naujosios priemonės taikymą nuo pat pradžių, todėl reikalaujame šio savo iniciatyva parengto pranešimo.

Parlamentas yra patenkintas šiuo pasiūlymu dėl rezoliucijos dėl aukšto IPA įsipareigojimų įgyvendinimo lygio 2007 m. ir apgailestauja dėl didelių delsimų tiek patvirtinant atitinkamus reglamentus, tiek įgyvendinant programas, kurios prasidėjo 2008 m. Mes taip pat pažymėtume, kad pasirengimo narystei pagalbos parlamentinės kontrolės tikslas yra ne tik ištirti, ar turimos lėšos naudojamos teisėtai, bet ir įvertinti, ar jos tikrai buvo skirtos narystės prioritetams ir ar buvo pasiekti norimi rezultatai.

Savo pranešime reikalaujame geresnės pusiausvyros tarp projektų, skirtų politiniams kriterijams įgyvendinti, ir projektų, skirtų priversti šalį susiderinti su Bendrijos *acquis*, ir reikalaujame, kad būtų sustiprintos

horizontaliosios ir regioninės programos. Taip pat reikalaujame ypatingą dėmesį skirti kovai su korupcija, organizuotu nusikalstamumu ir nedarbu, ypač jaunų žmonių nedarbu. Reikalaujame daugiau lėšų moterų teisėms ir lygioms galimybėms iš esmės stiprinti. Taip pat reikalaujame, kad būtų sustiprintas tarpvalstybinis bendradarbiavimas, siekiant skatinti susitaikymą ir gerus kaimyniškus santykius tarp pagalbą gaunančių šalių ir Europos Sąjungos valstybių narių platesniu mastu.

Režiuojant, mes manome, kad pasirengimo narystei priemonė – racionalus ir lankstus finansinės pagalbos šalims kandidatėms ir potencialioms kandidatėms optimizavimo mechanizmas. Tačiau tam, kad gautume didžiausią grįžimą, reikia tvirtai laikytis narystės prioritetų ir socialinių bei politinių sąlygų, būdingų kiekvienai šaliai. Todėl Parlamentas tikisi suvaidinti esminį vaidmenį šią priemonę taikant ir pritaikant.

Joe Borg, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, Komisijos vardu norėčiau padėkoti Parlamentui už tai, kad suteikė mums galimybę pakomentuoti pranešimą dėl Pasirengimo narystei pagalbos (IPA) priemonės biudžeto įgyvendinimo kontrolės 2007 m. ir padėkoti pranešėjai, R. Kratsa-Tsagaropoulou, už labai vertingą pranešimą, kurį ji inicijavo ir parengė.

Apskritai, galime sutikti su pranešimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurios visiškai dera su Komisijos požiūriu dėl to, kaip geriausia naudoti finansinę pagalbą Vakarų Balkanų šalims ir Turkijai.

Komisija pripažįsta vėlyvą IPA 2007 m. programų pradžią dėl vėlyvo IPA teisinės sistemos priėmimo. Tačiau galiu jus patikinti, kad Komisija dėjo visas pastangas, kad apribotų įgyvendinimo vilkinimą ir, kad valdymo struktūrų parengimas ir išsamus projektas buvo atkakliai tęsiami visus 2008 m.

Šioje sistemoje Komisija užtikrins, kad IPA poveikis būtų matomas pagalbą gaunančiose šalyse.

Norėčiau smulkiau paaiškinti dėl kelių pranešime iškeltų klausimų. Kalbant apie pusiausvyrą tarp politinių kriterijų ir *acquis communautaire* perkėlimo, Komisija jau visose šalyse padidino lėšas projektams politinių IPA kriterijų srityje 2008 m. ir toliau tai palaipsniui darys.

Tačiau dabartinės finansų krizės akivaizdoje mums taip pat reikės sudaryti tinkamą pusiausvyrą 2009 ir 2010 m. programose tarp tolesnės paramos politinėms reformoms ir finansinei pagalbai, siekiant padėti šalims sušvelninti ekonominio nuosmukio padarinius.

Pranešime teisingai nurodomi finansų krizės sukelti iššūkiai ir EB atsako poreikis. Tuo tikslu Komisija sudarė IPA atsako į krizę paketą iš apie 250 mln. EUR 2008 m. pabaigoje, turint tikslą išpirkti apie 600 mln. EUR paskolų iš tarptautinių finansinių institucijų.

Priemonės bus sutelktos ties parama privataus sektoriaus MVĮ, energijos efektyvumo investicijomis ir parama į investicijas ir infrastruktūrą pagal valstybių narių IPA programas glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis finansinėmis institucijomis.

Komisija taip pat visiškai sutinka, kad reikia nustatyti decentralizuotą valdymo sistemą kaip žingsnį skatinant šalių kandidačių ir galimų kandidačių nuosavybę ir atsakomybę. Jiems teikiamos konsultacijos ir pagalba, kad šios šalys sukurtų reikalingas viešojo valdymo struktūras ir viešojo finansavimo kontrolės sistemas.

Pagal IPA principus aplinkos apsauga, geras valdymas, pilietinės visuomenės plėtra, lyčių lygybė ir nediskriminavimas – visi yra labai svarbūs klausimai ir sudėtinė projekto dalis.

Pilietinės visuomenės organizacijos dabar aktyviau dalyvauja vystant ir inicijuojant projektus. 2008 m. Komisija ryžtingai ėmėsi pilietinės visuomenės įstaigos kaip pilietinės visuomenės vystymosi rėmimo ir regioninio bendradarbiavimo pažangos priemonės, kuriai skirtas 130 mln. EUR biudžetas 2008–2010 m.

Komisija taip pat pritaria pranešėjos nuomonei dėl švietimo, regioninio ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo ir lyčių lygybės svarbos – tai tik keletas klausimų.

Komisijos tarnybos visiškai sutiko su Parlamento rekomendacijomis, ir laukiame pažangos peržiūrėjimo su jumis per mūsų reguliarius susitikimus, kai turime galimybę aptarti finansinės pagalbos strategijas ir jų įgyvendinimą.

Tai leis stiprinti tolesnį vykstantį dialogą tarp atitinkamų mūsų institucijų.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

26. Veiksmingas teismo sprendimų vykdymas Europos Sąjungoje. Skolininkų turto skaidrumas (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas N. Gill pranešimo (A6-0252/2009) pristatymas Teisės reikalų komiteto vardu dėl veiksmingo teismo sprendimų vykdymo Europos Sąjungoje. Skolininkų turto skaidrumas (2008/2233)(INI)).

Neena Gill, pranešėja. – Gerb. pirmininke, Komisijos konsultacinio dokumente dėl skolininkų turto yra susirūpinimas, kad vėlyvi mokėjimai ir skolų nemokėjimai kelia pavojų verslo ir vartotojų interesams. Tai ypač tiesa, kai kreditorius ir teisėsaugos institucijos neturi informacijos apie skolininko buvimo vietą arba jo ar jos turtą. Problema gali būti išspręsta, kai skolininkas turi turto ES ir įmanoma jį surasti ir iškelti bylą.

Savo pranešime Komisija pasiūlė parengti nacionalinių vykdymo įstatymų ir praktikos vadovą ir pabrėžė galimybę padidinti prieigą prie gyventojų registrų. Ji taip pat kėlė klausimus dėl to, ar teisėsaugos institucijoms turėtų būti suteikta geresnė prieiga prie socialinės apsaugos ir mokesčių registrų. Pasiūlyme siūloma, kad bendradarbiavimas tarp viešųjų teisėsaugos institucijų gali būti pagerintas ir, galiausiai, pasiūlė idėją dėl Europos turto deklaracijos, kuri įpareigotų skolininkus atskleisti savo turtą Europos teisminėje srityje, galimas dalykas, tai bus paremta sankcijomis.

Mano pranešime, kaip Komiteto nubalsuota, siūloma, kad kreditoriai turėtų naudoti iš paprastesnės, lankstesnės procedūros, galiojančios visoje ES įvedimo, siekdami gauti įsakymą informacijai apie turtą, kuris tuomet gali tapti sprendimo dalyku, atskleisti. Tokios priemonės galėtų įgauti tarpinio mokėjimo tvarkos formą, suteikiant kreditoriui skubų mokėjimą iki pagrindinio ginčo išsprendimo. Pranešime taip pat reikalaujama atlikti tyrimą, kaip veikia dabartinės nacionalinės sistemos, lyginant bendrosios teisės šalis, pvz., Didžiąją Britaniją, su kitomis Europos jurisdikcijomis, ir kaip galėtų būti pagerinti egzistuojantys susitarimai. Jame taip pat pabrėžiama būtinybė svarstyti sritis, kuriose tolesnis bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis galėtų turėti teigiamą poveikį ir kaip pasiūlymai veiks kartu su egzistuojančia duomenų apsauga ir žmogaus teisių teisės aktais.

Stengėmės taip parengti pranešimą, ir komiteto priimti kompromisai jau išsprendė kai kuriuos neatitikimus tarp valstybių narių teisinių sistemų. Daugelis papildymų skirti tam, kad padarytų pasiūlymą skaidresnį ir lengviau naudojamą kreditoriui.

Todėl bus būtina užtikrinti, kad siūlomas nacionalinių vykdymo įstatymų ir praktikos vadovas būtų atnaujinamas, kad informacija būtų teikiama lengvai naudojamu formatu ir prieinama kalba. Taip pat bus labai svarbu, kad iniciatyva veiktų kartu su nacionaliniais teismais, o ne pakeistų juos. Tam bus reikalinga, kad teisės aktai būtų apriboti tik tarpvalstybiniais atvejais. Turint šį išspėjimą omenyje, šie teisės aktai bus vykdomi veiksmingai ir aktyviai.

Apskritai, pranešime siekiama padėti mažosioms įmonėms ir versliams asmenims įveikti didelę kliūtį į sėkmę, nes jiems trūksta didelių bendrovių ištekliai skolininkams susekti ir iškelti jiems bylas. Mažąsias įmones neproporcingai veikia žmonės, nevykdančys mokėjimų. Jei įmonės dėl to nenori prekiauti užsienyje, tai – reali grėsmė pačiam bendrosios rinkos funkcionavimui. Bus gyvybiškai svarbu apsaugoti mažųjų įmonių veiklą šiuo sudėtingu metu, nes MVĮ sudaro didelę mūsų ekonomikos dalį.

Norėčiau padėkoti Teisės reikalų komiteto sekretariatui ir pagirti už didelę paramą šiam pranešimui. Turiu padėkoti ir kolegoms iš kitų frakcijų, pateikusiems labai konstruktyvių pasiūlymų.

Manau, svarbiausia, kad šie teisės aktai būtų kiek galima greičiau pateikti. Raginu Komisiją skubiai veikti pagal Parlamento rekomendacijas. Didelė gero darbo dalis, kurią valstybės narės atliko reaguodamos į rinkos nuosmukį, turi būti skirta didelėms įmonėms.

Joe Borg, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, labai džiaugiuosi turėdamas šią galimybę aptarti Parlamento rūpesčius dėl skolų išieškojimo užsienyje klausimo. Taip pat norėčiau padėkoti N. Gill už pranešimą.

Kas pastatyta ant kortos? Tiek Parlamentas, tiek Komisija sutinka, kad tarpvalstybinio skolų išieškojimo problemos gali rimtai sukludinti laisvai mokėjimo pavedimų apyvartai Europos Sąjungoje ir apsunkinti teisę kreiptis į teismą. Be to, tai pagrindinis dalykas mažųjų įmonių išgyvenimui dabartiniu ekonominiu klimatu.

Šiomis aplinkybėmis ir vadovaujantis subsidiarumo ir proporcingumo principais, kokie turėtų būti Bendrijos tikslai? Europos Sąjunga turi išpūdingą teisinių priemonių rinkinį, kad užtikrintų teisę kreiptis į teismą tarpvalstybinėse bylose ir palengvintų laisvą civilinių ir komercinių sprendimų apyvartą Sąjungoje.

Tačiau nekyla abejonių – kaip konstatuota Hagos programoje dėl abipusio pripažinimo, kurią priėmė Europos Vadovų Taryba – kad iš tiesų būtų daug lengviau vykdyti sprendimus Europos Sąjungoje, jei būtų įmanoma gauti tikslią informaciją apie skolininkų finansinę padėtį.

2008 m. kovo mėn. Komisija išleido Žaliąją knygą dėl skolininkų turto skaidrumo ir dabar visus atsakymus – įskaitant santrauką – galima rasti viešojoje interneto svetainėje.

Dauguma respondentų sutiko su priemonių Bendrijos lygiu poreikiu, siekiant padidinti skolininkų turto skaidrumą, nors požiūriai skiriasi dėl to, kaip tai galima būti padaryta praktiškai.

Esu dėkingas Parlamentui už tai, kad taip detalai atsakė į Žaliąją knygą. Pranešimas yra gana skeptiškas dėl idėjų, pateiktų Žaliojoje knygoje, manant, kad pagrindinė problema – nepaklusnių, nesąžiningų skolininkų problema.

Pranešime taip pat išreikštas didelis susirūpinimas duomenų apsaugos ir privatumo klausimais, susijusiais su informacijos apie žmonių finansinę padėtį gavimu. Komisija taip pat išpareigojo apsaugoti piliečių privatumą ir asmeninius duomenis.

Vietoj to pranešime reikalaujama užsienio teisininkų, dirbančių kitose valstybėse narėse, nacionalinių katalogų priėmimo, kaip būdo padėti kreditoriams, ir siūloma laikina Bendrijos priemonė.

Norėčiau informuoti Parlamentą, kad praktinio teismo sprendimų vykdymo gerinimas bus didelis Komisijos prioritetas būsimoje Stokholmo programoje teisingumo, laisvės ir saugumo srityje 2010–2014 m. laikotarpiui, kurią Komisija pristatys 2009 m.

Tačiau Komisija dar nesuplanavo jokios konkrečios įstatyminės priemonės vėlesnėms savo Žaliosios knygos priemonėms.

Atsižvelgdama į pirmuosius konsultacijos rezultatus, Komisija mano, kad šis pasiūlymas – t. y. parengti nacionalinių vykdymo įstatymų vadovą, padidinti prieigą prie komercinių ir viešųjų registrų, pagerinti bendradarbiavimą tarp teisėsaugos institucijų ir sukurti privalomą skolininko turto deklaraciją – padės įgyvendinti mūsų tikslus.

Žinoma, Komisija atidžiai apsvarstys Parlamento rezoliuciją dėl skirtingų klausimų, įtrauktų į šį pranešimą.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

27. Peticijų komiteto 2008 m. veiklos metinė ataskaita (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas pristatymas M. McGuinness pranešimo (A6-0232/2009) pristatymas Peticijų komiteto vardu dėl Peticijų komiteto 2008 m. metinės ataskaitos (2008/2301(INI)).

Mairead McGuinness, pranešėja. – Gerb. pirmininke, savo pobūdžiu šis pranešimas apima daug statistikos. Galite žiūrėti, skaityti ir analizuoti ją, bet akivaizdu, kad komiteto darbas per paskutinius 12 mėnesių ten pateiktas persvarstyti.

Komitetas, kuriame aš dirbu, yra ypatingas Parlamento komitetas. Jis turi labai tiesioginius ryšius su piliečiais ir dirba su klausimais, kuriuos iškelia asmenys ir grupės. Taip, žmonės ateina į šį komitetą su problemomis, kurių labai dažnai negalime išspręsti, bet bent jie turi prieglaudą, kur gali užėiti, ir kai bylos nepriimtinos, stengiamės nukreipti kitur.

Dirbame su labai daug problemų iš valstybių narių, bet, kaip rodo statistika, kai kurios šalys plačiau naudoja komiteto paslaugomis, negu kitos, turbūt, todėl, kad komiteto nariai yra iš tų šalių, todėl jie pritraukia problemas iš savo rinkėjų. Mane visada žavi realybė, ypač Airijos aplinkybėmis, kad kartais žmonės skundžiasi, jog Europa yra per daug galinga, tačiau, kai jie turi problemą ir kreipiasi į Europą pagalbos, jie kartais skundžiasi, kad Europa nėra pakankamai galinga. Manau, tai gana reikšminga.

Mano nuomone, Peticijų komitetas dirba „minkštos jėgos“ pagrindu ir aš manau, kad paskutinių 12 mėnesių darbas stengėmės daryti įtaką valstybėms narėms, kurios neįgyvendina teisės aktų taip, kaip turėtų, kad jos pasikeistų. Tačiau mes galime tik dirbti žmonių, ateinančių pas mus su problemomis, dėka ir sprendžiamo jas bei jų konkrečius poreikius.

Noriu pakalbėti apie kai kuriuos klausimus, su kuriais susiduriame, ne smulkiai, tiesiog, kad geriau suprastumėte. Akivaizdu, kad aplinka – pagrindinė sritis, dėl kurios skundžiasi Europos Sąjungos piliečiai. Kai kurie didesnieji yra susiję su vandens kokybe. Baltijos jūros klausimas, kuriuo komitetas dirbo kartu su kitais Parlamento komitetais, buvo labai ginčijamas. Nuosavybės teisės kelia daug rūpesčių piliečiams ir, bijau, jų tik didės, sprendžiant iš skundų, ateinančių į mano pačios apygardos biurą, iš piliečių, kurie įsigijo nuosavybę kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Mūsų galios šiuo atžvilgiu ribotos, bet tai nereiškia, kad negalime kalbėti šiais klausimais ir bandyti bei gerinti padėtį.

Dėl įmonių katalogų – kur įmonės, asmenys, mokyklos buvo apgaule įviliotos ir mokėjimus įmonėms, kurios publikuoja pavadinimus ir tuomet reikalauja mokėjimo, kur žmonės iš pradžių nemanė, kad mokėjimas būtinas, ar iš tiesų reikalingas, arba dar blogiau, kur žmonės visai nenorėjo paslaugos – pas mus vis dar plūsta asmenys, kurie pakliuvo į spąstus ir jaučiasi bejėgiai atsispirti šių beprincipių verslo katalogų įmonių spaudimui. Mes reikalavome Komisijos imtis veiksmų šiuo atžvilgiu.

Taip pat šiame pranešime pabrėžiame, kad esame susirūpinę dėl pažangos stokos dėl bendrovės „Equitable Life“, dėl kurios Peticijų komitetas dirbo 2007 m. ir dėl kurios aš pirmininkavau Tyrimo komitete. Raginame Jungtinės Karalystės valdžią priimti visas mūsų rekomendacijas: atsiprašyti ir atlyginti tiems, kurie labai nukentėjo.

Per paskutines kelias man skirtas sekundes leiskite pakalbėti apie patį komitetą ir tvarką, pagal kurią dirbame. Mums būtų geriau, kad mus pasiektų tik priimtinos peticijos, ir mes turime labai sunkiai dirbti su piliečiais, kad jie žinotų, su kuo galime ir su kuo negalime susitvarkyti. Noriu, kad ateityje laikotarpis, per kurį sprendžiami skundai, būtų trumpesnis. Kaip žmogus, dirbęs šiame komitete šioje Parlamento kadencijoje, manau, kad dėl to, kad jis dirba tiesiogiai su piliečiais, jis turi suvaidinti svarbų vaidmenį sumažinant tai, ką aptariau vakar mokykloje Airijoje, vadinamąjį demokratijos deficitą. Žmonės bent ateina čia, į Parlamentą, ir jų išklausa ir į juos išsiklausa. Manau, tai nepaprastai svarbu.

Pereinant į kitus metus, leiskite padėkoti komiteto sekretoriui, frakcijos personalui ir mano pačios personalui už jų pagalbą rengiant šį pranešimą.

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kaip vertinu M. McGuinness darbą rengiant šį pranešimą, kurį, žinau, ji rengė sudėtingomis aplinkybėmis. Jai pavyko pavaizduoti didelę Peticijų komiteto darbo įvairovę ir aš norėčiau dar kartą patvirtinti, nes neabejoju, kad ji to tikisi, Komisijos pasiryžimą bendradarbiauti visais būdais, kuriais galime, su komitetu.

Tik norėčiau pakomentuoti du požiūrius, kuriuos ji išsako trumpame pranešimo pristatyme. Gerb. M. McGuinness, pirmiausia jūs pabrėžiate tiesioginio kontakto tarp Parlamento ir kasdinių, labai realių piliečių, kurie į jus kreipiasi su peticijomis, rūpesčių svarbą. Sutinku ir turėčiau žinoti. Jūs dirbote su beveik šimtu peticijų, pasiekusių jus iš Maltos nuo 2004 m., o tai gana aukštas rodiklis, kai imame proporcingai gyventojų skaičiui.

Kai kurios iš šių peticijų yra įprastos ir daugeliui kitų valstybių narių, bet daug jų buvo būdingesnės Maltai. Tai rodo naudingą tiesioginį kontaktą su piliečiais, kurį komitetas teikia. Be to, taip pat tiesa ta, kad geras bendradarbiavimas su valstybių narių valdžios institucijomis ir faktų nustatymo misijų organizavimas – tikrai naudingi jūsų darbo elementai.

Be to, kad sutinku su tiesioginio darbo su piliečiais svarba, antras dalykas, kurį norėčiau pakomentuoti, yra bendras pagrindinių teisių klausimas. Jos minimos daugelyje jūsų pranešimo vietų, ar kalbėtumėte apie pilietybės ir gretutines teises, asmens ir šeimos teises ar nuosavybės teises, ir kaip žinote, labai dažnai atsitinka taip, kad žmonės, kurie kreipiasi peticijomis į Parlamentą dėl savo pagrindinių teisių, lieka nusivylę. Taip yra todėl, kad tokios teisės, dažniausiai neįeina į Bendrijos teisės taikymo sritį, kaip jūs visiškai teisingai pažymėjote.

Kalbant jūsų pačios žodžiais, turi būti daug padaryta siekiant atskirti pelus nuo grūdų, tas problemas, su kuriomis galime dirbti, ir tas, ties kuriomis negalime dirbti. Mano noras, mano labai nuoširdus noras, yra tas, kad jūsų pranešimas padėtų žmonėms pamatyti tai aiškiai ir realistiškai.

Su šiais dviem komentarais, kurie, esu tikras, bus suprasti taip, kaip reikia, tik norėčiau pasakyti, kad linkiu pranešėjai visokeriopos sėkmės ir dar kartą jai dėkoju už pranešimą.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

28. Integruotas požiūris į lyčių lygybę komitetų ir delegacijų darbe (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas A. Záborská pranešimo (A6-0198/2009) pristatymas Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu dėl integruoto požiūrio į lyčių lygybę komitetų ir delegacijų darbe (2008/2245(INI)).

Raštiški pranešimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Anna Záborská, pranešėja. – (SK) Pastaraisiais metais moterų orumas ir pašaukimas įgavo naują aspektą. Tai ypač pastebima Bendrijos horizontaliojoje politikoje, kuri apibrėžta Lisabonos strategijoje, demografinėse problemose ir pastangose pasiekti darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, taip pat kovos su prekyba moterimis ir žmonėmis veiksmuose.

Pranešimas dėl integruoto požiūrio į lyčių lygybę komitetų ir delegacijų darbe – vienas iš reguliarių Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimų, kuriuos du kartus turėjau garbės pristatyti per Parlamentui kadenciją. Nors kai kurie žmonės pritaria didėjančiam moterų skaičiui Europos Parlamente, Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas smerkia tą faktą, kad moterys vis dar nepakankamai atstovaujamos aukštesnėse funkcinėse Parlamento institucijose. Moterys vis dar nepakankamai atstovaujamos generalinio direktorato lygiu. Palaikome pareigūnų tinklų kūrimą sekretoriatuose, komitetuose ir delegacijose, specialiai apmokytose šiuo klausimu, siekiant reguliariai keistis išbandytomis ir patikrintomis procedūromis.

Pranešime raginama, kad generalinis sekretoriatas toliau įgyvendintų integruotą darbo ir asmeninio gyvenimo strategiją ir lengvintų moterų pareigūnių karjeros pažangą. Pranešime pabrėžiama, kad lyčių aspekto integravimas – teigiamas pasiekimas tiek moterims, tiek vyrams ir, kad lyčių lygybės reikalavimas turi būti jaučiamas praktiniame požiūryje, kai moterys ir vyrai nėra nustatomi vieni prieš kitus.

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas pabrėžia poreikį komitetams ir delegacijoms turėti tinkamas priemones, siekiant maksimaliai informuoti apie integruotą požiūrį į lyčių lygybę. Mums reikia rodiklių, duomenų ir statistikos, sugrupuotos pagal lytį, mums taip pat reikia, kad biudžeto ištekliai būtų skiriami iš lyčių lygybės perspektyvos.

Raginame politines frakcijas atsižvelgti į lyčių pusiausvyrą, skiriant asmenis į aukštesnius postus. Lyčių aspekto integravimo pranešimas – bendradarbiavimo tarp Parlamento komitetų ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto rezultatas.

Kaip Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pirmininkė ir pranešėja norėčiau jums nuoširdžiai padėkoti už šį darbą. Ypač norėčiau padėkoti savo kolegoms nariams iš įvairių komitetų, kurie buvo atsakingi už šį darbą. Darbas buvo vienbalsiai priimtas komitete ir aš tai labai vertinu. Komitetas sukūrė naują metodologinį modelį, kuriuo remiantis galima įvertinti kiekvieno Parlamento komiteto darbą. Modelis smulkiai aprašytas aiškinamajame pareiškime. Vertinimas tikrai turėtų didesnę įrodomąją vertę, jei visi Europos Parlamento komitetai ir delegacijos būtų reagavę.

Per diskusijas buvo priimta nemažai pakeitimų pasiūlymų, taip padidinant pranešimo reikšmingumą. Vertinu tą faktą, kad pranešimas buvo sukurtas per pliuralistines Parlamento diskusijas ir pabrėžė šios temos svarbą. Europos rinkimų aplinkybėmis norėčiau pabrėžti abiejų lyčių rinkėjų svarbą, stengiantis užtikrinti, kad moterys būtų atstovaujamos Europos Parlamente kuo didesniu skaičiumi.

Pirmininkas. – Šįvakar Parlamente, Rūmuose, moterų yra dauguma. Norėčiau tik tai pažymėti.

Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d.

Raštiški pranešimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Gabriela Crețu (PSE), raštu. – (RO) Mes pritariame tam faktui, kad padaryta pažanga siekiant suderinto atstovavimo tarp administratoriaus ir pagalbinių pozicijų komiteto sekretoriato lygiu. Tikimės, kad panašios priemonės bus taip pat priimtos dėl aukštesnių postų politinėse frakcijose ir ypač politinės funkcijos lygiu Parlamente. Tačiau negalime nepažymėti, kad šie pokyčiai yra tik nedidelis aspektas to, ko reikalauja integruotas požiūris į lyčių lygybę.

Lyčių aspekto integravimo taikymas reikštų, kad kiekvieną teisės aktą lydės preliminarus poveikio tyrimas dėl lyčių lygybės. Taip pat kiekviename komitete reikės sąmoningumo dėl lyčių klausimų ir minimalaus kompetencijos lygio. Realybė mums rodo, kad per 2004–2009 m. Parlamento kadenciją nebuvo atmestas nė vienas komiteto pateiktas teisės aktas dėl šio poveikio tyrimo neįtraukimo, net, jei jo įtraukimas buvo privalomas nuo Amsterdamo sutarties. Deja, turime pripažinti, kad nedideli teigiami rezultatai pasiekti ir, kad lyčių lygybės tikslas yra dar tolimas.

Livia Járóka (PPE-DE), raštu. – (HU) Norėčiau pasveikinti A. Záborská su jos pranešimu, kuriame pabrėžiama, kad nors kai kurie Europos Parlamento komitetai priėmė lyčių lygybės skatinimo strategiją, vis dar yra akivaizdžių trūkumų, kai kalbame apie nuoseklų šio principo taikymą. Pranešime taip pat pateikta nemažai rekomendacijų ateičiai. Pvz., vienas toks pasiūlymas yra iniciatyva pareigūnams, dirbantiems Europos Parlamente, lankyti lygių galimybių mokymus, nes atitinkamos žinios yra privalomos, įgyvendinant šį principą praktiškai.

Lyčių lygybė – vienas iš pagrindinių Bendrijos teisės principų. Tačiau Europos Parlamentas galės išsaugoti savo patikimumą visuomenės akyse tik tada, jei primygtinai reikalaus įvesti priemones, skatinančias lyčių lygybę, ir visiškai jas įgyvendinti ir šioje institucijoje, ypač savo komitetuose ir delegacijose.

Turint šį tikslą omenyje, privalome sugalvoti strategiją, kuri nustatytų konkrečius tikslus dėl aktyvaus lygių galimybių rėmimo ir dėl integruoto požiūrio į lyčių lygybę. Apgailėtina tai, kad praktiškai jokia pažanga nepasiekta nuo A. Záborská parengto pranešimo ta pačia tema 2007 m. Tikimės, kad šis naujusias pozicijas pareiškimas duos daugiau rezultatų.

Zita Pleštinská (PPE-DE), raštu. – (SK) Moterys sudaro 52 proc. Europos gyventojų. Moterų, kurios aktyviai dalyvauja politikoje, tikslas – įtikinti ypač moteriškos lyties rinkėjus, kad moterų dalyvavimas Europos politikoje yra svarbus ateities kartoms ir tinkamam demokratinėms sistemoms veikimui.

Tvirtai tikiu, kad moterų dalyvavimas politikoje neturi būti pagrįstas privalomų kvotų įvedimu, kuris nustatytų mažiausią moterų kandidačių skaičių, bet moterų politikų gebėjimu siekti, priimti ir skatinti tokius klausimus, kurie padėtų moterims spręsti joms aktualias problemas.

Kaip Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto narė, daug kartų kalbėjau Parlamente apie pasiūlymus, kuriuos gaunu susitikimuose su moterimis. Ypač atsižvelgiu į vaikų auginimo įtraukimą į pensijų apskaičiavimą ir aprūpinimą didesniu lopšelių ir vaikų darželių skaičiumi, kaip darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros pasiekimo pagrindu. Tvirtai tikiu, kad politikė, kuri veikia remdamasi savo asmenine motinystės ir šeimyninio gyvenimo patirtimi geriausiai supras moterų problemas.

A. Záborská pranešimas dėl lyčių aspekto integravimo į komitetų ir delegacijų darbą įrodo tai, kad Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas dirba itin aktyviai Europos Parlamente. Jis priėmė daug pranešimų ir nuomonių, kurios nusipelnė dėmesio iš kitų komitetų Parlamente. Todėl EP narių moterų skaičius turėtų išaugti nuo trečdalis iki pusės.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Dabar vis daugiau moterų įsitraukia į politiką ir priima svarbius sprendimus įmonėse. 2006 m. 32,6 proc. vadovų ES buvo moterys. Moterų procentas Europos Parlamente išaugo nuo 16,3 proc. 1979 m., kai įvyko pirmieji Europos rinkimai, iki 31 proc. 2009 m.

Tačiau atrodo, vis dar būtina priimti ir taikyti lyčių aspekto integravimo strategiją, įtraukiančią konkrečius uždavinius į visas Bendrijos politikos kryptis, kurios patenka į Parlamento komitetų ir delegacijų kompetenciją.

Palaikau poreikį Parlamento komitetams ir delegacijoms turėti atitinkamas priemones tvirtam integruotam požiūriui į lyčių lygybę pasiekti, įskaitant rodiklius, duomenis ir statistiką, išanalizuotą pagal lytį, ir kad biudžeto išteklių būtų skirti, siekiant užtikrinti lyčių lygybę.

Visa tai turi skatinti nuolatinius geros praktikos mainus, siekiant įgyvendinti integruotą strategiją šeimyniniam ir darbiniam gyvenimui suderinti ir moteriškos lyties darbuotojų karjeros vystymuisi palengvinti.

Kaip socialdemokratė, manau, kad puiki iniciatyva perkelti į valstybių narių parlamentus teigiamą modelį, kurį pasiūlė Europos Parlamentas, dėl lyčių lygybės (11 proc. Rumunijos parlamento yra moterys).

29. Žalioji knyga dėl būsimosios TEN-T politikos (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas E. Lichtenberger pranešimo (A6-0224/2009) pristatymas Transporto ir turizmo komiteto vardu dėl Žaliosios knygos dėl TEN-T politikos ateities (2008/2218(INI)).

Eva Lichtenberger, pranešėja. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, labai jums ačiū už tai, kad likote čia dėl šios temos, kuri, iš tiesų, yra daug svarbesnė, nei galėtų atrodyti dėl narių skaičiaus, esančio Rūmuose. Ji susijusi su transporto politikos persvarstymu transeuropinių tinklų atžvilgiu. Pirmiausia leiskite padėkoti kolegoms, kurie prie to prisidėjo, ypač Komisijai ir sekretoriui, labai parėmusiems.

Transeuropiniai tinklai turi ilgą istoriją. 15 metų buvo pateikiami projektai, aptariami sąrašai ir atidėliojami sprendimai. Tai buvo ir yra priežastis atidžiau pažvelgti į visą istoriją, persvarstyti ją ir pažiūrėti kokie tikslai buvo pasiekti ir kokius galima būtų pasiekti. Transeuropiniai tinklai nevisada buvo sėkmingi. Tai – kaip dažnai yra Europos Sąjungoje – iš dalies dėl finansavimo ir ypač dėl finansavimo stokos valstybėse narėse, kurios vis dar turi netinkamą įprotį reikalauti daug paramos iš Europos Sąjungos. Tačiau, kai ateina laikas mokėti į Europos Sąjungos biudžetą, maišas tvirtai užrišamas ir labai mažai paskirstoma.

Kadangi niekas neatsiranda iš nieko, daug projektų neprasideda ir turime į tai dar kartą atidžiau pažvelgti, ypač atsižvelgiant į naujausias problemas, su kuriomis susiduriame Europos transporto politikos, kaip visumos, atžvilgiu. Kita vertus, susiduriame su naujomis problemomis, kurias sąlygojo klimato kaita, ir privalome reaguoti į šias problemas. Tvarumo klausimas ir žalos, kurią sukelia tam tikros transporto priemonės, klimatui klausimas transporto atžvilgiu turi būti iš naujo vėl ir vėl užduodamas ir taip pat turi būti atspindėtas valstybių narių ir Europos Sąjungos veiksmuose.

Kitas dalykas, kurį, žinoma, labai ryžtingai turime spręsti, yra dabartinė finansų krizė, kuri tam tikromis aplinkybėmis ir toliau ribos valstybių narių gebėjimą imtis veiksmų infrastruktūrų ir su tuo susijusių investicijų, kurių reikia. Tačiau plėtra pateikė mums visiškai naujas užduotis, kurias reikia atlikti Europoje, ir kurios neegzistavo, kai buvo priimti sprendimai dėl transeuropinių tinklų sąrašo. Todėl po ilgų diskusijų komitete buvo priimtas sprendimas požiūrio, kurio tikslas spręsti ypač šiuos klausimus, naudai.

Pirmiausia įvairios transporto priemonės turi būti daug geriau sujungtos į tinklą nei buvo sujungtos iki šiol. Praityje į tai buvo nekreipiama dėmesio. Tai ypač veikia uostus ir atokius rajonus, kurie buvo apleisti pastaraisiais metais, ir dabar sudaro pagrindinį šio pranešimo akcentą. Tačiau tam reikia ir pagrindinio tinklo bei tinklų jungčių vystymosi, kuriomis paremta visa sistema ir su kuriomis visa sistema yra sujungta, sudarant sąlygas transporto sektoriui vystytis ir nuolat gerinti jo valdymą. Mums reikia ne tik geografinio tinklo, bet ir koncepcinio tinklo tarp transporto priemonių, geresnių intermodalinių jungčių ir geriau atliekamo techninio darbo tinkluose. Tai labiau susiję su programine įranga, nei su technine įranga. Tai mūsų pranešimo esmė ir tikiuosi, kad galime sutarti dėl šios rezoliucijos, kuri yra plačiai palaikoma, ir kad nežengsime žingsnio atgal, kaip šiuo metu nurodyta alternatyvioje rezoliucijoje.

Joe Borg, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, nes transeuropinio transporto tinklo politika buvo sukurta prieš 15 metų, ji įnešė žymų indėlį į vidaus rinkos veikimą ir ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą. Dabar ji turi būti pritaikyta prie naujų iššūkių.

Žaliojoje knygoje dėl TEN-T politikos persvarstymo atkreipiamas dėmesys į šias problemas ir siūlomos priemonės joms spręsti tiek tinklo planavimo, tiek projekto įgyvendinimo etapuose.

Komisija labai vertina tai, kad Europos Parlamentas stebi šį persvarstymo procesą nuo pradžių, kaip atspindėta šioje rezoliucijoje. Tai pabrėžia abiejų institucijų pasiryžimą vystyti į ateitį orientuotą TEN-T politiką.

Yra labai daug atitikimo tarp mūsų pasiūlymų ir tikslų bei raginimų, išdėstytų E. Lichtenberger pranešime, kokį priėmė Transporto komitetas: t. y. reikalingas labiau integruotas ir nuoseklus požiūris į tinklą, kuriame būtų sustiprintos intermodalinės transporto jungtys, pvz., uostai, oro uostai ir intermodaliniai terminalai, ryšys tarp tolimųjų ir miesto transporto sistemų bei sąveika, kad būtų pagerintas pagrindas veiksmingoms, saugioms ir aukštos kokybės paslaugoms keleiviams ir kroviniui transportui.

Komisija taip pat pritaria požiūriui, išdėstytam pranešime, kad – ypač krovinių vežimo srityje – gyvybiškai būtina palengvinti bendras grandines, kuriose vandens ir geležinkelių transportas vadina svarbų vaidmenį ir pažangios transporto sistemos padeda optimizuoti infrastruktūrų naudojimą.

Pranešimo projekte Transporto komitetas pasirinko trečią opciją, dvejopą lygmenį, susidedantį iš pagrindo ir išsamaus tinklo. Palaikydamas šią opciją, Parlamentas patvirtina būtinybę sujungti tradicinę transporto

infrastruktūros politiką su atitinkamu naujų sąlygų ir aplinkybių apsvaistymu; didesnio lankstumo ir greito reagavimo į besikeičiančias situacijas poreikį ir daugiau atvirumo dėl infrastruktūros priemonių iš transporto paslaugų reikalavimų nustatymo ir palaikymo; ir ekonominę bei aplinkos iššūkių skatinti koordinuotą transporto koridorių gerinimą per daug mažų infrastruktūrų ir ITS projektų.

Pažymime, kad po balsavimo dėl Transporto komiteto pranešimo projekto, buvo pateikta alternatyvi rezoliucija, kuri palaiko antrą opciją, vieno lygmens tinklą su prioritetiniais projektais arba tik prioritetiniu tinklu, todėl be išsamaus tinklo. Tai, kaip mes manome, prieštarauja kai kuriems kitiems rezoliucijos projekto momentams.

Taip pat šia proga norėčiau priminti išsamaus tinklo privalumus ir trūkumus. Nors jis yra per didelis, kad numatytų aiškų prioritetų nustatymą ir Bendrijos priemonių sutelkimą, siekiant skatinti jo įgyvendinimą, jis įneša indėlį užtikrinant TEN-T prieigos funkciją ir palengvinant sanglaudą. Jis taip pat įrodė esant gyvybiškai svarbus kaip orientacinis pagrindas įvairiems transporto politikos veiksams ir teisės aktams: ypač sąveika geležinkelių sektoriuje ir kelių eismo saugume. Todėl išsamaus tinklo panaikinimas turėtų neigiamų padarinių.

Dėl tinklo įgyvendinimo visiškai sutinkame su požiūriu, išdėstytu pranešime, kad valstybės narės vaidina lemiamą vaidmenį sprendžiant, planuojant ir finansuojant transporto infrastruktūrą. Reikalingi pakankami finansiniai ištekliai pagal TEN-T biudžetą ir turi būti sustiprintas teritorinių plėtros tikslų ir TEN-T politikos koordinavimas, o viešos ir privačios partnerystės turi būti skatinamos.

Komisija taip pat pabrėžia tai, kad TEN-T investicijos yra labai svarbios tvarios ekonomikos plėtrai, taigi yra pagrindinis būdas padėti įveikti dabartinę krizę.

Reziumuojant, esame labai dėkingi už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl transeuropinių transporto tinklų politikos ateities. Norėtume padėkoti Transporto komitetui už konstruktyvią diskusiją šiuo klausimu, ir ypač E. Lichtenberger už išsamų darbą. Jis sudarys vertingą indėlį į kitas proceso pakopas diskusijose su kitomis institucijomis.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 22 d., trečiadienį.

Raštiški pranešimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), raštu. – (PL) Dabartinei Europos Parlamento kadencijai artėjant prie pabaigos, turime galimybę pakomentuoti požiūrio pokyčius į Bendrijos didžiausią infrastruktūros projektą – transeuropinį transporto tinklą, kurį Komisija planuoja artimiausiu metu įgyvendinti.

Šiuo metu valstybėse narėse statomi tinklo ruožai. Logiškas to tęsinys, kuris bus ir baigiamasis etapas, yra atskirų elementų skirtingose šalyse integravimas į nuoseklią visumą, siekiant sukurti transeuropinį tinklą.

Europos Sąjungos geografija keičiasi. Todėl poreikis įvesti pokyčius į tinklo žemėlapių vienijimą atrodo pagrįstas. Dėl to finansiniai investavimo poreikiai keičiasi. Paskutinis tinklo integravimo etapas turi skirti daugiau dėmesio tarpvalstybinių elementų finansavimui.

Egzistuojančių transporto jungčių kokybės kėlimas ir naujų transporto jungčių kūrimas padės sumažinti avarių skaičių, kuris yra mūsų nuolatinis prioritetas kovojant už geresnį ES piliečių mobilumą. Be to, visų formų technologinių naujovių įvedimas ir pastarasis pažangių transporto sistemų populiarinimas pagrįstas Europos infrastruktūros prioritetais XXI amžiui.

30. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

31. Posėdžio pabaiga

Pirmininkas. – Man belieka padėkoti visiems visuomenės nariams, kurių nedaug, bet jie dėmesingi, už jų dalyvavimą. Taip pat man belieka užbaigti mano paskutinį, kaip pirmininko, vakarinį posėdį.

(Posėdis baigėsi 11.45 val.)